

ÚZEMNÝ PLÁN
MESTA
ŽARNOVICA
KONCEPT

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA ŽARNOVICA - KONCEPT

Obstarávateľ:

Mesto Žarnovica

Poverený obstarávaním:

Ing. Igor Kmeť

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 282

Zhotoviteľ:

Ekoplán, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

november 2018

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	9
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	10
1.4 Vyhodnotenie variantov riešenia.....	10
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	12
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	12
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	23
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	33
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady mesta.....	36
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	42
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia	52
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	65
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia	77
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	77
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	80
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	82
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	89
2.12.1 Doprava	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie.....	114
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	121
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	122
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	122
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	126
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	128
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	128
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	150
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	151
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	152
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	155
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	156
3.7 Vymedzenie zastavaného územia	160
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	160
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	163
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	164
3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	166
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	166
4. Doplnujúce údaje	167
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	167

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 5000 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 5000 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 5)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia (energetika, telekomunikácie) – v mierke 1: 5000 (výkres č. 6)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 7)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 5000 (výkres č. 8)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Všeobecným dôvodom pre spracovanie územného plánu mesta je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj mesta v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Je tiež nutné premietnuť do nového územného plánu mesta rozvojové zámery z miestnych stratégií a regionálnych stratégií, ako aj z Územného plánu VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. S obstaraním územného plánu mesta, resp. jeho aktualizáciou sa počítalo aj v aktuálnom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žarnovica.

Doterajší územný plán mesta už vzhľadom k dobe svojho vzniku nespĺňa súčasné požiadavky na územnoplánovacia dokumentáciu. Územnoplánovacia dokumentácia bola vypracovaná a schválená ešte v predchádzajúcom spoločensko-ekonomickom zriadení, v roku 1982. Grafická časť bola spracovaná analógovou metódou. Hlavné výkresy pokrývali iba zastavané územie. Katastrálne územie bolo v rámci územného plánu riešené len v rámci výkresu širších vzťahov. K pôvodnej územnoplánovacej dokumentácii bol schválený väčší počet zmien a doplnkov, čím sa znižuje prehľadnosť dokumentácie a do istej miery aj konzistentnosť pôvodnej rozvojovej koncepcie. Usmerňovanie ďalšieho rozvoja mesta preto nebolo vhodné realizovať formou ďalších zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie.

V poslednom období sa stáva aktuálnou požiadavka integrácie, resp. kompatibility grafickej dokumentácie územného plánu mesta s informačným systémom a mapovým portálom mesta. Z toho vyplýva požiadavka mesta spracovať územný plán v progresívnej technológii geografického informačného systému.

Z uvedených dôvodov mesto Žarnovica ako orgán územného plánovania rozhodlo o obstaraní nového územného plánu mesta. Toto rozhodnutie schválilo mestské zastupiteľstvo v Žarnovici uznesením č. 158/2016 MsZ na svojom zasadnutí dňa 13. 09. 2016. Súťaž na výber zhotoviteľa bola zverejnená vo vestníku verejného obstarávania a na základe jej výsledkov bola uzavretá zmluva so zhotoviteľom územnoplánovacej dokumentácie.

Hlavné ciele riešenia

Hlavným cieľom riešenia územného plánu mesta Žarnovica je zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj mesta a jeho katastrálnych území na základe prognózy rastu počtu obyvateľov.

Ďalšie ciele riešenia územného plánu mesta Žarnovica, v zmysle zadania na územný plán, ako aj ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, možno formulovať nasledovne:

- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov a regulatívov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v meste a vo voľnej krajine
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne mesta

Návrhové obdobie územnoplánovacej dokumentácie bolo stanovené do roku 2035. Zámery presahujúce časový horizont návrhového obdobia predstavujú výhľadové obdobie.

Ciele a priority rozvoja, vyjadrujúce komplexnú rozvojovú stratégiu mesta, stanovil tiež Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta Žarnovica na roky 2014 - 2020. PHSR má charakter strednodobého rozvojového dokumentu a miestne samosprávy ho spracúvajú v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

PHSR mesta Žarnovica rozvojovú stratégiu mesta definuje vo vízii a strategickom celi. Víziu ako predstavu budúcnosti formuluje nasledovne: „Otvorené a bezpečné mesto priateľských, vzdelaných a pracovitých občanov s pozitívnym vzťahom k mestu, ktoré rozvážnym a cieľavedomým rozvojom zabezpečuje obyvateľom zvyšovanie kvality života. Úspešnou realizáciou regionálnych politík, využitím verejných a súkromných investícií došlo k využitiu vnútorného potenciálu, vyrovnaniu regionálnych disparít a k vyváženému rozvoju mesta.“

Strategickým cieľom rozvoja mesta Žarnovica na roky 2014 - 2020 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov mesta, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvalo udržateľného rozvoja a rešpektovaním strategických cieľov VÚC BBSK.

Ďalej dokument definuje štyri prioritné oblasti – sociálnu, ekonomickú, environmentálnu, inštitucionálnu. Každéj prioritnej oblasti sú priradené ciele a v nižšej hierarchii opatrenia. V rámci programovej časti PHSR sú vytypované konkrétne projekty. Z nich sú z hľadiska územného plánu mesta relevantné opatrenia s identifikovateľným územným priemetom:

- 1.1.1 Zvýšenie kvality starostlivosti o sociálne znevýhodnené skupiny občanov
- 1.2.1 Výstavba nájomných bytov v meste Žarnovica
- 1.2.2 Prestavba materskej školy Žarnovická Huta na nájomné byty
- 1.3.1 Podpora zachovania kultúrnej pamiatky - hrad Revištské Podzámčie
- 1.3.4 Revitalizácia a dostavba objektu Mestského športového areálu Žarnovica
- 1.3.5 Revitalizácia verejných priestorov a vybudovanie verejných WC a zastrešeného pódia (ul. A. Sládkoviča)
- 1.4.1 Rekonštrukcia materskej školy Žarnovica
- 1.5.2 Výstavba bytov nižšieho štandardu v meste Žarnovica
- 2.2.1 Výstavba, obnova a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste Žarnovica
- 2.2.2 Výstavba, obnova a rekonštrukcia miestnych komunikácií v mestských častiach Lukavica, Revištské Podzámčie a Žarnovická Huta
- 2.3.1 Podpora rozvoja cyklistickej dopravy na území mesta Žarnovica
- 2.3.2 Rekonštrukcia neskorogotického zámku v Žarnovici – štúdia
- 3.1.1 Aglomerácia Žarnovica - Kanalizácia a ČOV
- 3.2.1 Rozšírenie existujúceho separovaného zberu odpadov a úprava zložiek komunálnych odpadov v meste Žarnovica
- 3.3.3 Regenerácia vnútroblokov sídliska v meste Žarnovica
- 3.3.4 Rekonštrukcia budovy CVČ Žarnovica
- 3.3.5 Rekonštrukcia budovy MsÚ Žarnovica – zvýšenie energetickej efektívnosti
- 3.4.1 Realizácia preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v meste Žarnovica
- 4.1.1 Aktualizácia územného plánu mesta Žarnovica

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- kontakt značnej časti obytnej zástavby s výrobným územím (na Bystrickej ul.)
- prítomnosť veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v meste
- nedobudovaná kanalizácia v meste, časť splaškových vôd sa vypúšťa do vodných tokov bez čistenia
- kontrast výškovej zástavby panelovej zástavby a pôvodnej málopodlažnej zástavby v centre mesta
- ohrozenie povodňami na Hrone a potoku Kľak (pri 100-ročnej veľkej vode)

- deficity v oblasti technickej infraštruktúry v miestnych častiach a hlavne v rozptýlenom osídlení
- líniové dopravné závady na niektorých miestnych komunikáciách v meste – nevyhovujúci povrchový kryt a šírkové parametre komunikácií
- absencia samostatných cyklotrás – nevyhovujúce je hlavne značenie cyklotrasy na ceste II. triedy bez dopravnej segregácie
- riziko dopravných kolízií pešej a motorovej dopravy na hlavných miestnych komunikáciách bez chodníkov a tiež z dôvodu nedostatočnej šírky chodníkov a ich nevyhovujúceho stavu – na vybraných úsekoch
- vysoká intenzita dopravy na ceste II/512, vedená cez zastavané územie mesta – chýbajúci obchvat
- dopravná dostupnosť miestnej časti Lukavica s nevyhovujúcim premostením Hrona
- existencia rozsiahlych nevyužitých / devastovaných plôch v bývalom areáli Preglejky
- prevažne nevyhovujúce komunikácie obsluhujúce rozptýlené osídlenie; problematická a náročná údržba komunikácií hlavne v zimnom období
- neusporiadané vlastnícke vzťahy k niektorým pozemkom, pod komunikáciami
- chýbajúci pasport a koncepcia údržby zelene na území mesta
- nedostatočné využitie potenciálu pre cestovný ruch - chýbajú zariadenia s celoročným využitím, ako aj ubytovacie zariadenie hotelového typu
- zlý stav národnej kultúrnej pamiatky – Horného kaštieľa
- bariérový efekt dopravných koridorov vo vzťahu k ďalšiemu rozvoju
- strety prvkov územného systému ekologickej stability s líniami dopravnej a technickej infraštruktúry a so zastavaným územím mesta (týka sa hlavne biokoridorov Kľak a Hron)
- topografické pomery limitujúce ďalšie rozširovanie zástavby
- výskyt zosuvných území limitujúci stavebné využitie územia
- najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda v danom katastrálnom území sa nachádza v lokalitách s najväčším potenciálom pre výstavbu
- znečistenie vodných tokov a obmedzenie ich funkcií v systéme ekologickej stability, najmä v dôsledku vypúšťania nečistených splaškov

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Zhodnotenie formálnych nedostatkov doterajšej územnoplánovacej dokumentácie ako hlavného dôvodu pre obstaranie nového územného plánu mesta bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole.

Územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ) Žarnovica bol schválený dňa 19.02.1982 Rozhodnutím ONV v Žiari nad Hronom č. 37/82. Vychádzal z prognózy nárastu počtu obyvateľov mesta na 6500 obyvateľov v roku 2000 a podľa upresnenej prognózy na úrovni 5700 obyvateľov. Rozvoj mesta mal byť úzko zviazaný s rozvojom výrobného závodu Preglejka Žarnovica.

Obytné územie sa navrhovalo rozvíjať v údolí potoka Kľak. V lokalite na Parkane sa navrhovalo umiestnenie ďalšieho obytného súboru KBV a novej základnej školy. IBV na nadmerných pozemkoch v tejto polohe bola navrhovaná na veľkoplošnú asanáciu, pričom IBV mala ostať len na okrajových a vyvýšených polohách. Súbor IBV Pod Prašivou sa navrhoval zahustiť znížením výmery pozemkov až na 400-300 m². Pre I. etapu výstavby do roku 1990 sa počítalo s novou kapacitou IBV pre 78 rodinných domov a KBV pre 200 b.j. Pre II. etapu výstavby do roku 2000 sa počítalo s novou kapacitou IBV pre 100 rodinných domov a KBV pre 360 b.j.

Taktiež sa počítalo s asanáciou pôvodnej maloroľníckej zástavby v centre mesta a vybudovaním nového centra mesta, s novými zariadeniami vyššej občianskej vybavenosti (nákupné stredisko, dom služieb). Na úrovni zóny sa táto časť riešila podrobnejšie v ÚPN-Z CMZ. Zámer koncentrovať výstavbu do lokalít Parkan a Pod Prašivou možno považovať za aktuálny aj v súčasnosti. Nie je však reálne ani žiaduce uvažovať o plošných asanáciách zástavby rodinných domov a ich nahrádzaní súbormi bytových domov.

Potok Kľak sa mal využiť ako vodný prvok, sprístupnený obojstrannými chodníkmi, okolo ktorých sa počítalo s vysokou zeleňou. Chodníky mali slúžiť ako hlavná pešia cesta na spojenie obytných súborov, priemyselných podnikov i športových areálov.

Časti obytného územia, vklinené do priemyselnej zóny, sa z hygienických dôvodov navrhovali na dožitie, pri aplikácii stavebnej uzávery. Tento zámer sa už neuskutočnil, aj keď i v súčasnosti dochádza k negatívnym vplyvom výrobných podnikov na obytné územie. Možno konštatovať, že tento problém ešte rozšírila nedávna lokalizácia nových priemyselných závodov na západnom okraji mesta.

Miestne časti Lukavica, Revištské Podzámčie ÚPN SÚ navrhoval nerozvíjať a v časti Žarnovická Huta len dostávať prieluky v rámci zastavaného územia. V rozptýlenom osídlení v lokalitách Gremenice, Pod hrbom, za Hronom sa z dôvodu neekonomickej prevádzky a údržby infraštruktúry počítalo so stavebnou uzáverou.

Doplnok č. 1 ÚPN SÚ bol vypracovaný v roku 1995. Doplnok č. 2 bol vypracovaný v roku 1997 za účelom preriešenia lokality Parkan pre výstavbu rodinných domov. Doplnok č. 3 riešil územie centrálnej mestskej zóny. O schválení doplnkov č. 1, 2, 3 nie sú doklady.

Doplnok č. 4 bol schválený uznesením MsZ č. 7/2003 zo dňa 25. 08. 2003. Išlo o komplexnú aktualizáciu ÚPD, pričom sa dopĺňali regulatívy a limity územného rozvoja a zoznam verejnoprospešných stavieb. Doplnok č. 4 tiež navrhoval zmenu lokalizácie IBV v lokalitách Parkan (20 b.j.), Pod luhom (30 b.j.), Pod lipou / Za mostom (45 b.j.), zmenu v usporiadaní občianskej vybavenosti hlavne v centrálnej časti mesta a zohľadnili sa zámery budovania priemyselných parkov (v lokalitách Na Lieskovci, Pod hrbom). V oblasti športu a rekreácie sa plánoval rozvoj okolo termálneho vrtu v Lukavici (rekreačný areál s kúpaliskom pre 80 návštevníkov), dobudovanie prírodného amfiteátra a vodáckeho areálu v Revištskom Podzámčí, ako aj areál zdravia a voľného času Muchov vršok, vybudovanie detského športového areálu na sídlisku a dobudovanie športového areálu pri futbalovom ihrisku.

Doplnok č. 5 bol schválený uznesením MsZ č. 1/2007 zo dňa 24. 04. 2007. Predmetom riešenia bolo doplnenie nových lokalít pre výstavbu (D1- Nemecké lúky, D2 – Pod Stráňou, D3 – nová ČOV, D4 – Pod Kalváriou, D5 – Revištské Podzámčie, D6 – MVE nad Revištským Podzámčím) a riešenie zmien funkčného využitia (Z1 – IBV Prašivá, Z2 – sklad guľatiny, Z3 – bývalý areál Pregeljky, Z5 – budúca OV).

V roku 2017 boli prerokované zmeny a doplnky č. 6, ktoré neboli zatiaľ schválené. Predmetom riešenia bolo prehodnotenie funkčného využitia časti bývalého areálu preglejkárne.

Pripravovaný doplnok č. 7 má riešiť revitalizáciu územia bývalého areálu POZANA, kde sa plánuje výstavba mestskej štvrte s komplexnou bytovou výstavbou a príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj sprevádzkovanie kotolne, ktorá by nahradila kotolňu centrálného systému vykurovania na ulici F. Kráľa.

Mnohé z navrhovaných rozvojových plôch boli prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie (vrátane schválených zmien a doplnkov). Ide o rozvojové plochy č. 3, 4, 15, 16, 17, 18, 19a,b, 20, 21, 22a,b,c, 23, 24, 25, 26. Taktiež regulatívy funkčného využitia pre tieto plochy boli koncipované tak, aby boli kompatibilné s doterajšími regulatívmi.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán mesta Žarnovica bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a bolo schválené uznesením mestského zastupiteľstva v Žarnovici č. 142/2018 MsZ zo dňa 27. 06. 2018.

Riešenie územného plánu mesta Žarnovica je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

1.4 Vyhodnotenie variantov riešenia

Podľa § 21 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov sa koncept územnoplánovacej dokumentácie vypracúva vo variantoch. Pretože mesto Žarnovica presahuje limit 2000 obyvateľov, nie je možné upustiť od vypracovania konceptu. V koncepte územného plánu mesta sú riešené dva varianty – variant A a variant B.

Diferenciácia variantov je založená na scenároch rôznej dynamiky rozvoja mesta. Tieto sú podmienené mierou prirodzeného prírastku, ale tiež externými faktormi – celkovou hospodárskou situáciou v rámci SR a regiónu. Variant B oproti variantu A navyše počíta s rozvojovými plochami pre rozšírenie výrobného územia a obytného územia. To sa premietlo aj do rozdielneho návrhového počtu obyvateľov do roku 2035, t.j. konca návrhového obdobia: vo variante A sa uvažuje s cieľovým počtom 7532 obyvateľov, vo variante B je tento počet vyšší a predstavuje 7587 obyvateľov. Výraznejší rozdiel je v predpokladanom prírastku počtu pracovných miest – vo variante B pribudne o 100 nových pracovných miest viac ako vo variante A. Rozdiely medzi variantmi sa ďalej premietajú do riešenia verejného dopravného a technického vybavenia. Ostatné časti dokumentácie, vrátane regulatívov, sú v oboch variantoch identické.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Mesto Žarnovica (okres Žarnovica, Banskobystrický kraj) leží na styku pohorí Pohronský Inovec, Vtáčnik a Štiavnické vrchy v prielome Hrona pod Žiarskou kotlinou. Prevažne zalesnený povrch chotára na pravostrannej nive Hrona tvorí mladoštvrtohorný kužeľ potoka Klak, západnú časť ryolity, východnú v Štiavnických vrchoch zlomovo porušené andezitové lávy. Pozdĺž rieky sú štvrtohorné štrkopieskové náplavy, v ústiach potokov zvyšky priladovcových kužeľov. Územie je z väčšej časti zalesnené bukovými a dubovo-hrabovými porastmi.

Riešené územie pre územný plán mesta je vymedzené administratívno-správnymi hranicami mesta, t. j. katastrálnymi územiaми Žarnovica, Žarnovická Huta a Revištské Podzámčie. Katastrálne územia spolu vytvárajú celistvé územie kompaktného tvaru. Spolu majú výmeru 3040 ha. Hustota osídlenia dosahuje 209 obyvateľov na km², čo je nad úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiaми:

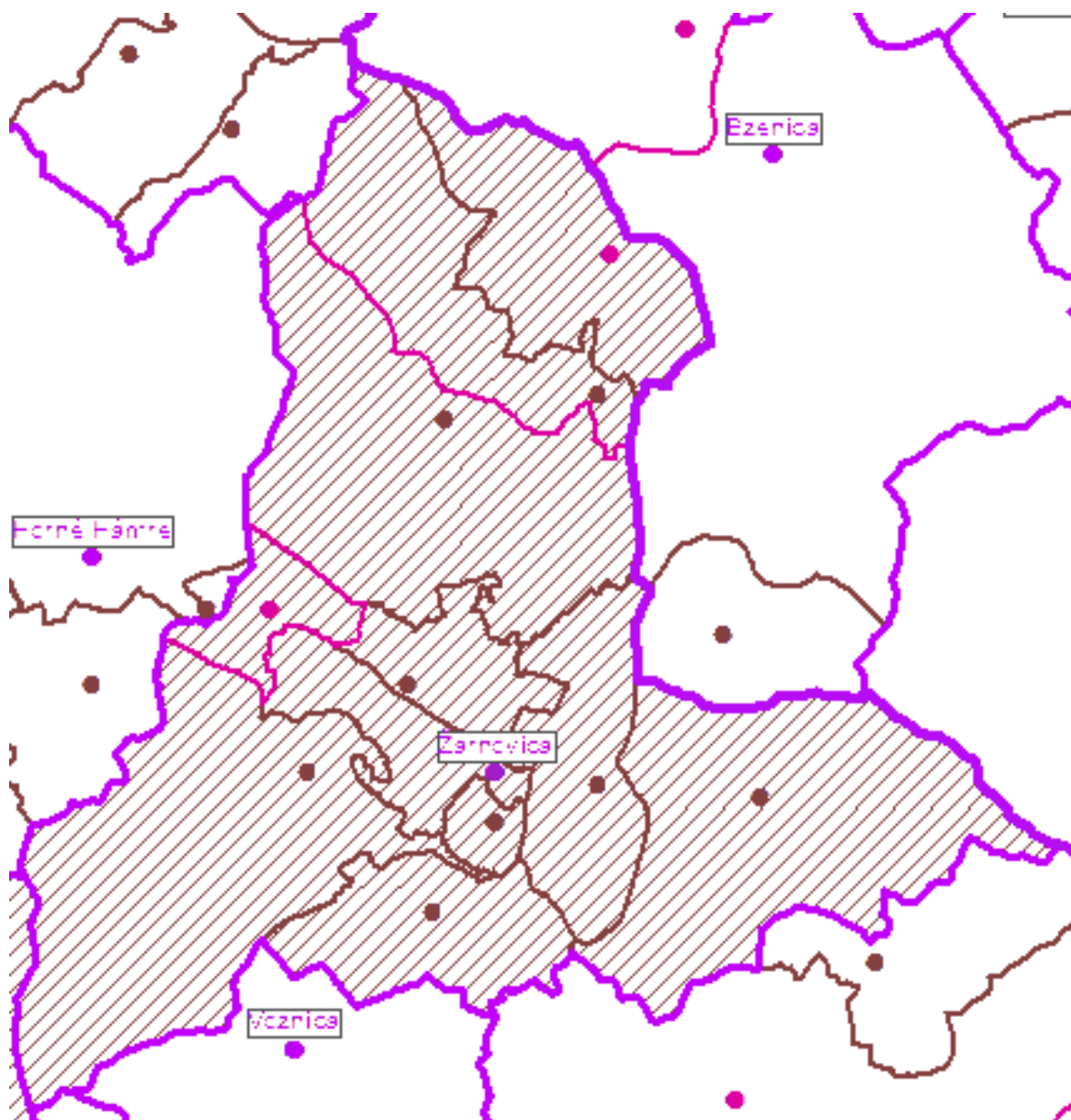
- k.ú. Horné Hámre, k.ú. Hrabičov – na západe
- k.ú. Bukovina (časť obce Bzenica) – na severe
- k.ú. Bzenica, k.ú. Vyhne – na východe
- k.ú. Dolné Hámre (časť obce Hodruša-Hámre), k.ú. Voznica, k.ú. Rudno nad Hronom, k.ú. Nová Baňa – na juhu

Západná hranica riešeného územia prechádza zväčša po hrebeňoch vrchoviny. Hranicu na troch kratších úsekoch tvorí breh Hrona. Inde katastrálne hranice prebiehajú lesnými porastmi a poľnohospodárskou pôdou bez zreteľných ohraničujúcich prvkov.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Pozostáva z viacerých celkov, ktoré okrem súvisle urbanizovaného územia mesta zahŕňajú aj ďalšie časti osídlenia a výrobné areály. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Riešené územie je rozdelené do 11 základných sídelných jednotiek: Žarnovica – juh, Žarnovica – sever, Priemyselný obvod, Sídlisko, Žarnovica – západ, Kožený vrch, Michalíkovci, Lukavica, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Žarnovická Huta.

Obr.: Členenie riešeného územia na katastrálne územia a na základné sídelné jednotky

Legenda:

modrofialová hrubá čiara = hranica okresu

fialová hrubá čiara = hranice administratívnych samosprávnych celkov

fialová tenká čiara = hranice katastrálnych území

hnedá čiara = hranice základných sídelných jednotiek

Geografický opis územia

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie. Centrálna časť riešeného územia spadá do celku Žiarska kotlina a časti Žarnovické podolie. Západná časť riešeného územia sa rozkladá v celku Vtáčnik a podcelkoch Raj, Župkovská brázda (časti Župkovská vrchovina). Východná časť riešeného územia spadá do celku Štiavnické vrchy, podcelku Hodrušská hornatina.

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 210 do 750 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na hranici s k.ú. Voznica na úrovni toku Hrona, najvyššiu na severozápadnom okraji katastrálneho územia Revištské Podzámčie na kóte Čierny vrch. Stred mesta je vo výške 230 m n.m., stred časti Žarnovická Huta vo výške 260 m n.m. a časti Lukavica vo výške 320 m n.m.

Reliéf riešeného územia je značne rozmanitý, s výskytom mnohých foriem. Rovinný reliéf má úzka niva Hrona, pahorkatinný reliéf má pás nižšieho predhoria medzi zastavaným územím a vrchovinou. Väčšina riešeného územia má vrchovinový reliéf.

Horninové prostredie

Neogén je v riešenom území zastúpený formáciou neovulkanitov – sopečnými tufmi a tufitmi (baden – spodný panón), andezitovými prúdmi – pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity (baden – sarmat), ryolitmi (vrchný sarmat – spodný panón). Najväčšia časť vznikla koncom bádenu v druhej andezitovej fáze.

Kvartér v riešenom území reprezentujú predovšetkým terasové náplavy (štrky a piesčité hliny) rieky Hron. Prevažujú fluvialne sedimenty súvislej dnovej štrkovej akumulácie a nivných terás (risské stupne stredného pleistocénu). Predstavujú priemerne 0,5 km široký pruh údolnej nivy Hrona a tvoria dnovú výplň dolín jeho prítokov. Na povrchu sú zastúpené hlinami a ílmi stredne až vysokoplastickými a v ich podloží štrkami s prímесou jemnozrnnej zeminy a hlinitými štrkami, ojedinele i piesčitými štrkami. Staršie terasové štrky sú zriedkavé. Rozsiahle sú výskyt najmä hlinitých svahovín. V hornatých častiach je kvartér nepatrný (hlinito-kamenité sutiny, svahové hliny, hlinito - štrkové náplavy potokov).

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Hrašna) patrí väčšina riešeného územia do rajónu VI – rajón efuzívnych hornín, menšia časti do rajónov Vp – rajón vulkanoklastických hornín a F – rajón údolných riečnych náplavov.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrologicky riešené územie náleží do povodia rieky Hron. Patrí k veľkým slovenským riekam – tok II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,5 km². Pre Hron je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy. Hron má hydrologické číslo povodia 4-23-04-084, priemerný dlhodobý ročný prietok na stanici Brehy je 46 m³/s. Rieka Hron (č. toku 007) priamo riešeným územím preteká. V doline tečie v smere zo severu na juh, pričom výrazne meandruje.

Zastavaným územím ďalej tečie Kľak (Kľakovský potok), (č. toku 178) a Hodrušský potok (č. toku 156). Uvedené vodné toky sú v správe SVP, š.p. Potok Kľak s dĺžkou 21,5 km pramení v pohorí Vtáčnik, na juhovýchodnom úpätí Zadného Kľaku v nadmorskej výške okolo 920 m n.m. V Žarnovici ústi do Hrona v nadmorskej výške 213,8 m n.m. Hodrušský potok má dĺžku 13,5 km a pramení na severozápadnom svahu vrchu Tanád v nadmorskej výške 780 m n.m. Ústi do Hrona juhovýchodne od Žarnovice v nadmorskej výške 211 m n.m. Riešeným územím ďalej pretekajú drobné vodné toky (Lukavica a ďalšie toky), ktoré sú prevažne v správe podniku Lesy SR, š.p.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia Hron, Kľak a Hodrušský potok do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Tab.: Priemerné mesačné prietoky na rieke Hron m³/s – stanica Brehy

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	34,76	47,27	82,54	99,31	66,86	49,57
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	36,62	28,75	25,62	32,39	48,49	47,98

Zdroj: SHMÚ

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinno-nízinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prietok majú vodné toky vo februári až apríli a minimálny prietok v septembri, decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

V riešenom území, v k.ú. Revištské Podzámčie sa nachádza vodná plocha – Revištský rybník, ktorý je vyhlásený za chránené územie.

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Podľa hydrogeologickej rajonizácie riešené územie spadá do 3 rôznych rajónov:

- Q 080 Kvartér nivy Hrona a Slatiny od Slovenskej Lupče po Tlmače

- V 088 Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria
- V 086 Neovulkanity pohorí Vtáčnik a Pohronský Inovec

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Kolektorom podzemnej vody sú sedimenty kvartéru a piesčité a štrkovo-piesčité polohy neogénu. Územie vulkanického komplexu je na pramene chudobné, výdatnosť nad 0,5 l/s je vzácna. Sú obyčajne puklinovo-vrstevného typu a vyvierajú na styku prúdov andezitu a s menej priepustnými sedimentmi. Podzemná voda je dopĺňaná zo zrážok. Koeficient filtrácie môže dosahovať hodnoty rádovo $k_f = 10^{-5} - 10^{-7}$ m/s. Prevažujúci smer prúdenia podzemnej vody je v smere toku Hrona – t.j. smerom na juhozápad.

V riešenom území sa nenachádzajú významnejšie zdroje termálnych vôd ani zdroje minerálnych vôd. Len v časti Lukavica je vrt s minerálnou (termálnou) vodou LKC-4. Má výdatnosť 10 l/s, teplotu 37 °C, tepelný výkon 0,92 MW.

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia sú v riešenom území rôznorodé podmienky. Územie spadá do viacerých klimatických okrskov mierne teplej klimatickej oblasti a sčasti aj do teplej klimatickej oblasti:

- oblasť mierne teplá (M), okrskov mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (M3) – predstavuje západnú časť riešeného územia v pohorí Vtáčnik a prechodový pás medzi okrskom M6 v Štiavnických vrchoch
- oblasť mierne teplá (M), okrskov mierne teplý, vlhký, vrchovinový (M6) – predstavuje východnú časť riešeného územia okolo časti Lukavica
- teplá oblasť (T), okrskov teplý, mierne vlhký, s miernou zimou (T6) – predstavuje len dolinu Hrona

Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je vyšší ako 16 °C. V okrsku M3 je januárový priemer teploty vyšší ako –3 °C.

Priemerná ročná teplota na stanici Nová Baňa je 8,4 °C. Najteplejším mesiacom je júl a najchladnejším január. Priemerný počet letných dní v roku (viac 25 °C) je 45. Priemerný počet ľadových dní v roku (menej 0,1 °C) je 40.

Ročný úhrn zrážok je 650 – 800 mm, pričom dolná hranica platí pre nižšie položené časti, horná hranica sa týka vrcholových častí pohorí. Najviac zrážok pripadá na letné mesiace (jún a júl), naopak minimálne množstvo spadne od januára do apríla. Priemerný počet dní so zrážkami viac ako 1 mm je 98,2 dní, viac ako 5 mm 45,5 dní. Snehová pokrývka sa v oblasti vyskytuje v priemere 50,2 dní ročne a jej priemerná výška je 12,3 cm.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Žiar nad Hronom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
8,1	-3,0	-0,7	3,3	6,8	13,5	17,0	18,2	17,3	13,4	8,5	3,9	-0,7

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Žiar nad Hronom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
650	44	38	38	47	65	77	63	71	56	42	55	54

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Častotť smerov vetra v % – stanica Žiar nad Hronom

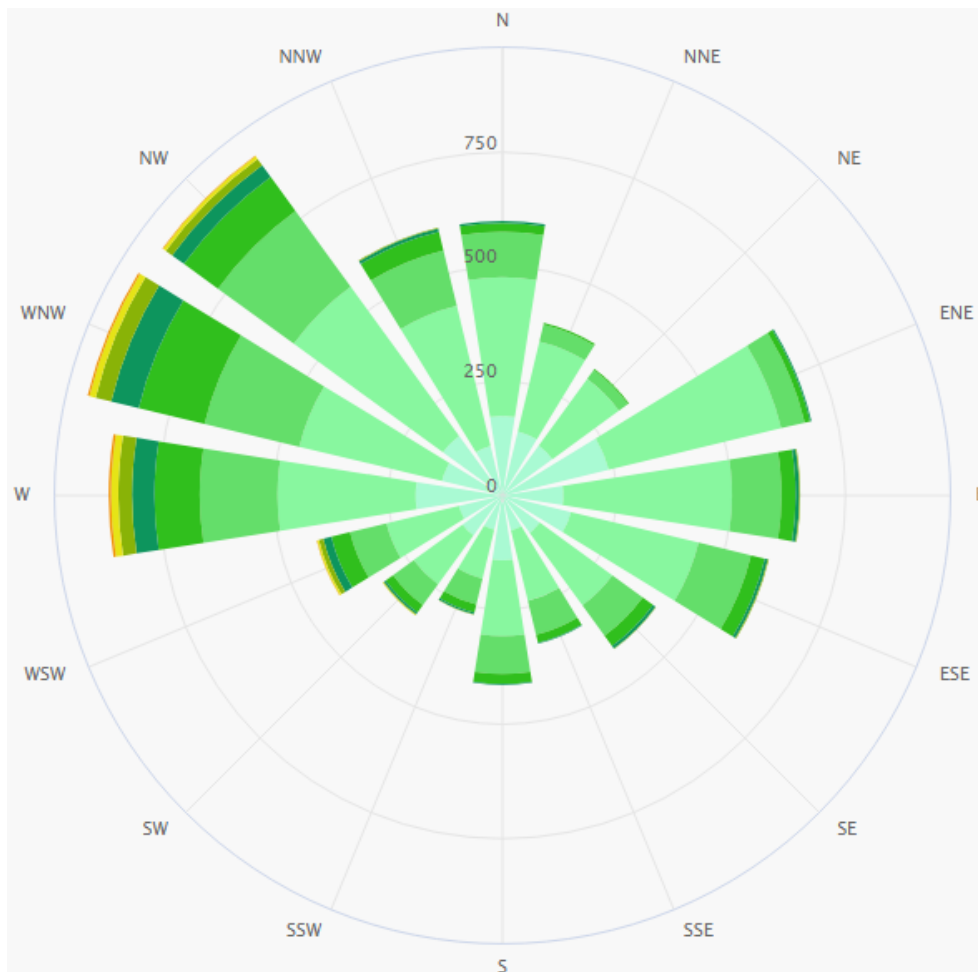
S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
9,5	2,6	6,1	6,0	13,4	7,3	8,9	10,1	30,5

Zdroj: SHMÚ

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Prevládajúce vzdušné prúdenie v riešenom území je zo severu a juhu, t.j. v smere údolia Hrona. Všeobecne však oblasť patrí k relatívne málo veterným oblastiam s priemernou rýchlosťou vetra 1 – 2,5 m/s.

Z hľadiska zafaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh. Inverzné teplotné pomery sa vyskytujú v doline Hrona.

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenské stredohorie a do podokresov Štiavnické vrchy a Vtáčnik.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – predstavujú väčšinu riešeného územia v kotline a na nižších svahoch. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa v riešenom území nachádza len v najvyšších polohách. Reprezentovaná je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek – tvrdé lužné lesy (*U – Ulmenion*) – nachádzali sa na nive Hrona. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny s bohatým a druhovo pestrým bylinným porastom brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone Ranunculoides*).

V súčasnosti sú vo vyšších polohách Štiavnických vrchov a Vtáčnika rozsiahle bukové a dubovo-hrabové lesy. Kotlina je prevažne odlesnená a poľnohospodársky využívaná.

Druhové zloženie lesa riešenom území v zásade rešpektuje potenciálnu prirodzenú vegetáciu. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (38,03%), hrab (21,52%), dub (21,51%). Ostatné dreviny sú zastúpené len v malej miere - viac ako 1% výmery lesných plôch pripadá na javor, jedľu, smrek, borovicu, jaseň. Lesné plochy majú výmeru 1749,6 ha, t.j. 57,6% z výmery katastrálnych území.

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza rozptýlená na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky.

Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).

V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šípová (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáci zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov. V grafickej časti je ako nelesná drevinová

vegetácia vyznačená aj plocha lesných porastov, ktoré vznikli samovoľnou sukcesiou a nie sú súčasťou lesných pozemkov.

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené drevinovou vegetáciou a prerušované ornou pôdou alebo lesnými porastmi.

Trvalé trávne porasty sa podľa charakteru hospodárenia rozdeľujú na lúky a pasienky. Vyvinuli sa prevažne hospodárením človeka v rámci rozptýleného osídlenia štálov. Značnú časť trvalých trávnych porastov tvoria biotopy európskeho významu a biotopy národného významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky. Nad trávami tu prevažujú širokolisté byliny: jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*), betonika lekárska (*Betonica officinalis*), červenohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*), ľan žltý (*Linum flavum*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*) a zvonček konáristý (*Campanula patula*). Z lesných druhov sú tu zastúpené ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), kokorík mnohokvetý (*Polygonatum multiflorum*), prasatnica jednoúborová (*Trommsdorffia uniflora*), kozinec bezbyľový (*Astragalus exscapus*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), deväťorník veľkokvetý (*Helianthemum grandiflorum*), krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis* L.). Na hospodársky využívaných pasienkoch rastie napríklad rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* L.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), stoklas mäkký (*Bromus hordeaceus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata* L.), štiav lúčny (*Rumex acetosa*). Trvalé trávne porasty majú výmeru 2350,8 ha, t.j. 26,5 % z celkovej výmery katastrálnych území.

V súvislosti so zmenou spôsobu života, vyľudňovaním hospodárskych usadlostí a ich premenou na víkendové chalupy, ale aj so zmenou dodavateľsko-odberateľských vzťahov pri zužitkovaní poľnohospodárskych produktov sa mení využívanie zeme. Kosia sa obyčajne len lúky v bezprostrednej blízkosti domov, ostatné degradujú. Nevypášané pasienky zarastajú krovínami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá.

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde, ktoré sa nachádzajú v centrálnej časti riešeného územia, v doline Hrona. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. V súčasnosti sú však značne fragmentované rozširujúcou sa výstavbou. Orná pôda má výmeru 223,7 ha, t.j. 7,4 % z celkovej výmery katastrálnych území.

V súčasnosti sú v riešenom území len malé rozdrobené plochy ovocných sádov na celkovej výmere 2,3 ha.

Pre špecifické formy rekreácie miestnych obyvateľov, spojenej s poľnohospodárskymi produkčnými činnosťami, slúžia menšie záhradkárske osady so záhradnými chatkami. Nachádzajú sa neďaleko mesta, nad kalváriou. Sú v krajine novým prvkom, ktorý vznikol v dôsledku hromadnej bytovej výstavby bez priamej väzby na poľnohospodárske aktivity. Sprievodným javom vzniku záhradkárskych osád je prenikanie kultúrnych a šľachtených drevín do voľnej krajiny.

Vegetáciu v zastavanom území predstavujú rôzne druhy zelene – verejná zeleň, špeciálna (vyhradená) zeleň cintorínov a areálov, súkromná zeleň v záhradách rodinných domov a usadlostí, sprievodná zeleň vodných tokov pretekajúcich zastavaným územím.

Najvýznamnejšou funkciou zelene v urbanizovanom prostredí je hygienická funkcia – ochrana pred prašnosťou, hlukom, produkcia kyslíka. Ďalej je významná mikroklimatická funkcia zelene. Hmota zelene tienením obmedzuje insoláciu objektov a dobrou tepelnou vodivosťou zvyšuje relatívnu vlhkosť vzduchu a ovplyvňuje prúdenie vzduchu.

V meste sa väčšie plochy verejnej zelene nenachádzajú. Nie je tu ani verejný park. Malé parčíky sú na ul. A. Sládkoviča, pri pomníku pod hradnou skalou a pri kostole (z väčšej časti je súčasťou areálu kostola). Na sídlisku sú len menšie zvyškové plochy zelene, ktoré boli sčasti využité pre budovanie detských ihrísk.

Zastúpenie líniovej zelene v sídle je tiež minimálne. Sporadicky sa líniová zeleň nachádza pri potoku Kľak. Vzhľadom k stiesneným priestorovým podmienkam sú uličné výsadby líniovej stromovej zelene zriedkavé. Nachádzajú sa napríklad na sídlisku na ul. F. Kráľa.

Do kategórie vyhradenej zelene sa zaraďuje cintorín, kde je však zastúpenie vysokej zelene minimálne. Osobitným prvkom sídelnej zelene, ktorý sa prelína s krajinnou zeleňou, je výsadba v priestore kalvárie.

Značné plochy zaberá synantropná vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. V drevinovej skladbe úžitkovej časti záhrad dominujú ovocné dreviny (jablone, čerešne, slivky). V okrasnej časti je značné zastúpenie nepôvodných okrasných drevín (tuje, jedle, smrek). Záhrady majú celkovú výmeru 71,5 ha, t.j. 2,4 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územia
Žarnovica, Žarnovická Huta, Revištské Podzámčie

Druh pozemku / výmera v m ²	k.ú. Žarnovica	k.ú. Žarnovická Huta	k.ú. Revištské Podzámčie	Spolu
orná pôda	1824984	93084	318790	2236858
chmeľnice	0	0	0	0
vinice	0	0	0	0
záhrady	610399	60275	45073	715747
ovocné sady	12442	0	10088	22530
trvalé trávne porasty	4094213	332236	1396203	5822652
lesné pozemky	14190152	234240	3072056	17496448
vodné plochy	420218	10537	407988	838743
zastavané plochy a nádvoría	2447698	75805	209529	2733032
ostatné plochy	421077	23864	87999	532940
spolu – k.ú.	24021183	830041	5547726	30398950

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek (reliéf, podklad, vegetácia). Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sme vychádzali z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). Vymedzené boli nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Hornatinová krajina s prevahou listnatých lesov na kyslých horninách – komplex zaberá najvyššie položenú a najčlenitejšiu severozápadnú časť riešeného územia – svahy Čierneho vrchu a Poľany. Ide o plochy súvislých a kompaktných lesných porastov listnatých drevín. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.
- Vrchovina na kyslých horninách s prevahou zmiešaných lesov – komplex predstavuje vrchovinovú časť riešeného územia, spadajúcu do pohoria Vtáčnik, okrem časti vyčlenenej ako komplex hornatinovej krajiny. Ide o plochy relatívne súvislých a kompaktných lesných porastov. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Viacerými enklávami sem zasahuje aj rozptýlené osídlenie, obklopené trvalými trávnymi porastami – lúkami a pasienkami. Súčasťou komplexu je aj osídlenie miestnych častí Revištské Podzámčie a Malé Podzámčie.

- Vrchovina na kyslých horninách s prevahou listnatých lesov – komplex predstavuje vrchovinovú časť riešeného územia, spadajúcu do Štiavnických vrchov. Ide o plochy relatívne súvislých a kompaktných lesných porastov. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Súčasťou komplexu je aj osídlenie miestnej časti Lukavica a prilahlého rozptýleného osídlenia. Sídelné celky sú obklopené trvalými trávnyimi porastami – lúkami a pasienkami, miestami aj menšími políčkami ornej pôdy a záhradami pri rodinných domoch a hospodárskych usadlostiach.
- Riečna rovina s prevahou ornej pôdy – komplex zahŕňa malé územie nivy Hrona (a čiastočne aj potoka Kľak).

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.2 Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemia, tak pre príslušný regionálny celok hierarchickým systémom pozostávajúcim z nasledovných skupín centier
  - 1.2.7 podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny: Tornaľa, Žarnovica, Dudince, Hriňová, Poltár, Tisovec
- 1.6 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry;
  - 1.6.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: nitriansko-pohronskú rozvojovú os: Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom - Zvolen
- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
  - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov

- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života
- 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
  - 2.1.1 prednostne sa zamerať na rozvoj pracovných príležitostí v okresoch, kde dlhodobo miera nezamestnanosti presahuje 20%, a to najmä v okresoch Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Žarnovica, Lučenec, Poltár a Revúca,
    - 2.1.3.1 podporovať rozvoj priemyselných parkov a technologických parkov v mestách Banská Bystrica, Krupina, Lučenec, Nová Baňa, Poltár, Žarnovica, a v obciach Hliník nad Hronom, Kriváň, Víglaš, Tomášovce, Malý Krtíš,
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.2 v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
- 2.2.3 v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,

- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.5 v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.6 zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.1 pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov,
- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.3.5 rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja, s možnosťou ich revízie ak boli spresnené ich bilančné zásoby.
- 2.4.2 na budovanie priemyselných parkov prednostne využiť areály nefunkčných priemyselných zón a objektov,
- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov,
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov
- 2.4.7 diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky

- 3.3 utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií
- 3.10 Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu:
  - 3.10.4. Pohronský región CR (15) – Hriňová, Štiavnické Bane, Sv. Anton, Prenčov, Sklené Teplice, Nová Baňa, Žarnovica
- 3.14 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
- 3.15 Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny
- 3.21 Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.2 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s

funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.

- 4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.7 Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
  - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
  - 4.7.2 zákonom o lesoch
  - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.8 Podporovať ochranu ... hodnotných objektov a zachovaných urbanistických štruktúr miest a obcí z obdobia 19. a 20. storočia
- 5.9. Podporovať ochranu historických krajinných prvkov a komplexov (mestské parky, parky v areáloch kaštieľov a kúrií, kúpeľné parky a pod.).
- 5.11 Vytvárať podmienky pre ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie charakteristického vzhľadu krajiny, jej kvality a historických panorám v krajine.
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

- 5.16 V súlade s platnou legislatívou požadovať v podrobnejších dokumentáciách miest a obcí na území Banskobystrického kraja rešpektovanie zásad ochrany pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a areálov národných kultúrnych pamiatok a ich ochranných pásiem, na zachovanie, údržbu a regeneráciu: historického pôdorysu a parcelácie, objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, archeologických nálezísk a ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.1.2. vybudovať súbežnú cestu s R1 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Žarnovica - Žiar nad Hronom - Zvolen - Budča - Kováčová (x I/69) pre dopravu vylúčenú z R1,
- 6.1.1.3. úseky, kde nová trasa R1 opúšťa trasy pôvodných ciest I/65, I/50 a I/69 rekonštruovať a využiť pre trasu súbežnej cesty s R1,
- 6.1.19. rekonštruovať a vybudovať cestu II/512 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Žarnovica (I/65 - R1), rezervovať územie pre výhľadový obchvat obce Horné Hámre
- 6.1.20.13. rekonštruovať cesty III/065 018 a III/065 017 v úseku Žarnovica (I/65)- Hodruša-Hámre - Banská Štiavnica (II/525) pre napojenie okresného mesta Banská Štiavnica na rýchlostnú cestu R1 a spojenie s okresným mestom Žarnovica,
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.2.2 modernizovať železničnú trať TINA Nové Zámky / Palárikovo – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice v celej dĺžke ťahu na území Banskobystrického kraja s postupnou elektrifikáciou a dokončením jej zdvojkolajnenia v celej trase
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy,

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.3 realizovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik (zdroje Gabčíkovo a VN Turček)
- 7.1.5 rekonštruovať a rozšíriť čistiarne odpadových vôd: Poltár, Kremnica, Hriňová, Polomka, Pliešovce, Dudince, Ružiná, Uhorské, Krupina, Podbrezová, Valaská, Donovaly, Halič, Divín, Žarnovica

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.10 zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10.000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2.000 - 10.000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO, v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez primeraného čistenia do 31.12.2015 v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd,
- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových líní a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území
- 7.2.7 rezervovať priestor na výhľadovú realizáciu dvojitého 110 kV vedenia v smere Rz ŽSR Kozárovce – Rz Žarnovica, s uvažovaným prepojením na navrhovanú rozvodňu a transformovňu v Novej Bani
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.1 prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.1.1 vytvárať územno-technické predpoklady na dostupnosť stredných škôl a ich zariadení, vysokých škôl so zreteľom na sociálne, hospodárske, geografické špecifiká kraja,
- 8.1.3 pri lokalizácii zariadení stredného školstva zohľadniť charakter demografickej, sociálnej a ekonomickej štruktúry územia a vytvárať optimálnu štruktúru stredných škôl a študijných a učebných odborov korešpondujúcu s trhom práce s prihliadnutím aj na občanov zo sociálne slabých alebo znevýhodnených skupín,
- 8.2.1 vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti, jej zameranie postupne preorientovať na prevenciu a na včasnú diagnostiku závažných ochorení,
- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
- 8.3.4 podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých
- 8.4.1 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami kultúrnych služieb a tým zvýšiť ich dostupnosť vo všetkých lokalitách kraja,

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1 V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou

- 12.2 Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

Verejnoprospešné stavby:

- 1.1.3 súbežná cesta s R1 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Žarnovica - Žiar nad Hronom - Budča - Zvolen - Kováčová (x I/69) pre dopravu vylúčenú z R1; výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodných ciest I. (II.) triedy so šírkovou homogenezáciou úsekov minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy,
- 1.20 rekonštrukcia cesty II/512 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Žarnovica (I/65 - R1); (výhľadovo rezervovať priestor pre obchvat obce Horné Hámre),
- 1.21.2 cesty III/065 018 a III/065 017 v úseku Žarnovica (x I/65) - Hodruša-Hámre - Banská Štiavnica (x II/525), rekonštrukcia
- 2.1 Železničná trať TINA Nové Zámky - Levice - Zvolen - Lučenec - Košice, modernizácia v celej dĺžke na území Banskobystrického kraja so zvyšovaním traťovej rýchlosti a dokončením zdvojkolajnenia trate; elektrifikácia trate v úseku Zvolen - Košice,
- 6.6 Žarnovica kanalizácia a ČOV,
- 7.58 Žarnovica, zvýšenie kapacity koryta toku Kľak,
- 7.64 Revištské Podzámčie, POH Hrona
- 8.4 rezervovanie priestoru pre výhľadovú realizáciu dvojitého 110 kV vedenia v smere Rz ŽSR Kozárovce – Rz Žarnovica, s prepojením na navrhovanú rozvodňu a transformovňu v Novej Bani

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Mesto Žarnovica patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Žarnovica a Banskobystrického kraja. Okres Žarnovica má rozlohu 426 km² a 26 452 obyvateľov (k 31.12.2016). Podľa rozlohy je druhým najmenším okresom a podľa počtu obyvateľov tretím najmenším okresom v kraji. Vznikol rozčlenením pôvodného „veľkého“ okresu Žiar nad Hronom po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) riešené územie leží na okraji územia ťažiska osídlenia regionálneho významu s potenciálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami. Nachádza sa tiež na významnej nitriansko-pohronskej sídelnej osi, ktorá je podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja rozvojovou osou I. stupňa, a na multimodálnom dopravnom koridore (železnica, rýchlostná cesta), spájajúcom západné Slovensko, so stredným, južným a východným Slovenskom. Poloha na tejto osi znamená pre mesto Žarnovica značné rozvojové predpoklady do budúcnosti.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja je mesto Žarnovica klasifikované ako centrum štvrtej skupiny, spolu s mestami Tornaľa, Dudince, Hriňová, Poltár, Tisovec. Súčasťou okresu Žarnovica je aj mesto Nová Baňa, ktoré je v sídelnej hierarchii podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja centrom tretej skupiny, druhej podskupiny. Žarnovica (6360 obyv.) však podľa počtu obyvateľov naďalej zaostáva za Novou Baňou (7415 obyv. k 31. 12. 2016). Dôvodom pre lokalizáciu sídla okresu do Žarnovice bola zrejme jej výhodnejšia poloha v mieste pripojenia cesty II. triedy z Partizánskeho a centrálnejšia poloha v rámci obvodu.

Najbližšími sídlami s viac ako 10 tisíc obyvateľmi sú Žiar nad Hronom (20 km), Banská Štiavnica (21 km), Zlaté Moravce (36 km), Levice (40 km), Zvolen (41 km), Banská Bystrica (57 km). Vyššiu občiansku vybavenosť (administratíva, školstvo, zdravotníctvo) a bohatšiu ponuku pracovných príležitostí poskytujú hlavne väčšie mestá Žiar nad Hronom, Zvolen a Banská Bystrica.

Mesto Žarnovica je od roku 1996 sídlom okresu. V rámci okresu má pomerne excentrickú polohu, na hraniciach s okresom Žiar nad Hronom. Mesto bolo v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) v rámci koncepcie strediskovej sústavy osídlenia klasifikované ako stredisko miestneho významu a bolo zahrnuté do spádového územia sídla obvodného významu Nová Baňa. Spádové územie Žarnovice zahŕňalo územný rozsah obcí Hodruša-Hámre, Voznica, Veľké Pole, Píla, Horné Hámre. Prirodzené spádové územie však bolo širšie. Z hľadiska dochádzky do zamestnania a využívania vybavenosti ho tvorili aj obce Kľakovskej doliny - Hrabíčov, Kľak, Ostrý Grúň a Župkov (ktoré boli inak súčasťou spádového územia Hrabíčova).

Tieto sídelné väzby pretrvali až do súčasnosti. V súčasnosti (SODB 2011) má užšie spádové územie mesta Žarnovica 10 563 obyvateľov, širšie spádové územie mesta 12 792 obyvateľov. Ostatné obce okresu Žarnovica majú naďalej výraznejšiu spádovosť k mestu Nová Baňa.

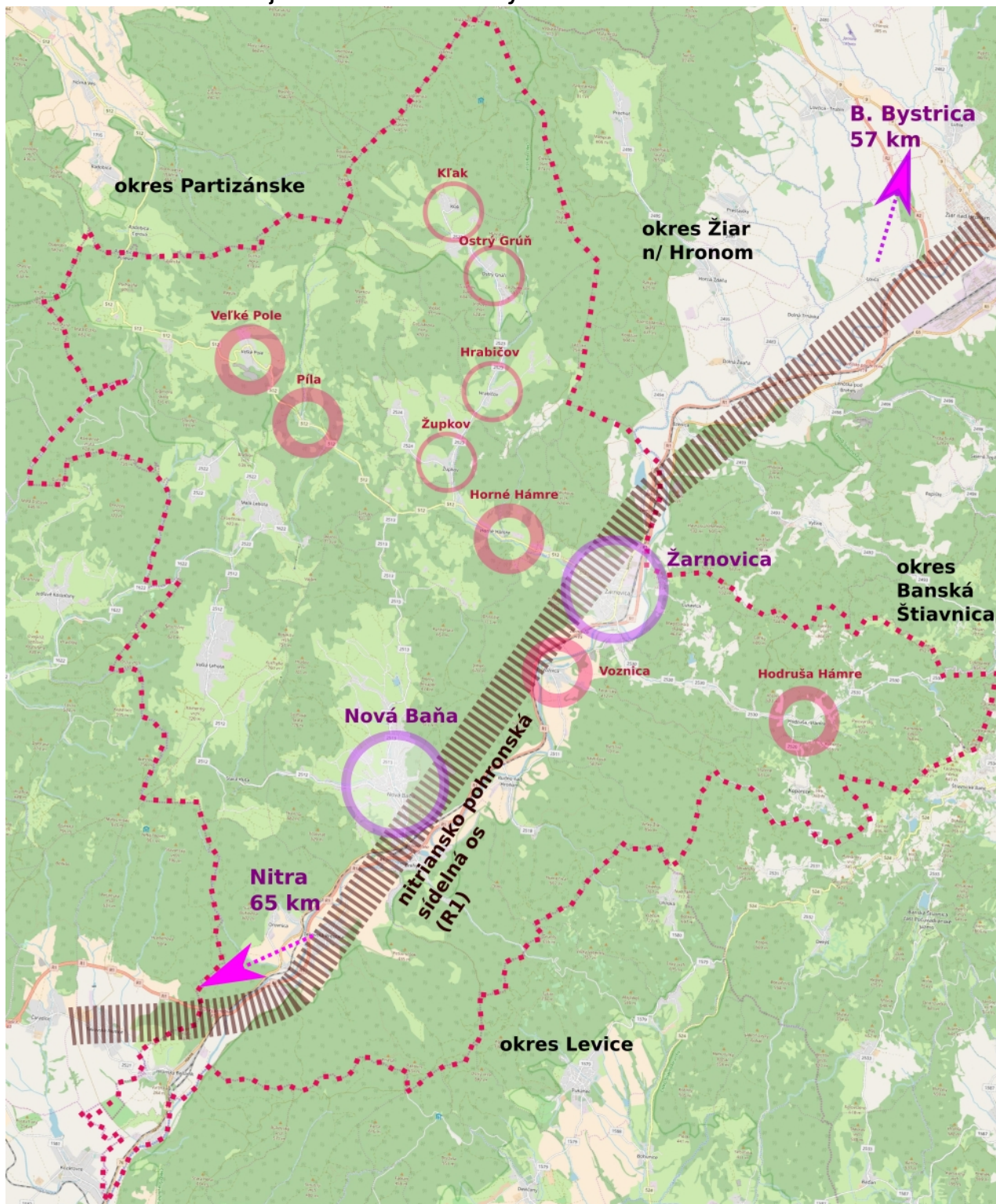
Najužšie spádové územie Žarnovica predstavujú ostatné sídelné jednotky v rámci administratívne príslušného územia mesta – miestne časti Žarnovická Huta, Lukavica, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie.

Záujmové územie je územie priľahlé k územiu mesta, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k mestu a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím mesta.

Záujmové územie, ktoré je podrobne riešené v územnoplánovacej dokumentácii, predstavujú katastrálne územia Žarnovica, Žarnovická Huta a Revištské Podzámčie, vrátane sídelných jednotiek vidieckeho rozptýleného osídlenia. Súčasne sú riešené väzby na okolité katastrálne územia, najmä v smere dopravných spojnic. Väzby vyplývajú najmä z návrhu cyklistických trás do okolitých sídiel a línii nadradeného dopravného a technického vybavenia (preložka cesty II/512, výhľadový koridor vysokorýchlostnej trate, elektrické vedenie VVN).

Z hľadiska funkčných a technických súvislostí je ďalej za záujmové územie možné pokladať územie susedných sídiel Bzenica, Voznica, Horné Hámre, Hodruša–Hámre a Nová Baňa, ktoré sú s mestom Žarnovica prepojené sústavou priamej dopravnej a technickej infraštruktúry, prípadne obce Hrabičov, Rudno nad Hronom, Dolné Hámre, ktoré majú spoločné katastrálne hranice.

Obr.: Schéma sídelnej hierarchie a medzisídelských väzieb v okrese Žarnovica

Legenda:

bodkovaná čiara: hranica okresu Žarnovica

veľký kruh: centrá tretej a štvrtej skupiny podľa ÚPN VÚC: Nová Baňa, Žarnovica

malý hrubý kruh: obce užšieho spádového územia Žarnovice: Voznica, Veľké Pole, Píla, Horné Hámre, Hodruša-Hámre

malý tenký kruh: obce širšieho spádového územia Žarnovice: Klak, Ostrý Grúň, Župkov, Hrabíčov

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady mesta

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu sídla v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia až do 40. rokov 20. storočia mesto Žarnovica spolu s vtedy samostatným sídlom Žarnovická Huta zaznamenávalo pozvoľný ale sústavný populačný rast. K stagnácii došlo len v priebehu II. svetovej vojny. Po vojne dochádza k výraznému rastu počtu obyvateľov, ktorý sa ďalej dynamizoval v 70. rokoch 20. storočia a pokračoval až do konca 80. rokov. V priebehu storočia – medzi rokmi 1890 a 1991 stúpol počet obyvateľov mesta z 1881 na 6532 obyvateľov, t.j. až 3,5 násobne. Po zastavení bytovej výstavby a transformácii hospodárskej základne dochádza k stabilizácii počtu obyvateľov okolo úrovne 6500 obyvateľov. Po roku 2000 počet obyvateľov začína mierne klesať, ale v posledných rokoch počet obyvateľov mesta znovu rastie. K 31. 12. 2016 mala Žarnovica 6360 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	1779*
1880	1729*
1890	1881*
1900	2176*
1910	2279*
1921	2267*
1930	2507*
1940	2664*
1948	2662*
1961	3384
1970	3847
1980	4669
1991	6532
2001	6596
2011	6490

Poznámka: * údaj je spolu s t.č. samostatnou Žarnovickou Hutou

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Za posledných 10 rokov prirodzené prírastky len čiastočne kompenzovali negatívne migračné saldo. V sledovanom období rokov 2007 – 2016 došlo k celkovému miernemu prirodzenému prírastku – 589 narodených : 559 zomrelých. Migračná bilancia bola naopak mierne negatívna – v sledovanom období rokov 2007 – 2016 sa prisťahovalo 845 obyvateľov, odsťahovalo sa 1094 obyvateľov. Mesto malo pozitívnu migračnú bilanciu len v roku 2014. Ide o dôsledok nedostatku bytov a stavebných pozemkov v meste a trend sťahovania obyvateľstva do priľahlých vidieckych obcí.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval hodnotu až 141 a oproti roku 2001 sa zvýšil. Podľa všeobecnej interpretácie, hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o progresívny typ populácie. V rámci riešeného územia dosahuje ukazovateľ indexu vitality najvyššiu hodnotu v sídelných jednotkách Žarnovica – sever, Sídlisko. V miestnych častiach a sídelných jednotkách Lukavica, Revištské Podzámčie, Priemyselný obvod je prestarnuté obyvateľstvo, vyznačujúce sa indexom vitality nižším ako 100.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Miernejší nárast v absolútnom počte i relatívnom vyjadrení zaznamenala aj predproduktívna zložka obyvateľstva. Poproduktívna zložka klesla, k čomu čiastočne prispelo aj zvýšenie veku odchodu do dôchodku. Znamená to, že humánný potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby. Nárast produktívnej zložky obyvateľstva je však len dočasný a okolo rokov 2030 - 2040 bude nevyhnutne vystriedaný výrazným nárastom poproduktívnej zložky.

Skutočný potenciál mesta získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od rozvojovej politiky mesta, udržania a zlepšenia kvality života, ponuky služieb v meste, odstránenia pretrvávajúcich deficitov infraštruktúry. V prípade pozitívneho scenára, charakterizovaného posilnením hospodárskej základne, vytvorenia možností pre bytovú výstavbu, ako aj za predpokladu dobudovania technickej infraštruktúry môže dôjsť k zastaveniu odlevu obyvateľstva. Za naplnenia týchto podmienok možno predpokladať stabilizáciu počtu obyvateľov a následne i mierny rast počtu obyvateľov nad úroveň 7 500 obyvateľov do konca návrhového obdobia, t.j. do roku 2035.

Z hľadiska priestorového rozloženia populácie v riešenom území je v súčasnosti väčšina obyvateľstva (88,3%) sústredená v súvisle urbanizovanom území mesta, za ktoré možno považovať samotné mesto Žarnovica a miestnu časť Žarnovická Huta. Zvyšok obyvateľstva pripadá na odľahlejšie miestne časti Lukavica, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie a rozptýlené osídlenie.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Rok	2001	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	6596	6490
z toho muži	3194	3164
z toho ženy	3402	3326
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	891	965
Počet obyvateľov v produktívnom veku	4304	4893
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	918	686

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, 2011

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených, odhlásených v r. 2007-2016

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	52	49	68	94	6393
2008	69	63	86	110	6375
2009	65	45	64	126	6333
2010	67	47	87	105	6335
2011	62	63	84	105	6476
2012	48	55	111	129	6451
2013	55	55	84	104	6431
2014	52	63	97	87	6430
2015	50	64	75	117	6374
2016	69	55	89	117	6360
Spolu	589	559	845	1094	

Zdroj: ŠÚSR

Tab.: Priestorové rozloženie obyvateľstva

základná sídelná jednotka	spolu - počet	predproduktívny vek	produktívny vek	poproduktívny vek
Žarnovica - juh	992	142	702	148
Žarnovica - sever	1389	273	969	147
Priemyselný obvod	183	22	130	31
Sídliisko	3278	446	2573	259
Žarnovica - západ	141	14	110	17
Kožený vrch	0	0	0	0
Michalíkovci	2	0	1	1
Lukavica	178	25	116	37
Revištské Podzámčie	34	5	25	4
Malé Podzámčie	77	7	56	14
Žarnovická Huta	216	31	157	28

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR, 2011

Skladba obyvateľov podľa národnosti, vierovyznania a vzdelania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 97,8% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Iné národnosti nie sú významnejšou mierou zastúpené. Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 tvoria etnickí Rómovia 8,4% z celkového počtu obyvateľov mesta. K rómskej národnosti sa v roku 2011 však prihlásilo len 0,9% obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 80,5% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi, bez vyznania je 16,5% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva možno pri porovnaní s priemerom kraja hodnotiť ako priemernú až mierne nadpriemernú. Za uplynulých 10 rokov zaznamenala podstatné zvýšenie. Najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou (takmer 30%). V Žarnovici je vyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov, ako je priemer kraja a nižší podiel obyvateľov so základným vzdelaním. V Banskobystrickom kraji je podobne ako v meste Žarnovica relatívne vysoké percento obyvateľov bez akéhokoľvek vzdelania (až 15 %).

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	rómska	poľská	iná	nezistená
	5724	25	52	29	20	640

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	4437	80	83	912	978

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj mesta nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Tab.: Vzdelanostná úroveň obyvateľov – dosiahnuté vzdelanie

Základné	955
Učňovské (bez maturity)	870
Stredné odborné (bez maturity)	575
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	363
Úplné stredné odborné (s maturitou)	1579
Úplné stredné všeobecné	266
Vyššie odborné	78
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	124
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	512
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	20
Bez vzdelania	968
Nezistené	180

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 49,4%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo. V dôsledku postupnej reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v ostatných sektoroch. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 1564 osôb (53,4%), podstatne menej v sekundárnom sektore (priemysel) – 1199 osôb (40,9%) a najmenej v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 165 osôb (5,6%).

Okres Žarnovica patril v rámci SR i Banskobystrického kraja k regiónom s najvyššou nezamestnanosťou. Situácia z hľadiska nezamestnanosti sa od roku 2013 v meste Žarnovica výrazne zlepšuje a v súčasnosti už dosahuje najnižšie úrovne od začiatku 90. rokov 20. storočia. Od roku 2007 do roku 2013 sa miera nezamestnanosti pohybovala v úzkom rozmedzí od 18% do 24%. Najvyššia miera nezamestnanosti v sledovanom období bola dosiahnutá v roku 2009, kedy sa pohybovala na úrovni 23,78%. V októbri 2018 predstavovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Žarnovica už len 6,95%. V súčasnosti sa už prejavuje problém nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily pre potreby miestneho priemyslu.

Hospodárska základňa mesta je dostatočne diverzifikovaná a nie je založená na jednom dominantnom podniku. Od roku 1989, po útlme, resp. zániku bývalého dominantného podniku Pregeljka prechádzala dlhodobou transformáciou. V súčasnosti sú tu zastúpené viaceré podniky z rôznych priemyselných odvetví i rozvíjajúce sa služby. V štruktúre zamestnávateľov v okrese Žarnovica má poľnohospodárstvo podiel 3,2%, ťažký priemysel

52,1%, ľahký priemysel 5,2%, stavebníctvo 4,4%, obchod a doprava 24,2%, ostatné služby 10,8%.

Medzi najväčších zamestnávateľov v meste Žarnovica v súčasnosti patria spoločnosti zaoberajúce sa výrobou hliníkových produktov, ktoré nadväzujú na tradíciu výroby hliníka v Žiari nad Hronom. Ide o spoločnosti Tubex Slovakia, s.r.o. (výroba hliníkových túb), Neuman Aluminium Fliesspresswerk Slovakia, s.r.o. a Neuman Aluminium Services Slovakia, s.r.o. (výroba hliníkových súčiastok), Illichmann Castalloy, s.r.o. (výroba hliníkových odliatkov). Každá z uvedených spoločností má viac ako 100 zamestnancov. Z väčších zamestnávateľov možno ešte uviesť spoločnosť CMK, s.r.o. (výroba neželezných kovov) – do 100 zamestnancov.

Napriek existencii viacerých stredne veľkých podnikov v meste, odchádzalo za prácou mimo miesto trvalého bydliska 2398 osôb, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 74,8%. Väčšina obyvateľov dochádza do zamestnania najmä do Žiaru nad Hronom, Zvolena a Banskej Bystrice, v menšej miere aj do iných miest. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	3204
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	49,4
- pracujúci (okrem dôchodcov)	2407
- pracujúci dôchodcovia	92
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	169
- nezamestnaní	677
- študenti	428
- osoby v domácnosti	25
- dôchodcovia	1201
- príjemcovia kapitál. príjmov	6
- iná	39
- nezistená	399
- deti do 16 rokov	1047

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie vytvára predpoklady pre etablovanie nových výrobných podnikov vymedzením plôch pre rozširovanie výrobného územia. To by malo mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Len v priemyselnej výrobe a výrobných službách sa vo variante A počíta s vytvorením minimálne 300 nových pracovných miest a vo variante B až so 400 novými pracovnými miestami, nakoľko tento variant uvažuje s väčším prírastkom plôch výrobného územia. V prípade technologicky menej náročných výrobných prevádzok však možno počítať s výrazne vyšším počtom nových pracovných miest, a to až trojnásobne. Ďalšie pracovné miesta vzniknú v sektore služieb pre obyvateľstvo. Zvýšením počtu

pracovných príležitostí v meste by sa znížila odchádzka za prácou do iných miest. Súčasne by vzrástol počet dochádzajúcich za zamestnaním z okolitých obcí.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

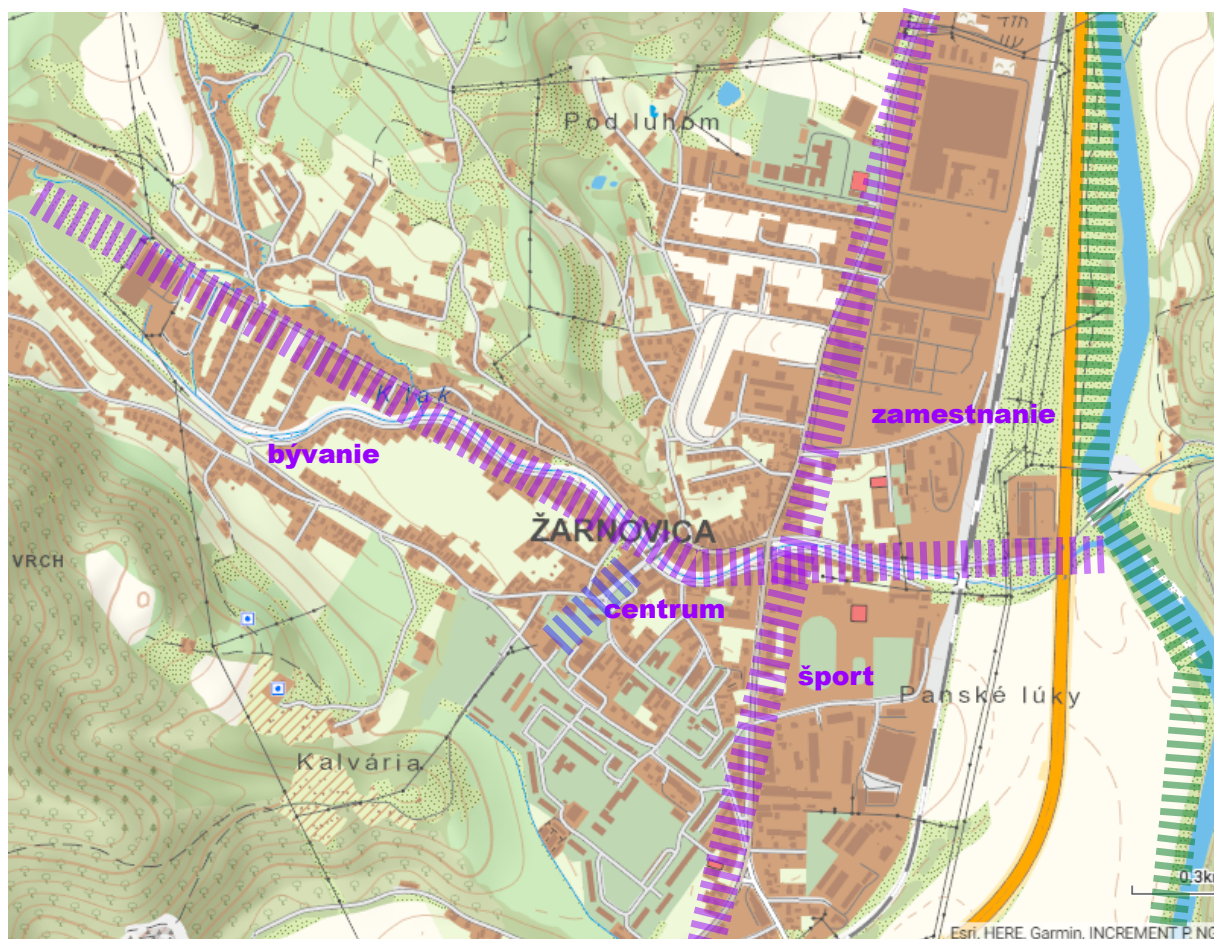
Urbanizačné ťažisko Žarnovice je sústredené do údolia Kľaku pred jeho ústím do Hrona. Oba uvedené vodné toky a ich údolia reprezentujú hlavné rozvojové osi, ktoré sa premietli aj do kompozičnej osnovy urbanistickej štruktúry mesta ako jeho hlavné kompozičné osi. Za hlavnú kompozičnú os teda považujeme komunikáciu prebiehajúcu paralelne s tokom Kľak, dnešnú Partizánsku ulicu, ktorá pokračuje ďalej smerom na Žarnovickú Hutu. Predstavovala hlavnú kryštalizačnú os pôvodnej zástavby a zvyšky tejto zástavby sú v centrálnej časti mesta dodnes zachované. Táto kompozičná os sa premietla aj do radenia urbanistických funkcií v neskoršom období, v následnosti: bývanie – centrum – zamestnanie / šport. Zreteľne ju podporuje aj navrhované riešenie a to tým, že na ňu viaže nové rozvojové plochy, určené pre obytné funkcie, v kontinuálnom páse až po Žarnovickú Hutu. V navrhovanej zástavbe oproti Žarnovickej Hute sa súčasne uplatňuje ako os symetrie.

Ďalšou hlavnou kompozičnou osou je os paralelná s tokom Hrona. V dnešnej urbanistickej štruktúre je jej nositeľom Bystrická ulica. Formovala sa až v neskoršom období a svoj význam získala hlavne po lokalizácii podniku Preglejka. Aj táto kompozičná os je podporená lokalizáciou plôch pre rozšírenie výrobného územia južným a severným smerom. Je zvýraznená aj v centrálnej časti, kde sa počíta s reštruktúraciou existujúcej zástavby výrobnno-skladových areálov z funkčného a hmotovo-priestorového hľadiska. To prispeje k výraznej valorizácii prostredia a k odstráneniu vizuálne a kompozične rušivých prvkov.

Jadro kompozície a súčasne centrálna časť mesta Žarnovica vznikla na priesečníku hlavných kompozičných osí. Polohu centrálnej časti mesta a jeho hlavný uzlový priestor vymedzujú historické dominanty. Zo severnej strany je to bývalý hrad, ktorého dominantné priestorové pôsobenie podčiarkuje vyvýšená poloha na skale. Z južnej strany predstavuje dominantu kostol sv. Petra a Pavla. Spojnicu medzi týmito dominantami možno charakterizovať ako sekundárnu kompozičnú os a reprezentuje ju ul. A. Sládkoviča. Táto časť je vymedzená ako centrálna mestská zóna. Jej atraktivita by mala byť podporená pešími trasami (vrátane pešej zóny), s upraveným a funkčným parterom budov, s prevádzkami občianskej vybavenosti. Vhodnosť pešej zóny z kompozično-prevádzkového hľadiska je odôvodnená jej polohou na sekundárnej kompozičnej osi. V centrálnej mestskej zóne by sa mali uplatňovať vysoké nároky na architektonické stvárnenie budov a nehnuteľnosti udržiavať v dobrom stavebno-technickom stave.

Výraznými dominantami sú rozsiahle areály početných priemyselných závodov s horizontálnymi dominantami hál a vertikálnymi dominantami komínov. Ich negatívne vizuálne pôsobenie zvyšuje skutočnosť, že nie sú koncentrované v jednom kompaktnom výrobnom území, ale postupne vznikali pozdĺž všetkých hlavných príjazdových komunikácií do mesta.

Obr.: Hlavné kompozičné osi

Legenda:
fialová farba = hlavné kompozičné / rozvojové osi
modrá farba = sekundárna kompozičná os
zelená farba = prírodná kompozičná os (Hron)

Obr.: Ťažiskové a uzlové priestory v urbanistickej štruktúre: historické jadro (fialová elipsa), hlavný uzlový priestor – nové centrum (fialový kruh), sekundárne uzlové priestory (červené kruhy)

Legenda:

fialová kružnica = hlavný uzlový priestor - historické jadro

fialová elipsa = širšie centrum

červené kruhy = výškové dominanty

Pôvodná zástavba v centre mesta je prevažne polyfunkčného charakteru a tvoria ju objekty do dvoch podlaží, niektoré sa vyznačujú aj pamiatkovými hodnotami. Priestorové pôsobenie historických dominant (kostola sv. Petra a Pavla, bývalého hradu) v 2. polovici 20. storočia narušila výstavba sídliska s výškovými panelovými domami, tzv. Manhattanu (niektoré budovy sú až 8-podlažné). V blízkosti historických dominant sa neuvažuje so situovaním nových výškových dominant. Za účelom zamedzenia ďalšieho narušenia kompozície a zachovania konzistentnosti zástavby osobitne v centrálnej mestskej zóne je stanovený záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. Regulácia výšky zástavby je však aplikovaná na celé zastavané územie i na navrhovanú zástavbu.

Súvisle urbanizované územie mesta má kompaktný pôdorys, pretiahnutý v západnom smere i v severnom smere, v priebehu oboch hlavných kompozičných osí. Kompaktnosť pôdorysu sídla navrhované riešenie zachováva a dokonca posilňuje. Novou zástavbou sa vyplnia rezervy v zastavanom území mesta – najmä západne od cintorína a oproti areálu

bývanej Preglejky. Aj nové rozvojové plochy, ktoré spadajú mimo súčasného zastavaného územia, sú radené tak, že prirodzene nadväzujú na existujúcu zástavbu. Pôdorys mesta z južnej a severnej strany (pozdĺž hlavných kompozičných a prevádzkových osí) navrhujeme uzatvoriť do podoby kompaktného a vzájomne prepojeného celku, čo sa dosiahne primárne kompletizáciou zástavby výrobného územia.

V častiach so zachovanou pôvodnou zástavbou javí urbanistická štruktúra prvky organického kompozičného princípu. Zástavba bytových domov je zoskupená do geometrických foriem na ortogonálnej osnove, oživenej diagonálami. Prevažne geometrické formy kompozície, reprezentované priamymi ulicami a rovnomerným radením objektov sa uplatňujú aj v novšej zástavbe rodinných domov. Navrhovaná uličná sieť je zokruhovaná a prirodzene nadväzuje na existujúce ulice. Je žiaduce priestorovo oddeľovať územia pre výstavbu rodinných domov a koncentrované formy výstavby bytových domov. Zástavbou na zostávajúcich voľných prielukách vznikne kontinuálny uličný priestor a navrhuje sa aj doplnenie druhej strany zástavby na uliciach s jednostrannou zástavbou.

Okrem súvisle urbanizovanej štruktúry samotného mesta Žarnovica do riešeného územia spadajú sídelné jednotky pôvodne vidieckych obcí a rozptýleného osídlenia. Kompozičné osi v častiach Žarnovická Huta, Lukavica, Revištské Podzámčie a Malé Podzámčie sú tiež predurčené geomorfologickými pomermi a vodnými tokmi, v blízkosti ktorých sa zoskupovala zástavba. Zástavba si tu zachovala typický vidiecky charakter prevažne jednopodlažných stavieb a v posledných desaťročiach sa v podstate nerozširovala. V častiach so zachovanou pôvodnou zástavbou by urbanistická mierka nových objektov i prestavieb mala vychádzať zo štruktúry pôvodnej zástavby, rešpektovať jej charakter, najmä jej výškovú hladinu a mierku existujúcich objektov. V týchto polohách v ani v rozptýlenom osídlení nenavrhujeme rozširovanie zástavby. Riešenie sa vyhýba návrhu samostatných enkláv novej zástavby vo voľnej krajine.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované geomorfologické pomery a ďalšie prírodné limity (vodné toky, lesné porasty) ako podmieňujúce faktory kompozície urbanistickej štruktúry.

Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s dostatočnou veľkosťou, minimálne 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy nie je vhodné realizovať v okrajových častiach súvisle urbanizovaného územia a na lazoch. Novú výstavbu v rámci rozvojových plôch treba povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby. V súvisle urbanizovanom území mesta môžu byť konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany, ktoré sú vyššie ako 1,0 m, len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. Na prekrytie objektov rodinných domov sa odporúčajú sedlové strechy, rovnobežné s dlhšou stranou stavby, prípadne aj valbové a polvalbové strechy, so sklonom od 35° do 45°. Používať by sa mali tradičné materiály striech.

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení, priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto antropomorfné štruktúry sú v riešenom území výrazne zastúpené, koncentrujú sa však len v úzkom páse údolia Hrona a v rámci zastavaného územia mesta.

Z hľadiska stupňa antropickej premeny prvkov využitia zeme prevládajú mimo zastavaného územia jadrovej časti sídla prírode blízke prvky nad prvkami umelými. Priestorové usporiadanie prvkov, a tým aj štruktúra krajiny, je pestrá, formácie prvkov sa striedajú alebo prelínajú. Ťažisko urbanizácie a líniových stavieb infraštruktúry je sústredené do doliny Hrona.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Siluetu a panoramatické pohľady dotvára okolitá vrchovinová krajina pohorí Štiavnické vrchy, Vtáčnik a Pohronský Inovec. Reliéf je pomerne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyvýšených polôh nad mestom, od kalvárie sú výhľady na mesto. Mimoriadne pôsobivé výhľady sú z hradu Revište na úzku dolinu Hrona – tzv. Žarnovický prielom, ale naopak, aj z doliny Hrona na hradné bralo s ruinou hradu. Táto časť údolia Hrona predstavuje krajinársky hodnotné územie. V širšej scenérii sú dominantnými prvkami siluety svahov pohorí Štiavnické vrchy, Vtáčnik a Pohronský Inovec.

Súvislé lesné porasty sú prerušené osídlenými laznickými usadlosťami štálov na enklávach bez lesov, kde dominujú trvalé trávne porasty a úzkopásová orná pôda, ktoré sú odrazom spôsobu využitia zeme v lokalitách roztrúseného osídlenia. Krajinársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a rozptýlené osídlenie. Pôvodný charakter krajiny s rozptýleným osídlením však ohrozuje ústup od tradičných spôsobov hospodárenia, čo sa negatívne prejavuje aj v scenérii krajiny. Dochádza k zarastaniu pasienkov a postupu samovoľnej sukcesie lesa.

Územie má pomerne vysokú lesnatosť. Z hľadiska estetiky krajiny sú menej atraktívne lesné monokultúry. Atraktívnejšie sú lesy s rôznorodou drevinovou skladbou, ktoré sa zachovali v menej dostupných polohách a na strmších svahoch.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. K takýmto prvkom môžeme priradiť aj antropogénny prvok

rozptýleného osídlenia a rybníka. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda, najmä veľkoblokové pôdne celky.

Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je značné. Vplyv rýchlostnej cesty sa týka nielen environmentálnych dopadov, ale aj estetických vnemov. Súčasťou multimodálneho dopravného koridoru, vedeného údolím Hrona, sú tiež železnica a cesty I. a II. triedy, ktoré nemajú natoľko rušivý vplyv ako rýchlostná cesta. Okrem dopravných líniových stavieb majú charakter rušivých prvkov aj elektrické vedenia VN 400 kV, 110 kV a 22 kV, telekomunikačný vysielač, rozsiahlejšie priemyselné areály.

V odlesnenej časti katastrálneho územia je potrebné posilniť existujúcu líniovú zeleň. Líniovú zeleň v návrhu využívame nielen na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdných celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich pôvodné krajinné štruktúry. Okrem posilnenia existujúcich línii sa navrhujú aj nové pásy líniovej zelene a stromoradií. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrne členitá a druhovo bohatá.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zelene. V plánovaných obytných uliciach vyššieho významu sa požaduje výsadba líniovej zelene. Zeleň je súčasne komponovaná tak, aby podporila vnímanie hlavných kompozičných osí a kompaktného pôdorysu. Revitalizácia zelene sa navrhuje predovšetkým v centrálnej mestskej zóne, pričom sa súčasne odporúča dosadiť vhodné dreviny a výrazne nerozširovať podiel spevnených plôch. V súvisle urbanizovanom území mesta, vrátane navrhovaného rozšírenia obytného územia, by sa mala dobudovať sústava plôch verejnej zelene s rekreačno-oddychovou funkciou. Rozšírením sídelnej zelene bude aj navrhovaný lesopark. Vznikne úpravou prevažne zalesnených plôch na svahu nad juhozápadným okrajom mesta a na protiľahlom svahu nad historickou zástavbou. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia rôznych urbanistických funkcií. Táto zeleň bude mať primárne hygienické funkcie.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Historický vývoj mesta

Kultúrno-historické hodnoty územia sú odrazom jeho historického vývoja. Fara s kostolom sa spomína v rokoch 1332-1337, obec s mýtom (presťahovaným z Voznice) v roku 1344. V roku 1388 patrila panstvu Revište, v roku 1647 eráru a správe Banskej komory. V 15. storočí tu postavili hrad. V roku 1563 sa uvádza ako mestečko. V erbe malo sv. Floriána. V rokoch 1681 a 1814 dostalo jarmočné a v roku 1842 trhové právo. V čase Dóczyovcov sa tu

konali župné zhromaždenia, v rokoch 1647 a 1664 Žarnovicu spustošili Turci. V bitke pri Žarnovici v roku 1664 boli Turci porazení. V roku 1696 je doložený cech kožušníkov, v roku 1698 ševcov. V roku 1828 tu žilo v 140 domoch 986 obyvateľov.

Koncom 19. storočia tu postavili parnú pílu s preglejkárnou a tehelňou. Bolo tu drevárska odborná škola. Obyvatelia sa zapojili do SNP. Pôsobila tu partizánska skupina kpt. Nálepku. Po oslobodení sa rozvíjal drevársky priemysel (Preglejka), kde pracovala prevažná časť obyvateľstva. Žarnovica ma štatút mesta.

Súčasťou riešeného územia sú aj miestne časti, ktoré mali čiastočne samostatný vývoj. Lukavica sa spomína v roku 1391. Patrila hradu Revište. V roku 1828 mala 23 domov a 156 obyvateľov. V polovici 19. storočia bola zlúčená so Žarnovicou. Osada Žarnovická Huta vznikla v chotári obce Horné Hámre. Doložená je z roku 1828. V 17.-18. storočí tu pracovala huta na zlato a striebro. V roku 1828 mala 48 domov a 360 obyvateľov. V polovici 19. storočia sa osamostatnila ako obec. V roku 1950 bola zlúčená so Žarnovicou.

Archeologické, architektonické a historické pamiatky

V riešenom území – v k.ú. Žarnovica a v k.ú. Revištské Podzámčie sa nachádzajú viaceré nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- Hrad Revište - ruiny, z 13. storočia (č. ÚZPF 1261). Hrad bol postavený na ochranu obchodnej cesty k stredoslovenským banským mestám. Skladal sa z vnútornej opevnenej veže a nádvoría s palácom, neskôr dostal renesančné opevnenie. Do súčasnosti sa zachovala časť obvodového muriva a zvyšky obytných budov.
- Bývalý hrad – tzv. Horný kaštieľ z konca 15. storočia, neskorogotický – na nám. SNP (č. ÚZPF 1281). Stavbu postavili Doczyovci ako zámok bez veže s viacpodlažným palácom, nazývaným kaštieľ. V súčasnosti je vlastníkom objektu Mesto Žarnovica.
- Pomník sovietskej armády z roku 1962 – na nám. SNP (č. ÚZPF 1308)
- Socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1808, na štvorcovom podstavci – na Sandrickej ul. (č. ÚZPF 2705)

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Nachádzajú sa tu aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať a obnoviť:

- kostol sv. Petra a Pavla, rímskokatolícky, z konca 14. storočia, gotický, prestavaný v 15. storočí a po tureckom spustošení obnovený v barokovom slohu koncom 17. stor.
- pomník SNP od V. Ihrinského z roku 1961
- kaplnka baroková z 18. storočia
- kaplnka na Kalvárii, neogotická z roku 1895
- kaplnky v miestnych častiach Lukavica a Revištské Podzámčie
- torzo areálu bývalej huty
- bývalý pivovar
- bývalá škola v miestnej časti Lukavica
- bývalý drevospracujúci areál (píla)
- bývalá pustovňa
- bývalá synagóga
- bývalá tehelňa
- Dolný kaštieľ
- Revištský rybník (technická pamiatka)
- mlynský náhon
- Panský dom v miestnej časti Žarnovická Huta
- prícestné kríže

V meste Žarnovica na uliciach Partizánska, Bystrická, Tehelná, Na Gremenici, Sandrická a Námestie SNP sa nachádzajú viaceré objekty s pamiatkovými hodnotami. Potrebné je zachovať a revitalizovať uličnú urbanistickú štruktúru historickej zástavby, so zachovaním architektonických prvkov tejto zástavby - tektonikou fasád, veľkosťou otvorov, šikmých tvarov striech, pôvodných materiálov. Z hľadiska materiálového a farebného riešenia krytín okolitej zástavby Horného kaštieľa a Hradu Revište sa požaduje aplikovať škridlovú krytinu (keramickú), cementovo – vlákniťú krytinu, v prípade plechovej krytiny vylúčiť lesklé odrazové, prípadne netradičné farebné riešenia.

Potrebné je tiež zachovať priehľady na historické dominanty mesta - hrad a kostol. Regulácia maximálnej výšky zástavby bude garantovať dodržanie pôvodnej výškovej hladiny zástavby v týchto častiach mesta.

Vidiecky charakter zástavby by sa mal zachovať v miestnych častiach Lukavica, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Žarnovická Huta. Okrem objektov z pôvodnej zástavby sa tu nachádzajú kaplnky, prícestné kríže, torzo areálu huty (v časti Žarnovická Huta) a technické prvky v teréne súvisiace s minulosťou ťažbou. V krajine je rozptýlené osídlenie s hospodárskymi usadlosťami, tzv. štálmami, ktorého charakter je taktiež potrebné zachovať.

V riešenom území sú (v k. ú. Žarnovica a v k.ú. Revištské Podzámčie) evidované archeologické nálezy a náleziská, ktoré je potrebné rešpektovať:

- areál a okolie NKP „Hrad“ - evidovaný v ÚZPF pod č. 1281/1
- poloha „Pod lipou“ - osada z mladšej a neskorej doby rímskej
- v území situovanom na pravobrežnej terase rieky Hron, cca 550 m juhozápadne od hradu Revište (v okolí kopanice Zliechovcovci) bol zistený nález čepeľovitej štiepanej industrie a fragmenty keramiky z obdobia neolitu
- areál NKP „Hrad“ Revištské Podzámčie - evidovaný v ÚZPF pod č. 1261/12,
- okolie NKP „Hrad“ - potenciál archeologických nálezov a situácií na pozemkoch parc. C-KN 625, 626, 629, 630 a 631 k. ú. Revištské Podzámčie
- Malé Podzámčie - zistené urnové hroby (par č. KN C č. 283, 284/1), nález fragmentov keramiky a štiepanej kamennej industrie z obdobia praveku

Okrem toho je tu evidovaný potenciál archeologických nálezov:

- v k. ú. Žarnovica na pozemkoch areálu kostola, areálu kalvárie s kaplnkou Božského srdca Ježišovho, na mieste bývalej pustovne, okolo Dolného kaštieľa, bývalého pivovaru, bývalej synagógy, ulíc s historickou zástavbou: Partizánska, Bystrická, Námestie SNP, Tehelná, Železničná, Na Gremenici, Sandrická, časti: Parkan, Pod stráňou, Za humnom, Pod Luhom a Lukavica
- v k. ú. Revištské Podzámčie v zastavanom území pod hradom Revište samostatné usadlosti a štále: Mišíkovci, Gaškovci, Hurtovci, Zliechovci a Mikulovci
- v k. ú. Žarnovická Huta - na pozemkoch bývalej huty z roku 1734; v roku 1789 tu bolo inventarizovaných 22 objektov (Horná huta, Stredná a Dolná huta, kováčska dielňa, horná zháňacia pec, pražiacie polia, skúšobňa, sklad rudy, práčovňa rudy, dielňa na výrobu špeciálnej hutníckej hliny, stupy, Dlhý dom, haldy, vodná haň, vodný jarok, uhoľný most, byty predstavených huty, byt hutného skúšača, byty hutných robotníkov, nemocnica, škola, krčma).

Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk musí byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu obce v praxi splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník,

správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.

- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia plôch
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Zmiešané územie Z1	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z2	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z3	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z4	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z5	1 NP	30 %
Obytné územie B1	6 NP (neplatí pre exist. stavby, ktoré túto výšku presahujú)	40 %
Obytné územie B2	2 NP	40 %
Obytné územie B3	2 NP	30 %
Rekreačné územie R1	1 NP	20 %
Rekreačné územie R2	1 NP	20 %
Rekreačné územie R3	2 NP	20 %
Rekreačné územie R4	1 NP	5 %
Výrobné územie V1	3 NP	40 %
Výrobné územie V2	3 NP	40 %
Výrobné územie V3	2 NP	40 %
Výrobné územie V4	2 NP	30 %
Voľná krajina K1	–	–
Voľná krajina K2	–	–
Voľná krajina K3	–	–
Sídelná zeleň K4	–	–

2.6 Návrh funkčného využitia územia

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Navrhované riešenie počíta s harmonickým rozvojom všetkých urbanistických funkcií - bývania, výroby, rekreácie, občianskeho vybavenia, v ich vzájomnom súlade. Rešpektuje pritom súčasné funkčné zónovanie sídla.

Priemyselnú výrobu sústreďuje do dobre dostupných polôh na južnom okraji mesta, v lokalitách Za mostom a Pod hrбом - v priamej väzbe na cestu II/428 a cestu III/2511. Rieši aj kompletizáciu výrobného územia okolo transformačnej stanice 110/22 kV v lokalite Pod

Luhom. Rešpektuje, no ďalej nerozširuje nevhodne lokalizované výrobné areály pri ceste II/512 medzi Žarnovicou a Žarnovickou Hutou.

Nevyužívané alebo schátrané bývalé výrobné a skladové areály (Preglejka, Pozana), vo výhodnej polohe vo vzťahu k centru mesta sa navrhujú na postupnú reštruktúraciu pre podnikateľské aktivity výrobného a nevýrobného charakteru, občianske vybavenie a bývanie. Výrobné a skladové prevádzky je v týchto lokalitách možné prevádzkovať dočasne (na dožitie), v prechodnom období.

Pri umiestňovaní nových obytných súborov bola dodržaná požiadavka dôsledného priestorového oddelenia obytných funkcií a výrobných funkcií, za účelom eliminácie prípadných negatívnych vplyvov na obytné prostredie. Vo výrobných areáloch, ktoré sú v kontakte s obytným územím, sa počíta len s prevádzkami bez negatívnych a rušivých vplyvov na životné prostredie (týka sa lokalít Na Lieskovci, areálov na Železničnej ul., južne od športového areálu). Okrem toho je nevyhnutné rešpektovať požiadavku hygienickej kvality obytného prostredia dodržaním ochranných pásiem verejného dopravného a technického vybavenia, hygienických ochranných pásiem.

Navrhované riešenie počíta s viacerými novými plochami pre bývanie, ktoré sú rozložené v zastavanom území súvisle urbanizovaného územia mesta a po jeho okrajoch. Obytné územie navrhujeme rozširovať v lokalitách Parkan, Na Lieskovci, Prašivá, Za mostom, v priestore medzi sídliskom a kalváriou. Nová obytná zástavba prirodzene nadviaže na existujúcu zástavbu rodinných domov a urbanistickú štruktúru sídliska. Navrhuje sa aj intenzifikácia zástavby v rámci zastavaného územia. Podmienkou je zachovanie dostatočného podielu zelene a stanoveného maximálneho percenta zastavanosti. V existujúcej zástavbe možno intenzifikáciu dosiahnuť aj bez nárokov na väčšie dodatočné investície do dopravného a technického vybavenia. Je prípustná v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Zástavbou na voľných prielukách sa vytvorí kontinuálny uličný priestor.

S obytnou funkciou sa počíta ďalej v rozptýlenom osídlení, ktoré má inak charakter zmiešaného územia. V hospodárskych usadlostiach sa s funkciou bývania prelína funkcia tradičnej poľnohospodárskej malovýroby a novšie aj rekreačná funkcia v podobe chalupárčenia a agroturistiky.

Centrálnu mestskú zónu navrhujeme profilovať ako polyfunkčné územie s kombináciou funkcií občianskej vybavenosti a bývania. V tejto časti mesta je preferovaný peší pohyb v hlavných prevádzkových smeroch, reprezentovaný návrhom vytvorenia pešej zóny. Okrem centrálnej mestskej zóny by sa občianske vybavenie malo lokalizovať v ťažiskovom priestore mesta pri ceste II/428 (na Bystrickej ul.). Tu je vhodné umiestňovať prípadné veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu. Taktiež v rozsiahlejších navrhovaných plochách pre obytnú funkciu je potrebné saturovať aj potreby základného občianskeho vybavenia.

Športové aktivity budú naďalej sústreďované primárne do mestského športového areálu. Pre rekreačno-oddychové aktivity obyvateľov mesta sa navrhuje na juhozápadnom okraji mesta vytvoriť lesopark a v nadväznosti naň podporovať rekreačné aktivity v rámci chatovej a záhradkárskej osady, v lokalite kalvárie a v plánovanom rekreačnom a voľnočasovom areáli Muchov vršok. Menší lesopark sa uvažuje aj na protihlhom svahu nad historickou zástavbou. Oddychové priestranstvá a ihriská pre všetky vekové kategórie obyvateľov by sa mali zriaďovať nielen v existujúcej zástavbe, ale aj v navrhovanom rozšírení obytného územia. Je tu tiež potrebné budovať nové plochy verejnej zelene s parkovou úpravou.

Cestovný ruch a rekreačné aktivity súvisiace s vodnou turistikou budú ďalej podporované v Revištskom Podzámčí, na brehu Hrona. Počíta sa s využitím potenciálu termálneho prameňa v časti Lukavica. Vhodné podmienky pre rozvoj špecifických foriem rekreácie sú v rozptýlenom osídlení, a to najmä pre agroturistiku a chalupárčenie.

Prírodné zaujímavosti vytvárajú predpoklady pre pešiu turistiku, cykloturistiku. Navrhujeme vybudovať a vyznačiť nové cykloturistické, resp. multifunkčné rekreačné trasy v atraktívnom krajinnom prostredí, s prepojením na okolité sídla.

Pri vymedzovaní nových plôch pre výstavbu boli rešpektované ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma, požiadavky ochrany prírody a krajiny, geomorfologické pomery, prírodné limity a iné faktory obmedzujúce výstavbu (zosuvy, skládky).

Prevádzkové väzby v území predurčuje dopravný systém. V súvislosti s návrhom rozširovania zástavby sa predpokladá doplnenie komunikačného systému mesta o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre výstavbu. Osobitne pre dopravné napojenie sídliska a navrhovaného rozšírenia obytného územia v priľahlej polohe bude potrebné vybudovať novú komunikáciu na juhozápadnom okraji mesta. Nevyhnutné je aj nové spojenie mesta s časťou Žarnovická Huta, s premostením potoka Kľak. Premostenie miestnou komunikáciou cez potok Kľak sa ďalej navrhuje v polohe predĺženia Pivovarskej ul. Nové dopravné prepojenie do Žarnovíckej Huty je koncipované ako súčasť výhľadového obchvatu mesta.

Určenie funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	Umiestnenie	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie
1	za sídliskom (pod kalváriou)	3,8020	obytné územie
2 – len var. B	pod kalváriou	2,4670	obytné územie
3	Parkan	5,7180	obytné územie
4	za cintorínom (Prašivá)	6,5130	obytné územie
5	za cintorínom (Prašivá)	1,8650	obytné územie
6	Na Lieskovci	6,9460	obytné územie
7	Na Lieskovci	1,8970	obytné územie
8	Žarnovická Huta	5,0180	obytné územie
9	Tehelná	0,3868	obytné územie
10	Tatranská ul.	0,6564	obytné územie
11	Bystrická ul.	0,8175	obytné územie
12	Sandrická ul.	2,7270	obytné územie
13	Sandrická ul.	1,0080	obytné územie
14	Lukavica	0,2207	obytné územie
15	Nová ul.	2,4200	zmiešané územie
16	Bystrická ul. / Nová ul.	0,7063	zmiešané územie
17	Za mostom	2,8420	výrobné územie
18 – len var. B	Za mostom	15,6380	výrobné územie
19a	Pod hrbom	0,4637	výrobné územie
19b	Pod hrbom	0,4339	výrobné územie
20	Pod hrbom	15,1180	výrobné územie
21 – len var. B	Pod hrbom	3,7880	výrobné územie
22a	Pod luhom	1,5950	výrobné územie
22b	Pod luhom	1,8130	výrobné územie
22c	Pod luhom	3,1680	výrobné územie
23	Pod luhom	0,5644	výrobné územie
24	Lukavica	1,7140	rekreačné územie
25	Revištské Podzámčie	1,4780	rekreačné územie
26	Cintorín - rozšírenie	0,2896	sídelná zeleň (cintorín)

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce (mesta) v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania

- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Názvy plošných javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré plošné javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie, šport), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky tak, ako sú uvedené v tabuľke.

Tab.: Prehľad prevládajúcich funkčných území a priestorových celkov

Zmiešané územie	Obytné územie	Rekreačné územie	Výrobné územie	Územie bez predpokladu lok. zástavby
Z1: Polyfunkčné územie centrálnej mestskej zóny (plochy bývania a plochy občianskeho vybavenia)	B1: Plochy bývania v bytových domoch	R1: Plochy športu - celomestského významu	V1: Plochy priemyselnej výroby	K1: Voľná krajina lesná
Z2: Plochy občianskeho vybavenia I.	B2: Plochy bývania v rodinných domoch - v jadrovej časti urbanizovaného územia	R2: Plochy rekreácie individuálnej - chatovej a záhradkárskej	V2: Plochy ľahkej priemyselnej výroby a skladov	K2: Voľná krajina lúčna
Z3: Plochy občianskeho vybavenia II.	B3: Plochy bývania v rodinných domoch - mimo jadrovej časti urbanizovaného územia	R3: Plochy rekreácie v krajine – intenzívnej	V3: Plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít	K3: Voľná krajina oráčinová
Z4: Plochy bývania a podnikateľských aktivít - výrobných a nevýrobných		R4: Plochy rekreácie v krajine – extenzívnej	V4: Plochy technického vybavenia	K4: Sídlna zeleň – verejná / vyhradená (cintorín)
Z5: Plochy hospodárskych usadlostí (štále)				

Regulatívy funkčného využitia pre zmiešané územie

Prevažnú časť centrálnej mestskej zóny predstavuje polyfunkčné územie Z1 s najväčšou koncentráciou rôznych zariadení občianskeho vybavenia. Súčasne je územím mimoriadne exponovaným z hľadiska kompozičného a estetického, nositeľom identity sídla. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie + prípustné druhy občianskeho vybavenia). Priestorový celok Z1 je vymedzený hranicou CMZ.

Priestorový celok Z2 predstavujú samostatné areály vzdelávacích zariadení, zdravotníctva, sociálnych služieb, ktoré nie sú súčasťou polyfunkčnej zástavby v centre mesta ani obytného územia.

V priestorovom celku Z3 sa počíta so zariadeniami maloobchodu a služieb.

V zmiešanom území Z4 sa predpokladá lokalizácia podnikateľských aktivít typu remeselno-výrobných prevádzok, výrobných a nevýrobných služieb, ako aj bývania v rodinných domoch, resp. v polyfunkčných objektoch. Obytnú funkciu je potrebné sústrediť najmä v nadväznosti na existujúce obytné územie a podnikateľské aktivity situovať v kontakte s existujúcim výrobným územím.

V priestorovom celku Z5 sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou, rekreačnou a výrobou funkciou. Prípadná výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty, resp. v rámci plôch vyznačených v grafickej časti ako existujúce plochy hospodárskych usadlostí (štále). Uvoľnený bytový fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality štálov je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	bývanie v polyfunkčných objektoch občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva, maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží	živočišna výroba, vrátane drobného priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby
Z2	občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby,	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží zariadenia športu, ihriská – pre	bývanie živočišna výroba, vrátane drobného priemyselná výroba

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	kultúra, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)	potreby vzdelávacích zariadení prechodné ubytovanie – zamestnancov a študentov občianske vybavenie nasledovných druhov: maloobchod, služby, verejné stravovanie – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie	a sklady, vrátane remeselnej výroby
Z3	občianske vybavenie nasledovných druhov: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží ihriská a oddychové plochy bývanie – len v polyfunkčných objektoch a okrem 1. nadzemného podlažia	bývanie v rodinných domoch živočíšna výroba priemyselná výroba sklady (logistika) regionálneho významu
Z4	bývanie v rodinných domoch remeselno-výrobné prevádzky, výrobné a nevýrobné služby	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia bývanie v bytových domoch občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva, maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie sklady a logistické zariadenia - miestneho významu a len v nadväznosti na existujúce výrobné územie	živočíšna výroba priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
Z5	bývanie v hospodárskych usadlostiach, resp. v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov drobných hospodárskych zvierat – do 30 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek) výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m ² zastavanej plochy	bývanie v bytových domoch priemyselná výroba a sklady všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia pre obytné územie

V priestorovom celku B1 sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou bytových domov formou komplexnej bytovej výstavby so zastúpením základného občianskeho vybavenia. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci regulačného celku je nežiadúca. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie v bytových domoch + prípustné druhy občianskeho vybavenia). Vymedzenie:

sídlisková zástavba v súvisle urbanizovanom území mesta (v jeho južnej časti), plocha na funkčnú transformáciu bývalého areálu Pozana a navrhovaná rozvojová plocha č. 1.

V priestorovom celku B2 sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Vymedzenie: plochy bývania v rodinných domoch v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia (t.j. v samotnom meste Žarnovica) a navrhované rozvojové plochy č. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

V priestorovom celku B3 sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov menšej intenzity vidieckeho charakteru a s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia, drobnochovu a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Bývanie v bytových domoch nie je v priestorovom celku povolené. Vymedzenie: plochy bývania v miestnych častiach Žarnovická Huta, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Lukavica a v lokalite Za mostom, ako aj navrhované rozvojové plochy č. 12, 13 (v lokalite Za mostom), č. 14 (v Lukavici).

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
B1	bývanie v bytových domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby – len základného významu a prevádzky do 1000 m ² podlažnej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	bývanie v rodinných domoch živočíšna výroba, vrátane drobnochovu priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 85% zastav. plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie – len základného významu a prevádzky do 250 m ² podlažnej plochy výroba bez negatívnych a	bývanie v bytových domoch sústredenej zástavby živočíšna výroba (okrem drobnochovu do 0,5 veľkej dobytovej jednotky) občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia)

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		<p>rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy</p> <p>ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov</p> <p>výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy</p> <p>ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov</p>	<p>maloobchodu)</p> <p>priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu</p> <p>technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)</p> <p>rekreácia individuálna (chatky)</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>
B3	bývanie v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 85% zastav. plôch)	<p>príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov</p> <p>občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, sociálne služby – len základného významu a prevádzky do 250 m² podlažnej plochy</p> <p>výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m² podlažnej plochy</p> <p>ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov</p>	<p>živočišna výroba (okrem drobného do 1 veľkej dobytčej jednotky)</p> <p>občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu)</p> <p>priemyselná výroba a sklady</p> <p>technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)</p> <p>rekreácia individuálna (chatky)</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>

Regulatívy funkčného využitia pre rekreačné územie

V priestorovom celku R1 sa dobuduje existujúci mestský športový areál, prípadne sa rozšíri o nové športoviská. Ostatné plochy športu (napr. ihrisko v Žarnovickej Hute) sú považované za súčasť obytného územia.

Existujúce záhradkárske, resp. chatové osady v lokalitách Kalvária, Pod hrbom, Prôšne v priestorovom celku R2 sa zachovávajú v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho

rozširovania, avšak s možnosťou intenzifikácie ich využitia (dostavbou nových objektov v rámci vymedzeného priestorového celku).

Územie priestorového celku R3 budú tvoriť intenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s predpokladom budovania športovísk, zariadení rekreácie. V miestnej časti Lukavica je vymedzená plocha pre vybudovanie plôch rekreácie, vrátane kúpaliska. V rekreačnom celku Revištské Podzámčie, v nadväznosti na plochy rekreácie v krajine (táborisko), sa navrhuje plocha pre športoviská a rekreačné zariadenia. Vymedzenie: navrhované rozvojové plochy č. 24 (v časti Lukavica) a č. 25 (v Revištskom Podzámčí).

Priestorový celok R4 budú tvoriť len extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené predovšetkým na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu. Ide o existujúce plochy ranču v lokalite Gremenica a Zveroparku v lokalite Malé Podzámčie – Hurťovci, Bačovci, ďalej táborisko a pobytové plochy pri Hrone v Revištskom Podzámčí, navrhované pobytové plochy v lokalite Muchov vršok.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia občianske vybavenie - na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie) verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	bývanie výroba, sklady nadradené dopravné a technické vybavenie
R2	rekreácia individuálna – v záhradných a rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 60 m ²	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m ² verejná, poloverejná a súkromná zeleň	bývanie výroba, sklady občianske vybavenie iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania nadradené dopravné a technické vybavenie
R3	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport rekreácia - kúpalisko	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia prechodné ubytovanie v zariadeniach cestovného ruchu – penziónoch, hoteloch, prenajímateľných chatách	bývanie výroba, sklady iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej nadradené dopravné

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		<p>prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia</p> <p>občianske vybavenie - na podporu športových a rekreačných funkcií (požičovne športových potrieb, občerstvenie / verejné stravovanie)</p> <p>verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií</p>	a technické vybavenie
R4	<p>trvalé trávne porasty lesné porasty, nelesná vegetácia</p> <p>pobytové plochy s vybavením – prístrešky, miesta s posedením, prírodný amfiteáter</p> <p>doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.</p> <p>zariadenia agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchu (vrátane Zveroparku)</p>	<p>príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia</p> <p>prírodné ihriská do výmery 500 m²</p> <p>prechodné ubytovanie - s kapacitou do 20 lôžok</p> <p>vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu</p>	<p>výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť</p> <p>intenzívna poľnohospodárska výroba na ornej pôde</p> <p>nadradené dopravné a technické vybavenie</p>

Regulatívy funkčného využitia pre výrobné územie

Územie priestorového celku V1 predstavuje hlavné výrobné územie priemyselnej výroby bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Vymedzenie: kompaktné priemyselné územie medzi cestou II/428 a železnicou, ako aj výrobné areály na Partizánskej ul.

Územie priestorového celku V2 predstavuje sekundárne výrobné areály s menšími prevádzkami ľahkej priemyselnej výroby bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, doplnené o prevádzky výrobných služieb. Vymedzenie: existujúce výrobné areály menších prevádzok nepoľnohospodárskej výroby, skladov a výrobných služieb, ako aj navrhované rozvojové plochy č. 17, 18 (v lokalite Za mostom), č. 19a, 19b, 20, 21 (v lokalite Pod hrbom) a č. 22a, 22b, 22c (pri el. rozvodni 110 kV/22 kV a fotovoltaickej elektrárni).

Územie priestorového celku V3 zahŕňa areály a prevádzky výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít vo viacerých polohách, prevažne pozdĺž Bystrickej ul. Vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s obytným územím je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Priestorový celok V4 zahŕňa plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály - celomestská čistiareň odpadových vôd, úpravňa vody, rozvodňa 110 kV/22 kV, fotovoltaická elektráreň.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	priemyselná výroba = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% zastav. plôch) sklady (logistika) regionálneho významu čerpacia stanica pohonných hmôt	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)	bývanie živočíšna výroba občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie šport a rekreácia
V2	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží sklady (logistika) lokálneho významu ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie čerpacia stanica pohonných hmôt – len v priamej väzbe na cesty II. - III. triedy administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň) odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie	bývanie živočíšna výroba občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie šport a rekreácia sklady (logistika) regionálneho významu
V3	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (vrátane stavebníctva)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie – len v časti bývalej Preglejky na Bystrickej ul. špecifická poľnohospodárska výroba (skleníkové hospodárstvo) – len v časti bývalej Preglejky na Bystrickej ul.	bývanie živočíšna výroba odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín priemyselná výroba sklady (logistika) regionálneho významu čerpacia stanica pohonných hmôt šport a rekreácia
V4	technické vybavenie	príslušné verejné dopravné	všetky ostatné druhy

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	miestneho a regionálneho významu	vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby.

Územie voľnej krajiny K3 je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Sídelná zeleň K4 nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a vyhradená zeleň (vrátane cintorínov a navrhovaného rozšírenia cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb) lesné a poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – napr. horáreň, posedy a pod. doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na základe platných povolení	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
K2	trvalé trávne porasty trvalé kultúry nelesná drevinová vegetácia vodné plochy	orná pôda – len malobloková príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m ² lesné porasty	
K3	orná pôda trvalé trávne porasty lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia vodné plochy	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb) poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadňa atď. menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník)	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín
K4	záhrady, vrátane hospodárskych objektov verejná zeleň vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb	ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je jednou z hlavných funkcií v riešenom území. Väčšia časť bytového fondu (55,1%) je v bytových domoch. Zvyšnú časť bytového fondu tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,27 a mierne presahuje priemer SR i priemer za okres Žarnovica (3,1). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprchovým kútom je nad okresným priemerom.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 14,0% z celkového počtu bytov. Vzhľadom k vysokému podielu bytového fondu v bytových domoch je podstatne nižší ako okresný priemer (22,4%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, hlavne vo vidieckom osídlení, ktoré nie sú prispôbené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je podľa možností vhodne rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie alebo na účely chalupárskej rekreácie.

V poslednom čase sa zvyšuje záujem o novú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov. Rezervu neobývaných bytov je však možné pre obytné funkcie znovuvyužiť len sčasti, nakoľko značná časť neobývaných bytov sa nachádza v odľahlých polohách s problematickou dostupnosťou. Pomerne vysoký je tiež podiel domov postavených pred rokom 1945, ktorý predstavuje 13,7% domov.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	1189
trvale obývané domy	955
z toho rodinné domy	830
z toho bytové domy	100
z toho iné	13
neobývané domy	234
byty spolu	2304
trvale obývané byty spolu	1982
z toho v rodinných domoch	745
z toho vlastné byty v bytových domoch	971
z toho obecné byty	23
z toho družstevné byty	98
z toho iné	98
neobývané byty spolu	322

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 - 2011
163	634	48	43

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Byty podľa veľkosti obytnej plochy

do 40 m ²	40 – 80 m ²	81 – 120 m ²	nad 120 m ²
294	1411	147	118

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
23	413	870	382	282

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
830	57	10	604	191	17

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Neobývané byty podľa dôvodov neobývanosti

zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
110	125	33	56	6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vzhľadom k vyššej obložnosti bytov, relatívne nízkemu podielu neobývaných bytov a prognózam rastu počtu obyvateľov mesta možno v budúcnosti očakávať rastúci záujem o byty v meste.

Navrhované riešenie počíta s viacerými novými plochami pre bývanie. Sú rozložené do rôznych lokalít v zastavanom území mesta a po jeho okrajoch. Najväčšiu kapacitu budú mať plochy určené pre zástavbu bytových domov. Zástavbu bytových domov je vhodné rozširovať vo väzbe na sídlisko – v rámci rozvojovej plochy č. 1. Pre výstavbu bytových domov je vhodné transformovať aj niektoré bývalé objekty a areály výroby a technického vybavenia. V zmysle aktuálneho investičného zámeru sa počíta s presunutím kotolne na ul. F. Kráľa do vhodnejšej polohy pri železnici a s využitím uvoľnenej plochy pre výstavbu bytového domu. Taktiež sa v tomto zámere uvažuje s výstavbou viacerých bytových domov na pozemkoch bývalého areálu POZANA na Sandrickej ul., medzi cestami II/428, III/2530 a železnicou. V tejto lokalite sa počíta s minimálne 150 bytovými jednotkami (podľa investičného zámeru až s dvojnásobným počtom).

Rozvojová plocha č. 2 v prechodovej polohe medzi navrhovaným rozšírením sídliska a lesným porastom sa vo variante B navrhuje využiť pre výstavbu rodinných domov. Dlhodobu sa s výstavbou rodinných domov počíta v rozsiahlejších záhradách v lokalite Parkan, kde už bolo postavených niekoľko rodinných domov. V grafickej časti je označená ako rozvojová plocha č. 3. V jej blízkosti, medzi existujúcou zástavbou a cintorínom, sa v rámci rozvojových plôch č. 4 a 5 navrhuje scelenie obytného územia do kompaktného celku. Ďalej sa navrhuje predĺženie ulíc Slobody a M. Kukučina, s prepojením až do Žarnovickej Huty, čím vzniknú navrhované rozvojové plochy č. 6 a 7. Oproti Žarnovickej Hute, na ľavom brehu potoka Klak, sa navrhuje jedna obytná ulica v rozsahu rozvojovej plochy č. 8. Menšie rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov sú navrhované na severnom okraji mesta (rozvojové plochy č. 9, 10), medzi sídliskom a cestou II/428 (rozvojová plocha č. 11). V časti Za mostom sú pri ceste III/2530 navrhované rozvojové plochy č. 12 a 13 a v Lukavici sa počíta s kompletizáciou druhej strany zástavby popri ceste (rozvojová plocha č. 14). Rozvojová plocha č. 9 je rezervovaná pre sociálne nájomné bývanie.

Existujúce obytné územie, ako aj navrhované plochy pre jeho rozšírenie, sú podľa štruktúry funkčného využitia a typu zástavby zaradené do rôznych priestorových celkov B1 – B3, ktoré sú podrobnejšie opísané v predchádzajúcej kapitole.

Obytná funkcia je v kombinácii s podnikateľskými aktivitami (t.j. ako polyfunkcia) uvažovaná ďalej v navrhovanom zmiešanom území medzi existujúcou zástavbou rodinných domov na Novej ul. a výrobnopodnikateľskými areálmi na Bystrickej ul. V navrhovanom riešení je vymedzená ako rozvojová plocha č. 15. S obdobným funkčným využitím sa počíta aj v priľahlej polohe na Železničnej ulici, v časti areálu bývalej Pregeljky.

Obytná funkcia je zastúpená aj v rozptýlenom osídlení, ktoré má inak charakter zmiešaného územia. V hospodárskych usadlostiach sa s funkciou bývania prelína funkcia tradičnej poľnohospodárskej malovýroby a novšie aj rekreačná funkcia v podobe chalupárčenia a agroturistiky. Nenavrhujú sa tu nové plochy pre výstavbu a za nežiaduce možno považovať vytváranie nových enkláv obytných súborov vo voľnej krajine bez priestorových a funkčno-prevádzkových väzieb na existujúce osídlenie.

Okrem nových plôch bol v existujúcej obytnej zástavbe súvisle urbanizovaného územia mesta identifikovaný malý počet voľných prieluk, vhodných na zástavbu - na uliciach Jilemnického, kpt. Nálepku, L. Štúra, v časti Lukavica. Charakter väčšej prieluky má aj rozvojová plocha č. 9 na Tatranskej ul. Výstavba v záhradách, ktoré nie sú definované ako existujúce alebo navrhované plochy bývania, resp. prieluky, je neprípustná. Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k narušeniu pamiatkových hodnôt.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. V I. etape (do r. 2030) sa predpokladá výstavba na prielukách, lokalitách na reštruktúraciu a v rozvojových plochách č. 1, 3, 4, 9, 10, 12, 13. Rozvojové plochy č. 2, 5, 6, 7, 8, 11, 14 sú určené pre II. etapu výstavby (2030 – 2035).

Návrh bývania je diferencovaný podľa variantov. Rozvojové plochy č. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 sú spoločné pre oba varianty A, B. Výlučne vo variante B sa okrem uvedených plôch navrhuje len rozvojová plocha č. 2. Vo variante A je uvažovaných 624 bytových jednotiek a vo variante B 642 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že dôjde k zníženiu obložnosti existujúceho bytového fondu – do roku 2035 na 3,03 a výhľadovo do roku 2050 až na 2,9. Tiež sa predpokladá, že kapacita rozvojových plôch bude využitá len z 3/4 (napr. v rozvojových plochách vzniknú aj stavebné pozemky nadštandardnej veľkosti) a časť bytového fondu sa využije na účely občianskej vybavenosti, prípadne rekreácie. Vo výpočte sú tieto faktory zohľadnené korekciou (– 120 bytov). Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2035:

- variant A: $(1982 + 624 - 120) \times 3,03 = 7532$
- variant B: $(1982 + 642 - 120) \times 3,03 = 7587$

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy / lokalizácia	Kapacita – počet bytových jednotiek	Variant	Priestorový celok	Etapa
1	150	A, B	B1	I.
2	18	B	B2	II.
3	46	A, B	B2	I.
4	59	A, B	B2	I.
5	10	A, B	B2	II.
6	70	A, B	B2	II.
7	16	A, B	B2	II.
8	7	A, B	B2	II.
9	16	A, B	B2	I.
10	5	A, B	B2	I.
11	7	A, B	B2	II.
12	24	A, B	B3	I.
13	12	A, B	B3	I.
14	3	A, B	B3	II.
15	16	A, B	Z3	I.
Reštruktúrácia býv. areálov (Preglejka) – Železničná	9	A, B	Z4	I.
Reštruktúrácia býv. areálov (kotoľňa) – F. Kráľa	12	A, B	B1	I.
Reštruktúrácia býv. areálov (Pozana) – Sandrická	150	A, B	B1	I.
prieluky	12	A, B	B2	I.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti

Občianske vybavenie je sústredené v súvisle urbanizovanom území mesta. Najvyššia koncentrácia tzv. centrotvorných funkcií je v centrálnej časti mesta. Menšie prevádzky služieb a obchodu sú tu sústredené hlavne v pôvodnej zástavbe a naplňajú vo veľkej miere

časť priestorov parteru. Samostatné areály vytvárajú najmä vzdelávacie zariadenia. Sú situované na sídlisku a na jeho okraji. Miestne časti sú takmer bez občianskej vybavenosti.

Občianske vybavenie vyššieho významu je v mestách Žiar nad Hronom, Zvolen a Banská Bystrica, kde sú zdravotnícke zariadenia, krajská administratíva, viaceré stredné odborné a všeobecnovzdelávacie školy, ako aj vysoké školy.

Nové prevádzky občianskeho vybavenia celomestského významu - obchodu, služieb, administratívy by sa mali sústreďovať primárne do centrálnej mestskej zóny. Vymedzujeme ju v hlavnom uzlovom priestore mesta. Mala by sa profilovať ako polyfunkčné územie s kombináciou funkcií občianskej vybavenosti a bývania. Okrem centrálnej mestskej zóny sa občianske vybavenie navrhuje lokalizovať v ťažiskovom priestore mesta pri ceste II/428 (Bystrickej ul.). Tu je vhodné umiestňovať prípadné veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu. Najväčšia plocha občianskej vybavenosti (uvažovaná najmä pre maloobchodné prevádzky) vznikne transformáciou bývalého areálu Pozana pri železničnej trati.

Rozsiahlejšie plochy pre rozšírenie obytného územia na juhozápadnom okraji mesta vytvoria ucelený obytný súbor, ktorý pre efektívne fungovanie musí byť saturovaný aj základnou občianskou vybavenosťou a plochami pre rekreačno-oddychové aktivity, ihriskami. Významné rozšírenie obytného územia sa navrhuje aj v blízkosti miestnej časti Žarnovická Huta. Preto bude potrebné posilniť základnú občiansku vybavenosť aj v tejto polohe, resp. priamo v Žarnovickej Hute. Zariadenia dennej potreby sa majú umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu obyvateľov. Uvedená požiadavka je aplikovateľná na súvisle urbanizované územie mesta, nie je možné ju však zabezpečiť pre rozptýlené osídlenie a odľahlejšie miestne časti.

Regulačné podmienky umožňujú výstavbu zariadení občianskeho vybavenia nielen v priestorových celkoch určených pre občianske vybavenie (Z2, Z3), ale aj v polyfunkčnom území centrálnej mestskej zóny (celok Z1), v zmiešanom území bývania a podnikateľských aktivít (celok Z4), ako aj v celom obytnom území (pri dodržaní stanovených limitov).

Sociálna infraštruktúra a vybavenosť

Vzhľadom k súčasnému počtu obyvateľov mesta sú kapacity i spektrum zariadení nekomerčnej občianskej vybavenosti v súvisle urbanizovanom území primerané.

Vzdelávacie zariadenia sú v meste zastúpené zariadeniami pokrývajúcimi všetky stupne vzdelania – od predškolského až po vysokoškolské.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je materská škola (MŠ) s právnou subjektivitou. Materská škola je 7-triedna - na Ul. A. Sládkoviča má 5 tried a 2 elokované triedy sú na Ul. P. Jilemnického. Materská škola na Ul. A. Sládkoviča je lokalizovaná v účelovej budove pavilónového typu s kapacitou pre 104 detí. Elokované triedy na Ul. P. Jilemnického sa nachádzajú v budove s 2 triedami s kapacitou pre 42 detí.

Základná škola (ZŠ) v Žarnovici v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je plnoorganizovanou školou, t.j. pre 1-9. ročník. Areál ZŠ sa nachádza na ul. F. Kráľa. Výučba prebieha v troch budovách. Počet žiakov od roku 2007 výrazne klesol z 826 žiakov až na úroveň 550 žiakov. ZŠ má preto v súčasnosti dostatočné kapacitné rezervy. Ide o dôsledok demografického vývoja od polovice 90. rokov, pričom pokles počtu detí sa najprv prejavil v predškolskom vzdelávaní a neskôr poklesom počtu žiakov v základných školách a na ďalších stupňoch vzdelávania.

Je tu tiež cirkevná Základná škola A. Kmeťa, zriadená Banskobystrickým diecéznym biskupom. V jej areáli je Špeciálna základná škola.

Na Dolnej ul. sa nachádza Základná umelecká škola (ZUŠ). Poskytuje základné umelecké vzdelávanie v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore. ZUŠ navštevuje 255 žiakov.

V meste sa ďalej nachádza Centrum voľného času (CVČ), ktoré poskytuje možnosti voľnočasových aktivít v cca 30 záujmových útvaroch. Navštevuje ho 233 detí.

Stredoškolské vzdelanie poskytuje Stredná odborná škola (SOŠ). Pôvodne bola orientovaná na drevárstvo. Areál na Bystrickej ul. bol vybudovaný v roku 1975. V súčasnosti škola realizuje výučbu v učebných odboroch grafik digitálnych médií, mechanik číslicovo riadených strojov, mechanik počítačových sietí, pracovník marketingu v cestovnom ruchu, stolár a elektromechanik. SOŠ disponuje ubytovacími priestormi pre žiakov i iných záujemcov a športovými zariadeniami a ihriskami. Ďalšie stredné školy navštevujú študenti v Žiari nad Hronom, Zvolene, Novej Bani.

Vysokoškolské vzdelanie bakalárskeho stupňa poskytuje pracovisko Fakulty hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity. Ďalej tu pôsobí Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy Bratislava (VŠEMVS). Pracoviská vysokých škôl sú v areáli SOŠ.

Existujúce zariadenia občianskeho vybavenia by mali z hľadiska kapacít a štruktúry reflektovať návrh rozšírenia obytného územia. Kapacity vzdelávacích zariadení (okrem materských škôl) budú postačovať aj v prípade prognózovaného / návrhového zvýšenia počtu obyvateľov. V prípade predškolského zariadenia bude v závislosti od vývoja počtu detí danej vekovej kategórie potrebné zvýšenie jeho kapacity o 1 – 2 triedy.

V oblasti sociálnych služieb v meste pôsobí Zariadenie sociálnych služieb Samaritánka, ktoré na Partizánskej ul. prevádzkuje lôžka v zariadení opatrovateľskej starostlivosti, opatrovateľskej služby (spolu 27 lôžok) a služby denného stacionára (5 miest). Odporúčame uskutočniť modernizáciu týchto zariadení a s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj aj rozšírenie ich kapacít. Lokalizácia zariadení sociálnej starostlivosti je prípustná aj v priestorových celkoch Z1, Z2.

V meste nie je poliklinika ani nemocnica. Zdravotnícku starostlivosť v meste Žarnovica zabezpečujú neštátni lekári v ambulanciách, ktoré sú sústredené hlavne v zdravotnom stredisku na Bystrickej ul. V zdravotnom stredisku sú ambulancie chirurga, internistu,

gynekológa, diabetológa, liečebnej rehabilitácie, 2 stomatólogov, 2 pediatrov, 3 praktických lekárov pre dospelých. Ďalej sú v meste ambulancie oftalmológa, imunológa, urológa, neurológa, gynekológa, dermatovenerológa, ďalších 2 praktických lekárov pre dospelých. Najbližšie zdravotnícke zariadenia vyššieho významu (nemocnice a polikliniky) sú v Žiari nad Hronom a Zvolene; nemocnica v Novej Bani bola zrušená. Odporúčame rozšírenie zdravotného strediska, napríklad formou dostavby alebo nadstavby existujúcej budovy. Prípadné lôžkové zdravotnícke zariadenie je vhodné integrovať v rámci zariadenia sociálnych služieb.

V oblasti kultúry poskytujú služby v meste Žarnovica mestská knižnica a Kultúrny dom A. Hlinku s kinom. Je tu kostol (rímskokatolícky) s pastoračným centrom. Prieluka farskej záhrady sa tiež využije pre občianske vybavenie a príslušné dopravné vybavenie (garáže). Neďaleko je cintorín s dostatočnou kapacitou pre pochovávanie. Navrhujeme jeho rozšírenie o rozvojovú plochu č. 26. Menší cintorín je v miestnej časti Revištské Podzámčie.

Žarnovica je okresným mestom a tým aj administratívnym centrom, v ktorom sídlia viaceré inštitúcie štátnej správy, resp. ich pracoviská: Okresný úrad Žarnovica (odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor krízového riadenia, katastrálny odbor), pracovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Miestnu samosprávu reprezentuje Mestský úrad (MsÚ), ktorý sídli na Námestí SNP. Potrebné je riešenie problému priestorovo nevyhovujúcej budovy mestského úradu.

Ďalej sú tu pracoviská pošty (na ul. A. Sládkoviča) a inštitúcie reprezentujúce bezpečnostné zložky: Mestská polícia (v budove MsÚ) a Obvodné oddelenie Policajného zboru SR (na Bystrickej ul.).

Obchod a služby

Nákupné možnosti poskytujú predajne potravinárskeho tovaru a špecializované predajne, ktoré sú situované v centre mesta - prevažne na uliciach Dolná, A. Sládkoviča, Partizánska i na sídlisku.

Najväčšiu predajnú plochu vykazujú predajne potravinárskeho tovaru Tesco, COOP Jednota. Plnosortimentné nákupné stredisko v meste nie je. Špecializované predajne nepotravinárskeho tovaru sú rozptýlené v podobe malých prevádzok v jednotlivých objektoch, podobne ako prevádzky komerčných služieb pre obyvateľstvo (3 lekárne, kaderníctvo, oprava domácich zariadení a počítačov atď.). Finančné služby poskytujú viaceré pobočky bánk (VÚB, Slovenská sporiteľňa, Prima banka).

V meste sú viaceré zariadenia spoločného stravovania a občerstvenia rôzneho typu, štandardu a kapacity. Ide o pohostinské zariadenia, kaviarne, reštaurácie, pizzerie, bistrá. Nachádzajú sa hlavne v centrálnej časti mesta. Ubytovacie zariadenia sú uvedené v kapitole 2.7 Rekreačia a cestovný ruch.

Okrem bežných služieb pre obyvateľstvo sú v meste aj výrobné služby, ktoré sa viažu skôr k výrobnému územiu a dopravným plochám – ide o 2 čerpacie stanice pohonných hmôt, stanicu technickej kontroly, pneuservis (na Bystrickej ul. pri ceste II/428), autoumyváreň (na Železničnej ul.).

Ponuka zariadení obchodu a služieb je primeraná počtu obyvateľov mesta. Trhový potenciál vzniku nových prevádzok limituje skutočnosť, že časť obyvateľov využíva komerčnú vybavenosť v Žiari nad Hronom, Zvolene a Banskej Bystrici, kde je širšie spektrum prevádzok rôzneho druhu a štandardu poskytovaných služieb, vrátane veľkokapacitných zariadení maloobchodu.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov mesta bude generovať dopyt a rozširovať trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Pre tento účel je primárne určená rozvojová plocha č. 14 v dopravne exponovanej polohe na Bystrickej ul. a v kontakte s obytným územím. Susedná rozvojová plocha č. 15 je určená pre podnikateľské aktivity, vrátane občianskej vybavenosti, a v kombinácii s bývaním. S rozsiahlejšou novou plochou pre maloobchod (s celkovou predajnou plochou až 5000 m²) počíta aktuálny investičný zámer pri ohybe železničnej trate, v nadväznosti na plánovaný obytný súbor.

Presnú polohu ostatných nových zariadení obchodu a služieb, najmä v obytnom území, nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. Rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) je však v obytnom území potrebné usmerňovať tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia.

Riešenie občianskej vybavenosti nie je vo variantoch diferencované.

2.7.3 Výroba

Tradičné odvetvie priemyslu predstavoval drevospracujúci priemysel, ktorý je však po zániku dominantného podniku Preglejka zastúpený len drobnými prevádzkami. Hospodárska základňa mesta prešla v minulých rokoch transformáciou a v súčasnosti sa väčšina priemyselných podnikov orientuje na hutnícku výrobu.

Značný podiel zastavaných plôch pripadá na areály priemyselnej výroby. Plochy priemyselnej výroby sa nachádzajú vo viacerých lokalitách. Sústreďujú sa hlavne pozdĺž cesty II/428 (Bystrickej ul.). Tu sa nachádza aj areál bývalého podniku Preglejka, ktorý bol sčasti využitý pre výrobnú prevádzku spoločnosti Neuman Aluminium Services Slovakia. Reprezentuje hlavnú priemyselnú časť mesta a v tomto zmysle je definovaná ako priestorový celok V1. Zvyšná časť areálu bývalej Preglejky je dodnes bez využitia a má

podobu devastovaných plôch v relatívnej blízkosti centra mesta. Na Bystrickej ul. sú tiež areály stavebníctva, logistiky a skladov - TBG Slovensko, a. s. (betonáreň), PharmaComp s.r.o. (distribúcia liekov a zdravotníckych pomôcok), Berndorf Sandrik s.r.o. a Berndorf Bäderbau SK s.r.o. (veľkoobchod), STK Pakavoz. Na Železničnej ul. (oproti areálu Preglejky) sú extenzívne využívané skladové areály Jednoty, výroba nábytku. Tieto výrobné areály sa navrhujú buď na revitalizáciu alebo na funkčnú transformáciu s vylúčením priemyselnej výroby, ako je uvedené nižšie.

Výrobné podniky boli neskôr lokalizované medzi zastavané územia mesta Žarnovica a miestnej časti Žarnovická Huta, pri ceste II/512. Tu boli vybudované výrobné areály kovospracujúcich a hutníckych podnikov Tubex Slovakia, s.r.o., Neuman Aluminium Fliesspresswerk Slovakia, s.r.o., Illichmann Castalloy, s.r.o. Nachádza sa tu aj areál Mestského podniku služieb. Tieto výrobné areály rešpektujeme, ale nenavrhujeme ich ďalšie rozširovanie ani intenzifikáciu, vzhľadom k ich nevhodnej polohe voči obytnému územiu a dopravnému koridoru prechádzajúcemu centrom mesta.

Ďalšia enkláva výrobného územia sa nachádza na ľavom brehu Hrona, na Sandrickej ul. Tu sídli spoločnosť CMK, s.r.o., zameraná na výrobu neželezných kovov a DREVSTAV SLOVAKIA, spol. s r.o., zaoberajúca sa drevovýrobou.

Priemyselnú výrobu navrhujeme sústrediť do dobre dostupných polôh na južnom okraji mesta, v lokalitách Za mostom a Pod hrbom - v priamej väzbe na cestu II/428 a cestu III/2511. V lokalite Pod hrbom sú navrhované rozvojové plochy č. 19 (19a + 19b), 20 a 21. V lokalite Za mostom sa navrhujú rozvojové plochy č. 17 a 18 – vo väzbe na existujúce výrobné areály.

Ďalej sa navrhuje kompletizácia výrobného územia okolo elektrickej stanice v lokalite Pod Luhom, v rozsahu rozvojovej plochy č. 22 (rozdelenej ochrannými pásmami elektrických vedení na časti 22a, 22b, 22c) a rozvojovej plochy č. 23. Všetky uvedené plochy predstavujú dlhodobu plánované zámery. Sú určené pre ľahkú priemyselnú výrobu a sklady, ako vyplýva z definície priestorového celku V2.

Návrh plôch pre rozšírenie výrobného územia je koncipovaný tak, že umožňuje postupné rozširovanie aditívnym spôsobom podľa aktuálnych požiadaviek budúcich investorov. Preto sú rozvojové plochy rozdelené do dvoch stavebných etáp. V I. etape sa predpokladá využitie rozvojových plôch č. 17, 19, 20, 22a. Vzdialenejšie rozvojové plochy č. 18, 21, 22b, 22c, 23 sú indikatívne určené až pre II. etapu. Z nich rozvojové plochy č. 18, 21 sú zahrnuté len vo variante B.

Postupne navrhujeme transformovať časti výrobného územia obklopené obytným územím, resp. v blízkosti centra mesta na iné funkcie. Ďalšie časti výrobného územia sa nechajú na dožitie a v následnej etape sa využijú na nevýrobné funkcie, prípadne podnikateľské prevádzky výrobných služieb. Pre zvyšok výrobného územia, ktorý je v kontakte s obytným územím, sú stanovené regulatívy, ktoré prispievajú k eliminácii negatívnych vplyvov na kvalitu obytného prostredia. Najprísnejšie podmienky platia v priestorových

celkoch V3 (plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít) a Z4 (plochy bývania a podnikateľských aktivít - výrobných a nevýrobných), kde je možné povoľovať len drobné podnikateľské aktivity bez negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci niektorých priestorových celkov obytného územia (B2, B3).

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby riešené územie patrí do ďatelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Rastlinná výroba sa zameriava na pestovanie obilnín, pasienkárstvo, lúčne hospodárstvo. Ostatná špeciálna rastlinná výroba (ovocinárstvo, zeleninárstvo) je málo rozvinutá. Chovy hospodárskych zvierat, s výnimkou drobnochovu, sa v riešenom území nenachádzajú. V hospodárskych usadlostiach rozptýleného osídlenia je však žiaduce podporovať zachovanie extenzívnej poľnohospodárskej malovýroby a umožniť jej prepojenie s rekreačnými funkciami formou agroturistiky.

Regulačné podmienky pripúšťajú drobnochov aj v obytnom území, ale len v limitovanom rozsahu, danom počtom veľkých dobytčích jednotiek. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

V oblasti cestovného ruchu sú v regionálnom meradle najnavštevovanejšími cieľmi Banská Štiavnica (poznávací cestovný ruch so zameraním na historické pamiatky) a Štiavnické vrchy (pešia turistika a cykloturistika, zimné športy, vodné športy na tajchoch). V poslednom období sa významným cieľom cestovného ruchu stal aquapark v obci Vyhne. Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu mesto Žarnovica rozvíja aj prostredníctvom svojej účasti v Oblastnej organizácii cestovného ruchu Gron.

Rekreačný potenciál riešeného územia sa sústreďuje hlavne do miestnej časti Revištské Podzámčie, kde sa rekreačné aktivity orientujú hlavne na poznávací cestovný ruch (kultúrna pamiatka – hrad), aktivity vodáckeho športu (vodácka základňa na brehu Hrona), či na turistiku a pobytové aktivity v prírode. V tejto lokalite sa nachádza aj Revištský rybník, využívaný pre športový rybolov. V blízkosti bol nedávno zriadený Zveropark.

Cestovný ruch v obci navrhujeme rozvíjať vo väzbe na prírodné atrakcie, ako aj vo väzbe na kultúrno-historické pamiatky, v podobe progresívneho poznávacieho cestovného ruchu. Osobitný potenciál predstavujú kultúrno-historické pamiatky, predovšetkým Horný kaštieľ a bývalá huta ako pamiatka industriálnej architektúry. Cestovný ruch a rekreačné aktivity súvisiace s vodnou turistikou budú naďalej podporované v Revištskom Podzámčí. Pre

tento účel navrhujeme rozvojovú plochu č. 25. Regulačné podmienky príslušného priestorového celku R3 umožňujú lokalizovať sem športové ihriská a zariadenia pre šport, prechodné ubytovanie pre rekreantov, občianske vybavenie na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie a verejné stravovanie). Počíta sa tu s maximálnou ubytovacou kapacitou 100 lôžok. V priľahlej polohe, priamo na brehu Hrona je vymedzená plocha extenzívnej rekreácie v krajine, využiteľná pre táborisko, pobytové aktivity, bez predpokladu lokalizácie zástavby. Je preto zaradená do priestorového celku R4. Rozvojová plocha č. 24 v časti Lukavica je rezervovaná pre rekreačné zariadenie v krajine s kúpaliskom, pričom bola doteraz zahrnutá v územnoplánovacej dokumentácii. Počíta sa tu primárne s využitím rekreačného potenciálu termálneho prameňa, pričom je možné aj jeho energetické alebo iné vhodné využitie.

Atraktívne krajinné prostredie a prírodné zaujímavosti vytvárajú predpoklady pre pešiu turistiku a cykloturistiku. Riešeným územím vedie viacero značkovaných peších turistických chodníkov: Žarnovica – Lukavica – Pod Priechnou (žltá značka), Žarnovica – Kopanice – Štiavnické Bane (červená značka), hrebeňová trasa Žarnovica – Nová Baňa (modrá značka), Revištské Podzámčie – Bukovina (žltá značka). V riešenom území sú vyznačené viaceré cyklistické trasy po cestách II. a III. triedy a miestnych komunikáciách do Veľkého Poľa, Lukavice a Voznice. Samostatné cyklistické chodníky však nie sú vybudované. V lokalite Na Lieskovci je bikepark. Možno konštatovať, že potenciál cykloturistiky je využitý nedostatočne. Cyklotrasy navrhujeme vyznačiť v podobe multifunkčných rekreačných trás (niektoré budú využiteľné aj ako lyžiarske bežecké trasy, náučné chodníky, jazdecké trasy a pod.). Trasy budú doplnené miestami pre oddych, vyhladku, pikniky, a pod. Sú riešené s prepojením do okolitých katastrálnych území (k.ú. Voznica, k.ú. Bukovina / k.ú. Bzenica, k.ú. Vyhne, k.ú. Horné Hámre).

Pre športovo-rekreačné aktivity obyvateľov sú vytvorené dobré podmienky. Na Bystrickej ul. je Mestský športový areál. Jeho súčasťou je plochá dráha, ktorá tu bola vytvorená v roku 1953. Navrhujeme dobudovanie areálu - tribúny, kultúrno-spoločenského centra, integráciu ďalších športovísk a športových aktivít. Vhodné by bolo jeho sprístupnenie zo strany železnice, a to aj cyklistickou trasou. Pre športové aktivity sa ďalej využívajú školské telocvične. Dobře vybavené športové zariadenia a ihriská sú v areáli Strednej odbornej školy, kde je tiež kúpalisko. Provizórne futbalové ihriská sú v častiach Revištské Podzámčie a Žarnovická Huta.

Súčasťou vybavenia obytných súborov sú detské ihriská s preliezačkami a detskými atrakciami. V obytnom území a jeho navrhovanom rozšírení je potrebné dobudovať existujúce športoviská a zriaďovať nové ihriská nielen pre deti všetkých vekových kategórií, ale i pre mládež a dospelých. Ihriská by mali byť priestorovo rovnomerne rozmiestnené v jednotlivých obytných častiach mesta.

Pre rekreačné aktivity obyvateľov navrhujeme vytvorenie lesoparku na južnom okraji mesta – v páse od kalvárie cez zalesnený svah Koženého vrchu až po úroveň Žarnovickej Hutý (Muchov vršok). Menší lesopark sa uvažuje aj na protihlhom svahu nad historickou

zástavbou. Lesopark bude tvoriť pôvodná krajinná zeleň, doplnená multifunkčnými rekreačnými trasami (pre beh, cyklistov, korčuliarov a pod.), ako aj oddychovými stanoviskami, detskými atrakciami, cvičebnými prvkami. Pešie vychádzkové trasy navrhujeme vytvoriť aj v sprievodnej zeleni toku Kľak.

K rekreačným zariadeniam možno zaradiť aj ubytovacie zariadenia. V meste sú len zariadenia penziónového typu s kapacitou do 30 lôžok – Penzión pod kaštieľom, Penzión Elektrik. Odporúčame rozširovanie kapacít a spektra ubytovacích zariadení v meste, najmä o zariadenie hotelového typu.

Vo vidieckych miestnych častiach je rozšírená chalupárska rekreácia, využívajúca časť uvoľneného bytového fondu v tradičných objektoch. Pre špecifické formy rekreácie miestnych obyvateľov, spojenej s poľnohospodárskymi produkčnými činnosťami, slúži záhradkárska osada. Nachádza sa neďaleko mesta, nad kalváriou.

Riešenie rekreácie nie je vo variantoch diferencované.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán mesta Žarnovica zastavané územie tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990
- existujúcu zástavbu nadväzujúcu na zastavané územie
- všetky navrhované rozvojové plochy situované mimo zastavané územie

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
  - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
  - ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)

- ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 400 kV – 25 m
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského

zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
  - 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- ochranné pásmo teplovodu (v zmysle § 151n Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.): 1,5 m od osi teplovodného rozvodu na obidve strany po zemi a vo vzduchu (zriadené na dobu životnosti inžinierskych sietí)
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorínov – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

- pásma hygienickej ochrany vodného zdroja HRP-1 I. stupňa, II. stupňa (vnútorné a vonkajšie) – určené rozhodnutím C/97/01162 zo dňa 18.11.1997
- ochranné pásmo celomestskej čistiarne odpadových vôd – 250 m od oplotenia čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri vodohospodársky významnom toku (Hron, Kľak a Hodrušský potok) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia (uvedené v kap. 2.11):

- Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy
- územia európskeho významu SKUEV0264 Klokoč, SKUEV0947 Stredný tok Hrona
- Chránený areál Revištský rybník a regionálne významnú mokraď č. 4 Rybník Revištské Podzámčie

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá osobitné územné požiadavky. Požaduje len nezasahovať do objektov mostných telies.

Požiarna ochrana

V meste Žarnovica sa nachádza požiarne stanica DHZ na ul. Slobody. Je primerane vybavená a nedávno prešla komplexnou rekonštrukciou. Požiarne stanice Hasičského a záchranného zboru MV SR sa nachádzajú v Novej Bani a v Žiari nad Hronom. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 1 min., dojazd je podľa podmienok na pozemných

komunikáciách. V uliciach súvisle urbanizovaného územia mesta sú vybudované požiarné hydranty, zásobované z verejného vodovodu.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Môžu byť použité aj na odber vody v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak a množstvo vody.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Riešeným územím preteká Hron (č. toku 007), Kľak (č. toku 178) a Hodrušský potok (č. toku 156). Uvedené vodné toky sú v správe SVP, š.p. Riešeným územím ďalej pretekajú drobné vodné toky (Lukavica a ďalšie toky), ktoré sú prevažne v správe podniku Lesy SR, š.p.

Potok Kľak ústi do Hrona v rkm 108,3. Má ráz bystrinného toku so značným spádom. Obojstranná korytová úprava je vybudovaná v dĺžke 2,025 km od ústia cez mesto Žarnovica. Profil koryta je dimenzovaný na $Q_{\max} = 93,0 \text{ m}^3/\text{s}$, spád je 6,5%, šírka v dne 15,0 m.

Pre toky Hron a Kľak sú v mapách povodňového ohrozenia určené záplavové čiary. Sú premietnuté aj do grafickej časti tejto dokumentácie. Pri Q_{100} potenciálne dochádza k zaplaveniu severnej časti výrobného územia a okolia ústia potoka do Hrona, vrátane športového areálu, ako aj zástavby rodinných domov pri potoku Kľak na uliciach A. Kmeťa, Hviezdoslavova a Pivovarská. V tejto lokalite je potrebné dobudovať protipovodňovú ochranu. Nové objekty by mali byť situované mimo záplavové územie, dané záplavovou čiarou Q_{100} . Objekty v blízkosti vodných tokov majú byť situované za vzdušnú stranu zemnej hrádze s ich výškovým osadením nad úroveň Q_{100} . Prípadné umiestňovanie objektov do priestoru medzi tok Hrona a zemnú hrádzu je prípustné len v prípade objektov bez pevného základu. Nevyhnutným podmieňujúcim predpokladom výstavby v rozvojových plochách č. 8, 17 a 18, do ktorých zasahujú záplavové čiary Q_{100} , je realizácia príslušných protipovodňových opatrení.

V rámci ochrany pred povodňami sú lokality „Žarnovica, protipovodňové opatrenia na toku Hron, rkm 105,300 – 110,000“ a „Žarnovica, protipovodňové opatrenia na toku Kľak,

rkm 0,000 – 4,000“ zahrnuté v Pláne manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hron. Predmetom riešenia je návrh protipovodňového opatrenia ochrany mesta Žarnovica pre vodný tok Hron a Kľak tak, aby sa zabezpečila ochrana zastavaného územia pre prietok Q100 s bezpečnosťou 0,5 m. Z hľadiska ochrany pred povodňami je ďalej potrebná údržba a rekonštrukcia protipovodňovej hrádze v Revištskom Podzámčí.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia Hron, Kľak a Hodrušský potok do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov. Ostatné drobné vodné toky zväčša v riešenom území pramenia, nepredstavujú preto povodňové ohrozenie.

Nad zastavaným územím sa odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“).

V zmysle Aktualizácie koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 sú na toku Hron určené profily pre navrhovanú výstavbu MVE Žarnovica rkm 106,75 a MVE Bzenica (Revištské Podzámčie) rkm 113,56. S cieľom zabezpečenia pozdĺžnej kontinuity a spriechodnenia bariér na vodnom toku Kľak na úseku rkm 0,00 – 2,015 sa navrhuje na spriechodnenie 6 priečných stavieb (stupne, sklzy).

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a platné VZN mesta Žarnovica č. 8/2010.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

V riešenom území sa nachádzajú, resp. sem zasahujú viaceré chránené územia, ktoré je potrebné bezpodmienečne rešpektovať:

- **Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy** – zasahuje do k.ú. Žarnovica a k.ú. Revištské Podzámčie, kde hranicu tvorí pravý breh vodného toku Hron a platí tu 2. stupeň ochrany v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Chránené územie bolo vyhlásené v roku 1979 za účelom ochrany a zveľaďovania prírody a prírodných hodnôt aj v nadväznosti na

cenné kultúrne pamiatky a osobitne na pamiatky vývoja banskej techniky. Štiavnické vrchy sú najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát so zastúpením početných fenoménov vulkanického reliéfu a s množstvom prírodných vzácností a pozoruhodností (geologické a geomorfologické lokality, minerály, historické a technické pamiatky – tajchy, bane, štôlne, šachty, vzácne rastlinstvo, živočíšstvo, s prelínaním teplomilných panónskych prvkov flóry a fauny s prvkami horskými, karpatskými). CHKO má rozlohu 77 630 ha a v podstate kopíruje orografický celok Štiavnické vrchy.

- **Chránený areál (CHA) Revištský rybník** – vyhlásený na ochranu územia s významným hniezdnym a najmä migračným biotopom vtáctva, predovšetkým vodných a vlhkomilných druhov, tiež dnes už relatívne zriedkavej stabilnej kolónie ondatry pižmovej (*Ondatra zibethicus*) a reprodukčného biotopu obojživelníkov. CHA bol vyhlásený v roku 1992 na výmere 236 467 m². Platí tu 4. stupeň ochrany v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- **Územie európskeho významu SKUEV0264 Klokoč** – s celkovou výmerou 2280,83 ha a zasahuje do katastrálnych území Žarnovica, Vyhne, Banská Hodruša, Bzenica, Dolné Hámre. Predmetom ochrany v ÚEV sú nasledovné biotopy: 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*), 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91G0* Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy. Ďalej sú predmetom ochrany živočíšne druhy: plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), fúzač alpský (*Rosalia alpina), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (*Ursus arctos), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*).
- **Územie európskeho významu SKUEV0947 Stredný tok Hrona** – s celkovou výmerou 324,805 ha, v páse od Lovče po Hronský Beňadik. Predmetom ochrany v ÚEV je biotop 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy. Ďalej sú predmetom ochrany živočíšne druhy: mrena karpatská (*Barbus meridionalis*), hrúz Vladykov (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*)

Do Zoznamu regionálne významných mokradí je zaradená mokraď pod poradovým číslom 4 „Rybník Revištské Podzámčie“ o rozlohe 200 000 m².

V rôznom stupni územného rozptýlenia je v riešenom území evidovaný výskyt biotopov európskeho aj národného významu. Z lúčnych biotopov je to biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510) a na lesných pozemkoch biotopy 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000: 9130), Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (NATURA 2000: 9180* prioritný biotop) a Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské – biotop národného významu a Ls2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske.

Žiadne nové chránené územia sa nenavrhujú na vyhlásenie.

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V rámci krajinnoekologického plánu mesta Žarnovica bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení, z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Riešené územie sa vyznačuje priemernou ekologickou stabilitou, s miernou prevahou plôch ekologicky stabilných. Do priestoru ekologicky stabilného patrí 52,7% územia, zvyšok patrí do priestoru ekologicky nestabilného, vzhľadom k vysokému podielu zastavaných plôch a v rámci nich výrobných plôch (www.beiss.sk).

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane pôvodného RÚSES okresu Žiar nad Hronom (1994). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia zasahujú viaceré biocentrá a biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým južnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nižším stupňom ekologickej stability.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bol prevzatý návrh jedného biocentra regionálneho významu:

- **RBc 12/9 Revištský rybník** – jadrom regionálneho biocentra je rovnomenné chránené územie. Okrem hydrickej časti biocentra zahŕňa aj priľahlé lúky a ornú pôdu a siaha až po rýchlostnú cestu R1, ktorá je aj hlavným stresovým faktorom. Ako stresové faktory vo vzťahu k biocentru sa v menšej miere uplatňujú aj

poľnohospodárska výroba a cesta III. triedy. Na elimináciu týchto faktorov odporúčame výsadbu pásu ochrannej zelene drevín a krovín z východnej strany. Potrebne je dôsledne dodržiavať predmet ochrany, obnova vodného rastlinstva brehovej vegetácie pre vytvorenie možností hniezdenia vodného vtáctva. Biocentrum je súčasne významnou genofondovou lokalitou (s označením 10/ŽC).

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentrá miestneho významu:

- **MBc1 Poľana** – biocentrum sa navrhuje v kontakte s biokoridorom regionálneho významu, ktorý prebieha po hrebeni vrchoviny. Biocentrum predstavuje kompaktný lesný porast.
- **MBc2 Na Lieskovci** – biocentrum tvorí lesný porast s výmerou 3,2 ha na nive potoka Kľak, medzi Žarnovickou Hutou a výrobným areálom Tubexu. Potok v tejto časti nie je regulovaný, pozdĺž neho rastie zapojený kvalitný brehový porast prevažne z miestnych druhov drevín, kde dominuje jelša, ďalej v ňom rastú vrby, ojedinele i nežiaduci agát.
- **MBc3 Kožený vrch** – biocentrum sa navrhuje na Koženom vrchu v takom rozsahu a polohe, aby nebolo obmedzované stresovými faktormi - elektrickým vedením 400 kV, dobývacím priestorom a existujúcim zastavaným územím. Celú plochu biocentra tvorí lesný porast.
- **MBc4 Nad Hronom** – biocentrum sa navrhuje v bezprostrednom kontakte s biokoridorom nadregionálneho významu NBk 12/12 Vodný tok Hron. V danej polohe nie je žiadny bariérový prvok, ktorý by rušil interakciu medzi biokoridorom a biocentrom. Samotné biocentrum sa nachádza na svahu, dvíhajúc sa priamo od rieky Hron.
- **MBc5 Lúky nad Lukavicou** – biocentrum tvoria lúky a pasienky s výskytom biotopov európskeho a národného významu. Stresovým javom je opúšťanie tradičných spôsobov hospodárenia a využívania lúk. S ďalšími prvkami ÚSES je biocentrum prepojené prostredníctvom biokoridoru MBk3 Lukavica.
- **MBc6 Úboče** - biocentrum sa navrhuje na lesných porastoch v rámci územia európskeho významu SKUEV0264 Klokoč. Územný rozsah biocentra je možné rozšíriť západným smerom až po okraj ÚEV. Na kostru ÚSES je napojené prostredníctvom biokoridoru MBk3 Lukavica.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať

migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca. Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj bol prevzatý návrh troch biokoridorov nadregionálneho a regionálneho významu:

- **RBk 12/11 Pečanský vrch – Sedlová skala - Vojšín** – potenciálny terestrický biokoridor prechádza bočným hrebeňom Vtáčnika a Pohronského Inovca. Do riešeného územia zasahuje len po jeho severozápadnom okraji cez masív Čierťaž (Čierny vrch), Poľana. V riešenom území je biokoridor funkčný, bez ovplyvnenia stresovými javmi. Biokoridor má celkovú dĺžku 19,3 km a šírku 500 – 1500 m.
- **NBk 12/12 Vodný tok Hron** – hydrický biokoridor tvorí vodný tok Hrona a jeho niva s trvalými trávnyimi porastami a brehovou vegetáciou. Trasa biokoridoru meandruje medzi brehovými porastmi, ktoré sú reliktnými antropickou činnosťou narušených porastov prioritného biotopu európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (NATURA 2000: 91E0*). Biotop je úzko existenčne naviazaný na údolné nivy vodných tokov a ovplyvňovaný povrchovými záplavami alebo podmáčaním prúdiacou podzemnou vodou. Okolo Žarnovice a Novej Bane z dôvodu výstavby rýchlostnej cesty R1 došlo k úpravám koryta Hrona, čo spôsobilo zánik pôvodných biotopov rastlinstva a živočíšstva. Jednotlivé druhy sa presunuli na nové miesta a na novovzniknutých biotopoch sa usídlili nové druhy. Namiesto pôvodných pobrežných porastov v súčasnosti zarastajú brehy Hrona najmä vysokobylinnými synantropnými druhmi a inváznymi druhmi (najmä pohánkovcom japonským – *Fallopia japonica*), ktoré je potrebné odstraňovať a nahradiť pôvodnými miestnymi druhmi.
- **RBk 12/13 Vodný tok Kľak** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu tvorí vodný tok Kľak. Výrazným stresovým faktorom je prechod vodného toku zastavaným územím, v ktorom navyše do potoka vyúsťujú potrubia s nečistenými splaškovými vodami. Pre zabezpečenie funkčnosti biokoridoru je potrebné vylúčiť prehrádzok, vybudovanie celomestskej splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd a dobudovanie sprievodnej vegetácie. Šírka biokoridoru je 100 – 300 m.
- **RBk 12/14 Hodrušský potok** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu tvorí vodný tok Hodruškého potoka. Riešeným územím prechádza len krátkym úsekom v dĺžke cca 700 m, na ktorom je biokoridor v zásade funkčný. Potrebné je zachovanie a dobudovanie sprievodnej vegetácie a vylúčenie ďalšej výstavby v bezprostrednej blízkosti biokoridoru.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk1 Rybník – Gazdíkovci** – biokoridor zabezpečuje spojenie biocentra tvoreného rybníkom a biocentra na svahu Poľany. Osou biokoridoru je drobný vodný tok. Na konci prechádza zastavaným územím Revištského Podhradia.
- **MBk2 Pod Kožený vrch** – kratší úsek biokoridoru predstavuje spojenie s biokoridorom toku Kľak a biocentrom lesného porastu na nive potoka, ako aj s navrhovaným biocentrom Koženého vrchu. Biokoridor prebieha eróznou ryhou porastenou drevinovou vegetáciou, preto nie sú nutné osobitné opatrenia.
- **MBk3 Lukavica** – terestricko-hydrický biokoridor je tvorený osou rovnomenného toku. Stresovým javom je prechod zastavaným územím a rozptýlenou zástavbou. Biokoridor využívajú viaceré skupiny stavovcov – obojživelníky, niektoré vtáky, drobné zemné cicavce. Pre zabezpečenie funkčnosti biokoridoru je potrebné vylúčiť zahusťovanie zástavby na trase biokoridoru.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami
- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentra, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny – v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území

- obmedziť, resp. vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy pozdĺž vodných tokov, nárazníkové pásy mali by byť široké minimálne 15 m, zatrávnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, eliminácia znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (vrátane agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- výsadba nových lesných plôch, resp. plôch nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- odporúčať odstraňovanie nepôvodných a invázných drevín, ako aj náletových a výmladkových drevín
- zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, vyznačené v grafickej časti
- zachovať lesné biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov
- obnova brehovej vegetácie Revištského rybníka
- vylúčiť výrub rozptýlenej a krovinnej vegetácie na hradnom návrší
- odstrániť synantropnú vegetáciu a invázne druhy pozdĺž toku Hrona a nahradiť ich pôvodnými pobrežnými porastmi miestnych druhov

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov

- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- obmedziť poľnohospodársku výrobu a iné činnosti v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má mesto Žarnovica veľmi výhodnú polohu. Leží na hlavných dopravných ťahoch, ktoré vytvárajú multimodálny dopravný koridor cestnej i železničnej dopravy. V bezprostrednej blízkosti mesta je vedená rýchlostná cesta R1 Trnava - Nitra – Zvolen (v kategórii R 22,5/100), ktorá je súčasťou medzinárodného cestného koridoru E571 a E58, štátna cesta I. triedy I/65 a železničná trať nadregionálneho významu č. 121 (Palárikovo) – Nové Zámky – Zvolen.

Rýchlostná cesta R1 je v danom úseku vedená po pravom brehu Hrona a v dotyku so zastavaným územím južnej mesta. Napojenie riešeného územia na rýchlostnú cestu je prostredníctvom ciest II/428 a I/65.

Zastavaným územím mesta v severojužnom smere prechádza cesta II/428 v dĺžke 4,4 km. Ide o bývalú trasu cesty I. triedy I/65. V strede zastavaného územia mesta sa na ňu napája ďalšia cesta II. triedy II/512 Žarnovica – Partizánske. Na južnom okraji mesta sa odpája cesta III/2530 Žarnovica – Banská Štiavnica a z nej následne ďalšia cesta III. triedy III/2511 Žarnovica – Rudno n/Hronom – Tekovská Breznica. Riešeným územím ďalej prechádza cesta III/2519, zabezpečujúca dopravné napojenie miestnych častí Revištské Podzámčie a Malé Podzámčie.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
R1: 90836 Rudno n/Hr – Žarnovica	2945	14173	14	17132
R1: 90837 Žarnovica – Bzenica	2045	17243	87	19375
I/65: 90370 Žarnovica – Bzenica	523	2887	15	3425
II/512: 90360 Žarnovica – Horné Hámre	390	2685	13	3088
III/2530: 93380 Žarnovica – Banská Štiavnica	379	1832	43	2254
III/2511: 93467 Žarnovica – Rudno n/Hr.	194	923	26	1143

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2015

Cesta I. triedy je v riešenom území upravená v kategórii C 9,5/70, cesty II. triedy v kategórii C 7,5/70 a cesty III. triedy v kategórii C 6,5/60.

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I., II. a III. triedy:

- cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- ciest II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia

Prioritne je potrebné uskutočniť rekonštrukciu cesty III/2530 Žarnovica – Hodruša-Hámre a rekonštrukciu cesty II/512 (v zmysle nadradenej ÚPD). Výhľadovo sa plánuje preložka cesty II/512 s obchvatom Horných Hámrov.

Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu mesta Žarnovica (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na rýchlostnej ceste R1 pre ľahké vozidlá: koeficient 1,66
- na rýchlostnej ceste R1 pre ťažké vozidlá: koeficient 1,55
- na cestách I. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,51
- na cestách I. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,44
- na cestách II. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,40
- na cestách II. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,35
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,34
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,30

Po ľavom brehu Hrona je vedená železničná trať č. 121 Palárikovo – Hronská Dúbrava (s pokračovaním do Lučenca a Košíc). Ide o dvojkoľajovú, elektrifikovanú trať. V meste je na trati železničná stanica. V tomto mieste sa na železničnú trať napájajú železničné vlečky priemyselných závodov (z areálu bývalej Preglejky). V stanici sú 4 výpravné koľaje a 2 manipulačné koľaje. Do riešeného územia spadá aj zastávka osobných vlakov na železničnej trati Dolné Hámre. V súlade s nadradenou ÚPD sa navrhuje modernizácia železničnej trate Levice - Zvolen so zvyšovaním traťovej rýchlosti. Výhľadovo sa uvažuje výstavbou vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice. Pre vysokorýchlostnú trať je vymedzený koridor v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. Riešeným územím by trať mala prechádzať v tunelovom vedení.

Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači. Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú.

Navrhované riešenie je v súlade s nasledujúcimi koncepčnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác (každoročne aktualizovaný)
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete mesta Žarnovica tvoria prietahy ciest II. triedy zastavaným územím mesta, ktoré tvoria sieť zberných komunikácií funkčnej triedy B2. Sieť zberných komunikácií dopĺňajú cesty III. triedy na ľavom brehu Hrona, ktoré v zastavanom území plnia funkciu zberných komunikácií funkčnej triedy B3. Zo zberných komunikácií funkčnej triedy B2 sa z oboch strán odpája väčší počet miestnych komunikácií, vytvárajúcich vzájomne prepojenú a zokruhovanú sieť. Ide o miestne komunikácie funkčných tried C2 a C3. Viaceré komunikácie majú nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu a nedostatočné šírkové parametre. Mesto Žarnovica má v správe 39,18 km zberných a obslužných miestnych komunikácií.

Existujúce miestne komunikácie v zastavanom území mesta a pre obsluhu miestnych častí sa prebudujú tak, aby spĺňali parametre príslušných funkčných tried a kategórií. V nevyhovujúcich úsekoch budú prebudované v kategórii MO 7,5/40 (funkčná trieda C2) a MO 6,5/30, prípadne MOK 6/30 (funkčná trieda C3). Ostatné komunikácie funkčnej triedy C3 (označené pre rozlíšenie v grafickej časti ako C3x) predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú rozšírené podľa možností priestorových pomerov. Súčasne sa navrhuje dobudovanie prepojenia medzi ulicami Nová a P. Jilemnického. Odstrániť by sa mali aj bodové dopravné závady, prebudovať nevyhovujúce križovatky – napr. križovatka ul. Slobody a F. Kráľa. Značným problémom pre dopravnú obsluhu miestnej časti Lukavica je nevyhovujúce dopravné napojenie. Potrebné by bolo rozšírenie existujúceho mosta, resp. vybudovanie nového mosta s vyhovujúcimi šírkovými parametrami v súčasnej polohe.

Na juhozápadnom okraji mesta je vymedzená výhľadová priestorová rezerva pre vybudovanie obchvatu mesta, zasahujúca až do k.ú. Horné Hámre. Koridor obchvatu bol v minulosti zahrnutý aj v nadradenej ÚPD ako preložka cesty II/512 (vrátane premostenia Hrona a s napojením na cestu III/2530). Trasu je však naďalej nutné udržať ako priestorový

rezervu, aby v budúcnosti nedošlo k zablokovaniu koridoru novou výstavbou. V trase obchvatu sú v návrhovej etape v dvoch úsekoch uvažované miestne komunikácie.

V rámci návrhu miestnych komunikácií počítame s vybudovaním nového napojenia sídliska a plánovaného rozšírenia obytného územia (rozvojových plôch č. 1, 2, 4, 5), s vedením trasy pod kalváriou. Bude mať charakter dopravnej tangenty funkčnej triedy minimálne C3, ktorá súčasne prispeje k riešeniu problému nadmernej dopravnej záťaže centrálnej mestskej zóny. Ďalej sa navrhuje nové spojenie mesta s časťou Žarnovická Huta – predĺžením ul. Slobody a s premostením potoka Kľak. Z hľadiska významu je nutné s ňou počítať vo funkčnej triede C2 a v kategórii MO 7,5/40. Súčasne zabezpečí dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch č. 6, 7, 8. V rozvojových plochách č. 6 a 8 sa ďalej navrhujú viaceré vetvy miestnych komunikácií funkčnej triedy C3.

Okrem týchto komunikácií si výstavbu ďalších miestnych komunikácií funkčnej triedy C3 vyžaduje potreba dopravnej obsluhy navrhovaných rozvojových plôch č. 3, 15, 16. Budú budované v kategóriách MO 6,5/30. S výstavbou nových miestnych komunikácií funkčnej triedy C3 sa počíta aj v častiach delimitovaných na funkčnú transformáciu z dnešného výrobného územia. Ide o viaceré úseky navrhovaných miestnych komunikácií v lokalite medzi Sandrickou ul. a železnicou, s dobudovaním okruhu popri železnici až po Potočnú ul. Novými miestnymi komunikáciami sa rozčlení a sprístupní aj časť areálu bývalej Preglejky medzi Bystrickou ul. a Železničnou ul. Uvedené miestne komunikácie budú zabezpečovať dopravnú obsluhu obytného, resp. zmiešaného územia. Rozvojová plocha č. 10 bude dopravne prístupná navrhovaným zokruhováním Tatranskej ul. Navrhovanou komunikáciou zo sídliska bude riešený tiež dopravný prístup do rozvojovej plochy č. 11. Len vo variante B sa navrhuje miestna komunikácia sprístupňujúca vnútornú časť rozvojovej plochy č. 2.

Navrhované rozšírenie výrobného územia je možné dopravne obslúžiť z existujúcich miestnych komunikácií (v prípade rozvojových plôch č. 15, 16, 17), resp. priamo z cesty III/2511 (rozvojové plochy č. 17, 18) a z cesty II/428 (rozvojovú plochu č. 22). Časť rozvojovej plochy č. 22 za elektrickou stanicou budú podľa potreby sprístupnené okruhom alebo vetvou navrhovanej miestnej komunikácie funkčnej triedy C3. Ďalšia miestna komunikácia funkčnej triedy C3 sa navrhuje viesť do rekreačného územia Muchov vršok. Pre zlepenie lokálneho prepojenia Žarnovica s Malým Podzámčím sa navrhuje miestna komunikácia funkčnej triedy C3, s uvažovaným využitím aj pre cyklotrasu.

Celková dĺžka navrhovaných miestnych komunikácií je 10 008 m vo variante A a 10 107 m vo variante B. Zoznam navrhovaných miestnych komunikácií, ich zaradenie do funkčných tried a kategórií je v nasledujúcej tabuľke. Navrhované miestne komunikácie sú v grafickej časti identifikované číselným označením.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried

Označenie MK	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
(1)	C3 – MO 6,5/30	1010
(2)	C3 – MO 6,5/30	116
(3)	C3 – MO 6,5/30	232
(4)	C3 – MO 6,5/30	296
(5)	C3 – MO 6,5/30	572
(6)	C3 – MO 6,5/30	188
(7)	C3 – MO 6,5/30	529
(8)	C3 – MO 6,5/30	109
(9)	C3 – MO 6,5/30	33
(10)	C3 – MO 6,5/30	168
(11)	C2 – MO 7,5/40	724
(12)	C3 – MO 6,5/30	563
(13)	C3 – MO 6,5/30	319
(14)	C3 – MO 6,5/30	541
(15)	C3 – MOK	135
(16)	C3 – MO 6,5/30	150
(17)	C3 – MO 6,5/30	77
(18)	C3 – MO 6,5/30	220
(19)	C3 – MO 6,5/30	410
(20)	C3 – MOK	25
(21)	C3 – MO 6,5/30	592
(22)	C3 – MO 6,5/30	147
(23)	C3 – MO 6,5/30	663
(24)	C3 – MO 6,5/30	46
(25)	C3 – MOK	212
(26)	C3 – MO 6,5/30	103
(27)	C3 – MO 6,5/30	111
(28)	C3 – MO 6,5/30	312
(29)	C3 – MO 6,5/30	851
(30)	C3 – MOK	122
(31)	C3 – MO 6,5/30	86
(32)	C3 – MOK	137
(33)	C3 – MOK	209
(34) – len var. B	C3 – MO 6,5/30	99

Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Miestne komunikácie sú riešené ako dopravné okruhy, s vylúčením slepých komunikácií. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je potrebné aplikovať dočasné riešenie v

podobe obratísk. Aj na ostatných slepých miestnych komunikáciách, ktoré nie je možné zokruhovať, navrhujeme vybudovať obratiská.

Spevnenými asfaltovými alebo betónovými komunikáciami, ako aj poľnými a lesnými cestami sú dopravne obsluhované odľahlejšie časti riešeného územia s rozptýleným osídlením. Hlavné miestne a účelové komunikácie by sa mali rozšíriť v parametroch miestnej komunikácie funkčnej triedy C3. Ostatné účelové komunikácie budú zachované, resp. upravené v parametroch P6,0/30, P4,5/30, prípadne P3,5/30 alebo P3,0/30 (podľa ON 736118).

Statická doprava a dopravné zariadenia

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centre mesta, ďalej pri zariadeniach občianskej vybavenosti, cintoríne a na sídliskách. Najväčšie plochy verejných parkovísk sú na Bystrickej ul. pri športovom areáli a pri okresnom úrade. Navrhujeme ich rekonštrukciu a využitie ako záchytných parkovísk na vstupe do centrálnej mestskej zóny. V meste je na sídlisku vyznačených 567 parkovacích miest, v centrálnej mestskej zóne 99 parkovacích miest. Celkom je v meste vybudovaných 666 verejných parkovacích miest.

Plochy statickej dopravy predstavujú ďalej individuálne garáže obyvateľov sídlisk. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe rodinných domov.

Ako neverejné plochy statickej dopravy sa využíva areál SAD Zvolen, závodu Žarnovica pre odstavovanie autobusov dopravného podniku. Odstavné plochy pre zamestnancov priemyselných podnikov sú súčasťou výrobných areálov. Ich kapacity postačujú potrebám jednotlivých podnikov. V navrhovanom rozšírení výrobného územia musia byť pokryté nároky statickej dopravy a musia byť dimenzované podľa počtu zamestnancov.

Plochy statickej dopravy (parkoviská) sú navrhované v rozvojových plochách určených pre rekreačnú funkciu - č. 24 (Lukavica) a č. 25 (Revištské Podzámčie). Parkoviská pre návštevníkov boli vybudované aj v areáli Zveroparku. Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov - osobitne v areáli bývalého podniku Pozana, kde sa podľa investičného zámeru počíta s takmer 400 stojiskami. Budovanie nových kapacít občianskej vybavenosti, športu a rekreácie je podmienené budovaním parkovacích plôch s dostatočnou kapacitou na vlastnom pozemku. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Pri ceste II/428 sa nachádzajú 2 čerpacie stanice pohonných hmôt, 1 na severnom okraji a 1 na južnom okraji mesta. K dopravným zariadeniam možno zaradiť aj stredisko údržby Národnej diaľničnej spoločnosti na Bystrickej ul.

Nemotorová doprava

System peších komunikácií je vybudovaný formou chodníkov pozdĺž prieťahov ciest II. triedy zastavaným územím mesta a pozdĺž niektorých miestnych komunikácií. Mesto Žarnovica má v správe celkom 10,73 km chodníkov. Nevyhovujúci je hlavne stav a šírkové parametre chodníkov pri ceste II/428. Odporúčame preto ich rekonštrukciu a dobudovanie. Problémom je tiež absencia chodníkov pri ceste II/512 v okrajovej časti Žarnovice a v časti Žarnovická Huta. Navrhujeme prepojiť Žarnovicu so Žarnovickou Hutou chodníkom pri ceste II/512, pričom v I. etape je potrebné realizovať úsek z centra mesta po areály priemyselnej výroby. Chodníky chýbajú aj na časti ul. F. Kráľa. Navrhujeme dobudovanie chodníkov v chýbajúcich úsekoch, predovšetkým pozdĺž ulíc Bystrická, Sandrická, Partizánska, Slobody s prepojením do Žarnovickej Huty. Ďalej sa navrhuje vybudovanie, resp. rekonštrukcia chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3 v zastavanom území mesta.

Pešie trasy by mali byť budované tak, aby bolo zabezpečené optimálne prepojenie centrálnej mestskej zóny s ostatnými časťami mesta. Mali by sa posilniť najmä v centrálnej mestskej zóne. V jej exponovanej časti navrhujeme vytvoriť pešiu zónu.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

V riešenom území sú vyznačené viaceré cyklistické trasy. Nemajú však vybudované dopravne segregované cyklistické chodníky, ale sú vyznačené len cykloturistickým značením po cestách II. a III. triedy a miestnych komunikáciách. Cyklotrasa je vyznačená po ceste II/512 v smere na Horné Hámre a Veľké Pole, čo je vzhľadom k intenzite dopravy nevyhovujúce riešenie. Ďalšie cyklotrasy sú vyznačené do Lukavice a Voznice. Navrhované riešenie v oblasti dopravy obsahuje návrh nových cyklotrás v podobe multifunkčných rekreačných trás. Samostatné cyklistické chodníky je potrebné budovať predovšetkým v zastavanom území mesta. Ide o úseky pozdĺž železničnej trate (s pokračovaním po bývalej lesnej ceste do Revištského Podzámčia) a úsek Žarnovica – Žarnovická Huta (s čiastočným využitím trasy bývalej lesnej železničky). Tieto cyklotrasy budú okrem rekreačnej funkcie slúžiť pre mestskú cyklodopravu, dochádzku do zamestnania a do zariadení občianskej vybavenosti. Cyklistické trasy sú riešené s prepojením do okolitých katastrálnych území. Okružnú trasu navrhujeme ďalej viesť z mesta navrhovaným premostením potoka Kľak cez rozptýlené osídlenie a s vyústením v Revištskom Podzámčí. Trasy budú navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou aj vlakovou dopravou. Osobné vlaky Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. premávajú na trati Zvolen – Levice. V pracovných dňoch spojenie zabezpečuje 18 párov vlakových spojov, z toho 10 rýchlikov.

Autobusovú dopravu zabezpečuje SAD Zvolen, a.s. na viacerých linkách, ktoré obsluhujú spádové územie celého okresu Žarnovica. Autobusové zastávky sa nachádzajú v jadrovej časti mesta, dve v časti Lukavica, po jednej v častiach Žarnovická Huta, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, na Sandrickej ul. Požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m je v zásade splnená v súvisle urbanizovanom území mesta i v jeho navrhovanom rozšírení a v miestnych častiach. Nové zastávky preto nenavrhujeme. Len rozptýlené osídlenie v odľahlejších polohách je mimo dosahu zastávok. Autobusová stanica s nástupištami je na Bystrickej ul. Je bez prevádzkovej budovy, ktorú je podľa potreby vhodné vybudovať. Samostatné zastávkové pruhy sú zriadené v centrálnej časti mesta a na cestách II. triedy II/428, II/512. V mieste nástupných plôch je potrebné primerane rozšíriť chodníky.

Za hlavné dochádzkové smery možno považovať smer Žarnovica – Nová Baňa a Žarnovica – Žiar nad Hronom. V pracovných dňoch dochádzkový smer do Novej Bane zabezpečuje 44 párov autobusových spojov a do Žiaru nad Hronom 48 párov autobusových spojov. Väčšinu liniek obsluhuje SAD Zvolen, a.s.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Tranzitná doprava je v súčasnosti odklonená na rýchlostnú cestu R1. Zastavaným územím mesta prechádzajú cesty II. triedy a III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 25 m pre cesty II. triedy, resp. 20 m pre cestu III. triedy od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V roku 2014 a 2015 sa vo vybraných lokalitách v meste Žarnovica uskutočnilo meranie hluku v zmysle platných predpisov a TP 13/2011. Prekročenie prípustných hodnôt hluku bolo na základe meraní z roku 2015 zistené v súvislosti s rýchlostnou cestou R1 v meracích miestach M1 – Lukavica, M2 – Sandrická ul., M3 – ul. F. Kráľa (L_{Aeq} deň = 58,6 – 61,6, L_{Aeq} večer = 58,8 – 63,4, L_{Aeq} noc = 53,4 – 58,2).

V prípade výstavby budov pre bývanie v blízkosti cesty III. triedy III/2530 (na Sandrickej ul.), cesty II. triedy II/428 (na Bystrickej ul.) a železnice je v etape projektovej prípravy a pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. V prípade preukázania potreby protihlukových opatrení je potrebné na ich vykonanie zaviazat' investorov.

Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov tu odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

V meste Žarnovica je vybudovaný verejný vodovod na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Žarnovický skupinový vodovod sa začal budovať v roku 1963 ako vodovod pre mesto Žarnovica, Horné Hámre, Žarnovickú Hutu, Dolné Hámre a Hodrušu-Hámre. Neskôr bol vodovod rozšírený o ďalšie sídla - Hrabičov, Župkov, Nová Baňa.

Skupinový vodovod využíva vodné zdroje Veľké Pole (Pod Válovom, Pod Majerom, Pod cestou, Mlyn, Pod Horou, Zákruta) Píla (Píla, HŽB-1), Hrabičov (Pod horárňou, Vyše skladu, Sklad Kollárová, Pod Bucovkou, Pri ceste, Za potokom) a Revištské Podzámčie (HRP-1). Z uvedených vodných zdrojov sa v riešenom území nachádza len vodný zdroj (vrt) HRP-1, ktorý má aj najvyššiu doporučenú výdatnosť $Q = 30$ l/s (využíva sa v množstve $Q = 9$ l/s). Vodný zdroj má určené PHO I. stupňa, ktoré je oplotené, a PHO II. stupňa vnútorné a vonkajšie (v zmysle rozhodnutia C/97/01162 zo dňa 18.11.1997). Pri vodnom zdroji v Revištskom Podzámčí je úpravňa vody.

Akumulácia pitnej vody je zabezpečovaná vo vodojemoch:

- VDJ Žarnovica s objemom $2 \times 150 \text{ m}^3$, s hladinami 288,50 m n.m. / 292,50 m n.m.
- VDJ Prašivá s objemom $2 \times 650 \text{ m}^3$, s hladinami 287,50 m n.m. / 292,50 m n.m.
- VDJ Tehelňa s objemom $1 \times 50 \text{ m}^3$, s hladinami 252,00 m n.m. / 255,00 m n.m.

Voda je privádzaná do mesta Žarnovica cez prírodné potrubie do VDJ Žarnovica z neho potrubím do VDJ Prašivá. Pod VDJ Žarnovica je v rozdeľovacej šachte vybudované prírodné potrubie do VDJ Tehelňa, z ktorého je zásobovaná pitnou vodou časť obce Hodruša – Hámre. Voda z vodného zdroja Revištské Podzámčie je privádzaná do mesta Žarnovica priamo do vodovodnej siete pri areáli SOŠ. Prírodné potrubie do VDJ Žarnovica v dĺžke 185 m je z rúr OC DN 250 mm, zásobné potrubie v dĺžke 284 mm je z rúr LT DN 200 mm. Prírodné potrubie do VDJ Prašivá v dĺžke 568 m je z rúr OC DN 300 mm, zásobné potrubie v dĺžke 775 m je z rúr OC DN 300 mm. Prírodné potrubie do VDJ Tehelňa v dĺžke 360 m je z potrubia PE 6/4" a v dĺžke 121 m z rúr OC DN 80 mm.

Rozvodnú sieť v meste Žarnovica tvorí jedno tlakové pásmo s maximálnou hladinou vodojemov Prašivá. Samostatné tlakové pásmo tvorí miestna časť Žarnovická Huta a časť ulice Sandrická (na ľavom brehu Hrona).

Žarnovická Huta je napojená priamo na prívodné potrubie OC DN 250 mm pred mestom Žarnovica. Zásobovanie je bez akumulácie cez redukčný ventil. Sandrická ulica v časti Tehelňa je zásobovaná z vodojemu Tehelňa.

Vodovodná sieť v meste Žarnovica je budovaná z potrubia materiálu PVC, PE, liatina, oceľ o DN 1“, 5/4“, 6/4“, 80, 100, 150, 200, 250 a 300. V súčasnosti je v meste vybudovaná vodovodná sieť v dĺžke 52,8 km, z toho 2,9 km výtlačného potrubia. Vlastníkom vodovodnej siete v meste je Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Časť vodovodnej siete na námestí, v časti Parkan a Žarnovickej Hute je vo vlastníctve mesta.

Miestne časti Revištské Podzámčie a Lukavica nie sú napojené na verejný vodovod. V miestnej časti Lukavica je vybudovaný miestny vodovod od roku 1994, ktorý zásobuje pitnou vodou cca 60 obyvateľov. Zdrojom je prameň Močarina s výdatnosťou $Q = 0,1 - 0,3$ l/s. Voda je gravitačne privádzaná do vodojemu o objeme 13 m^3 .

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $6360 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 922\,200 \text{ l/deň} = 10,674 \text{ l/s}$
- Základné občianske vybavenie: $6360 \times 40 \text{ l/osoba/deň} = 254\,400 \text{ l/deň} = 2,944 \text{ l/s}$
- Výroba: $1200 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 180\,000 \text{ l/deň} = 2,083 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $1\,356\,600 \text{ l/deň} = 15,701 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 1\,356\,600 \times 1,4 = 1\,899\,240 \text{ l/deň} = 21,989 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 1\,899\,240 \times 1,8 = 3\,418\,632 \text{ l/deň} = 39,568 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 1\,356\,600 \times 365 = 495\,159\,000 \text{ l} = 495\,159 \text{ m}^3$

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn} - pre variant A

- Bývanie: $7532 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 1\,092\,140 \text{ l/deň} = 12,641 \text{ l/s}$
- Základné občianske vybavenie: $7532 \times 40 \text{ l/osoba/deň} = 301\,280 \text{ l/deň} = 3,487 \text{ l/s}$

- Výroba: $1500 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 225\,000 \text{ l/deň} = 2,604 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $1\,618\,420 \text{ l/deň} = 18,732 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 1\,618\,420 \times 1,4 = 2\,265\,788 \text{ l/deň} = 26,224 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 2\,265\,788 \times 1,8 = 4\,078\,418 \text{ l/deň} = 47,204 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 1\,618\,420 \times 365 = 590\,723\,300 \text{ l} = 590\,723 \text{ m}^3$

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn} - pre variant B

- Bývanie: $7587 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 1\,100\,115 \text{ l/deň} = 12,733 \text{ l/s}$
- Základné občianske vybavenie: $7587 \times 40 \text{ l/osoba/deň} = 303\,480 \text{ l/deň} = 3,5125 \text{ l/s}$
- Výroba: $1600 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 240\,000 \text{ l/deň} = 2,778 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $1\,643\,595 \text{ l/deň} = 19,023 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 1\,643\,595 \times 1,4 = 2\,301\,033 \text{ l/deň} = 26,632 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 2\,301\,033 \times 1,8 = 4\,141\,859 \text{ l/deň} = 47,938 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 1\,643\,595 \times 365 = 599\,912\,175 \text{ l} = 599\,912 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody - variant A	Návrh. potreba vody - variant B
Ročná potreba vody (m ³ /r)	495 159	681 578	690 458
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	15,701	21,613	21,894
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	21,989	30,258	30,652
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	39,568	54,464	55,174

Návrh zásobovania pitnou vodou

Pre zabezpečenie bezpečného zásobovania pitnou vodou navrhujeme vybudovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik. Pôjde o prepojenie Turčekovského skupinového vodovodu so Žarnovickým skupinovým vodovodom, s vybudovaním vetvy Žiar nad Hronom - Žarnovica - Hronský Beňadik. Jedným z cieľov je zabezpečenia náhradného zdroja vody pre obce v ochrannom pásme JE Mochovce. V zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov sa prepojovacie potrubie vodárenských sústav navrhuje prevažne pozdĺž cesty č. III/2530 (od Voznice), železnice, ďalej cez Revištské Podzámčie s pokračovaním na Bzenicu. Prepojovacie potrubie bude budované z rúr DN 400. Potrebné je tiež rekonštruovať prívodné potrubie Žarnovického skupinového vodovodu z vodných zdrojov Veľké Pole – Píla.

Ďalej sa v zmysle nadradenej ÚPD navrhuje rozšírenie akumulčných kapacít vybudovaním nového distribučného vodojemu na severnom okraji mesta, v lokalite Gremenica. Vodojem sa navrhuje s objemom 2x650 m³, s hladinami na kótach 286,80 m n.m. / 292,50 m n.m. K navrhovanému vodojemu bude vybudované prívodné potrubie DN400 i odberné potrubie DN200. Súčasne sa vybuduje prepojovacie potrubie DN300 vodojemov Gremenica a Žarnovica. Nový vodojem s prívodným potrubím sa navrhuje aj nad Žarnovickou Hutou, v lokalite Muchov vršok. Vodojem s objemom 2x150 m³, s hladinami na kótach 301,50 m n.m. / 305,50 m n.m. bude slúžiť pre navrhované plochy bývania, lokalizované medzi Žarnovicou a Žarnovickou Hutou.

V súvislosti s návrhom rozšírenia obytného územia v rozvojovej ploche č. 4 (Pod Prašivou) odporúčame realizovať preložku prívodného potrubia do novej trasy, nekolidujúcej s navrhovanou zástavbou.

Zásobovanie nových rozvojových plôch pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Okrem rozvojových plôch sa rozvody vody dobudujú aj v území vyčlenenom na funkčnú reštruktúraciu a v existujúcej zástavbe, ktorá je v súčasnosti bez verejného vodovodu – t.j. v častiach Žarnovická Huta,

Revištské Podzámčie a Lukavica. Pre zabezpečenie dostatočných tlakových pomerov bude v prípade potreby budú na vodovodnej sieti zabudované zosilňovacie stanice ATS. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Navrhuje sa tiež zokruhovanie, resp. prepojenie verejného vodovodu v existujúcej zástavbe. Tým sa zabezpečí požadovaná kvalita vody a diverzifikácia prívodných vetiev. Odporúčaná je rekonštrukcia starších rozvodov vody z oceľových potrubí, ktoré sú v nevyhovujúcom stave.

Nové potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo)“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

V izolovaných hospodárskych usadlostiach rozptýleného osídlenia, ktoré nie je možné napojiť na verejný vodovod, sa naďalej počíta so zásobovaním pitnou vodou z lokálnych studní.

Hydromeliorácie

V katastrálnom území Žarnovica sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- kanál A (evid. č. 5312 052 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1963 o celkovej dĺžke 0,905 km v rámci stavby „OP Voznica 2“
- kanál (evid. č. 5312 055 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1964 o celkovej dĺžke 1,090 km v rámci stavby „OP Žarnovica“
- kanál A (evid. č. 5312 130 003), ktorý bol vybudovaný v roku 1985 o celkovej dĺžke 0,440 km v rámci stavby „OP JRD Voznica“

Ďalej je v riešenom území vo viacerých polohách vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom iného vlastníka.

Navrhované riešenie rešpektuje hydromelioračné zariadenia odvodňovacích kanálov a nezasahuje do nich návrhom rozvojových plôch pre novú zástavbu.

Stav odvádzania a zneškodňovania splaškových odpadových vôd

Mesto Žarnovica má len čiastočne vybudovanú jednotnú kanalizačnú stokovú sieť. Kanalizačná sieť je sčasti ukončená v existujúcej čistiarni odpadových vôd (ČOV) a čiastočne je vyústená do potoka Kľak, resp. do Hrona bez čistenia. Časť mesta nie je odkanalizovaná vôbec. To sa týka nielen všetkých miestnych častí (Žarnovická Huta, Lukavica), ale aj časti zástavby v samotnom meste. V súčasnosti je v meste odkanalizovaných 5486 obyvateľov, z ktorých je do ČOV odkanalizovaných asi 3250 obyvateľov. Kanalizácia je riešená gravitačne, potrubiami rôznych dimenzií – od DN 300 až po DN 1200 (na Bystrickej ul.).

Odpadové vody z tzv. Drevenej dediny (ulice F. Hečku, P. Jilemnického) a odpadové vody z areálu Strednej odbornej školy sú do ČOV Žarnovica odvádzané cez závodnú kanalizáciu bývalej Preglejky.

Existujúca čistiareň odpadových vôd bola navrhnutá pre 29 000 EO a mala čistiť odpadové vody aj z priemyselného areálu Preglejky. Je lokalizovaná pri ústí Kľaku do Hrona. Bola vybudovaná v 80. rokoch 20. storočia. V súčasnosti ČOV čistí len komunálne odpadové vody. ČOV je morálne aj technicky zastaralá a vyžaduje celkovú rekonštrukciu. Odvodňovanie kalu sa vykonáva mobilnou odstredivkou. S ohľadom na kapacitu ČOV je mechanické predčistenie výrazne predimenzované, lapač piesku z areálovej kanalizácie bývalej Preflejky je nefunkčný a na biologické čistenie sa využíva len malá časť existujúcich nádrží. ČOV Žarnovica, ako aj väčšinu kanalizačnej siete, prevádzkuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s.

Časť Revištského Podzámčia je odkanalizovaná, kanalizácia je napojená na samostatnú malú čistiareň odpadových vôd. Miestne časti Lukavica a Žarnovická Huta ani zástavba na Sandrickej ul. nie sú odkanalizované. Odpadové vody z objektov bez napojenia na kanalizáciu sa zhromažďujú do žump a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	Variant A	Variant B
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	681 578	690 458
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	21,613	21,894
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	30,258	30,652
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	54,464	55,174

Návrh odvádzania splaškových vôd

V rámci projektu Aglomerácia Žarnovica – kanalizácia a ČOV je projektované dobudovanie kanalizácie a ČOV v meste, vrátane zástavby, kde v súčasnosti kanalizácia chýba. Systém existujúcej kanalizácie sa zachováva. Primárne je potrebné dobudovanie splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území mesta. Navrhuje sa tiež odkanalizovanie nových rozvojových plôch. Podmieňujúcou investíciou je rekonštrukcia celomestskej ČOV. Prípadné väčšie priemyselné podniky by mali budovať špecializované čistiarne odpadových vôd na likvidáciu priemyselných odpadových vôd.

Sekundárne sa navrhuje výstavba splaškovej kanalizácie aj v miestnych častiach Revištské Podzámčie, Lukavica a v lokalite Za mostom. Tieto časti nie je možné napojiť na celomestskú čistiareň odpadových vôd, preto tu budú zriadené malé lokálne čistiarne odpadových vôd, resp. vodotesné žumpy. V odľahlejších lokalitách rozptýleného osídlenia, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, by sa mali zriaďovať vodotesné žumpy. Taktiež v častiach s plánovanou kanalizáciou je potrebné do jej vybudovania budovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do ČOV.

Väčšinu zástavby a navrhovaných rozvojových plôch je možné odkanalizovať gravitačne. Stoková sieť bude prevažne z potrubí PVC DN 300, niektoré úseky sú projektované z rúr DN 200, DN 400, DN 500, DN 800. Kratšie úseky výtláčnych potrubí (HDPE DN 100) s čerpacími stanicami je potrebné vybudovať v nižšie položených častiach zástavby na prečerpávanie odpadových vôd do vyššie položených stôk. V navrhovaných koridoroch miestnych komunikácií bude kanalizačné potrubie umiestnené pod vozovkou. Kanalizačné prípojky budú z PVC DN 150, realizované pripojením cez odbočku. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznú šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Do kanalizácie budú zaústené len splaškové odpadové vody.

Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo)“.

Ochranné pásmo kanalizácie (do priemeru potrubia do 500 mm vrátane) je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

Odvod dažďovej vody z navrhovaných komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených alebo uzavretých zvodov dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia prostredníctvom vsakovacích jám. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Riešeným územím prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V492 Veľký Ďur – Žiar nad Hronom.

Mesto Žarnovica je zásobované elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE – Distribúcia, a. s. Ako napájací bod pre mesto slúži prevodová transformačná stanica 110/22 kV s výkonom 65 MW, napojená 110 kV vzdušnou dvojlinkou č. 7507, 7508 Horná Ždaňa – Žarnovica.

Z prevodovej transformačnej stanice 110/22 kV vyúsťujú 22 kV vzdušné linky č. 319, 372, 397, 398, 413 a 458. Z nich sa odpájajú 22 kV káblové napájače pre murované transformačné stanice 22/0,4 kV v centrálnej časti mesta a vzdušné napájače pre zásobovanie elektrickou energiou v okrajových častiach mesta. V blízkosti transformačnej stanice 110/22 kV bola vybudovaná fotovoltická elektrárňa. V areáli bývalej Preglejky je tepelná elektrárňa na biomasu Energy Edge ZC s.r.o. Plánovaný zámer výstavby malej vodnej elektrárne MVE Bzenica (Revištské Podzámčie) v rkm 113,56 je podmienený komplexným posúdením vplyvov na životné prostredie celej sústavy malých vodných elektrární v povodí Hrona.

V ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov sa navrhuje vedenie VN 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica (- Horná Ždaňa), z dôvodu zabezpečenia dvojcestného

zásobovania hlinikárne v Žiari nad Hronom. Navrhovaný koridor elektrického vedenia VN 2x110 kV je vedený zväčša v súbehu s existujúcimi vedeniami VN a je vyznačený v grafickej časti.

Pre zásobovanie objektov obytného územia, občianskeho vybavenia a priemyselnej výroby elektrickou energiou sú vybudované transformačné stanice 22/0,4 kV. V centrálnej časti sú s vnútorným vyhotovením (murované / kioskové), v okrajových častiach prevažne stožiarové. Napájanie murovaných transformačných staníc je riešené káblovými vedeniami VN, ktoré sú riešené ako okružná sieť s napájaním z dvoch strán. Napájanie stožiarových transformačných staníc je riešené vzdušnými prípojkami VN. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám zastavaného územia a výrobných prevádzok. Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie však existujúce trafostanice nebudú pri ich súčasnom výkone postačovať.

Pre zásobovanie väčšiny nových rozvojových plôch a území na funkčnú reštruktúraciu (transformáciu) je potrebné vybudovanie nových distribučných trafostaníc podľa nasledujúcej tabuľky. Transformačná stanica TS-A s výkonom 2x630 kVA bude slúžiť pre rozšírenie sídliska a zástavby rodinných domov v rozvojových plochách č. 1, 2, 10. Transformačná stanica TS-B s výkonom 630 kVA bude elektrickou energiou zásobovať rozvojové plochy č. 3, 4, 5. Transformačná stanica TS-C s výkonom 400 kVA je určená pre potreby rozvojových plôch č. 6, 7, 8. Pre potreby rozvojovej plochy č. 9 sa navrhuje transformačná stanica TS-K s výkonom 100 kVA. Pre výrobné územie v areáli bývalej Preglejky sa uvažuje s transformačnou stanicou TS-D s výkonom 2x400 kV, ktorá bude zásobovaná z tepelnej elektrárne na biomasu. Rozvojové plochy č. 15 a 16 budú zásobované z navrhovanej transformačnej stanice TS-E. Transformačné stanice TS-F, H, I, L sa navrhujú pre rozšírenie výrobného územia. Pre navrhované rekreačné územie v časti Lukavica sa počíta s transformačnou stanicou TS-J.

Budovať by sa mali objekty kompaktného blokového vyhotovenia (kioskové transformačné stanice). Navrhované distribučné transformačné stanice budú pripojené navrhovanými zemnými káblami VN 22 kV na nadradenú elektroenergetickú sústavu.

Tab.: Prehľad navrhovaných transformačných staníc

Označenie navrh. TS	Umiestnenie (č. príslušnej rozvojovej plochy)	Požadovaný výkon (kVA)
TS-A	1	2x630
TS-B	5	630
TS-C	8	400
TS-D	Bystrická ul.	2x400
TS-E	15	630
TS-F	22b	160
TS-G	Sandrická ul. (pri železnici)	2x630
TS-H	20	2x630 (príp. 1000)
TS-I	17	630
TS-J	24	250
TS-K	9	100
TS-L (len var. B)	18	2x630 (príp. 1000)

Ostatné rozvojové plochy pre rozšírenie obytného územia budú zásobované z existujúcich transformačných staníc, s využitím ich kapacitnej rezervy alebo zvýšením inštalovaného výkonu transformátora.

Existujúci koridor vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia VN 22 kV, ukončený v transformačnej stanici kolide s navrhovanou zástavbou v rozvojovej ploche č. 4. V danom úseku sa navrhuje jeho nahradenie zemným káblovým vedením a preloženie transformačnej stanice do novej polohy. Taktiež sa navrhuje preloženie nadzemného elektrického vedenia VN 22 kV, kolidujúceho s rozvojovou plochou č. 8. Ostatné elektrické vedenia je potrebné rešpektovať, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 11 kW na 1 bytovú jednotku, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre navrhované plochy výroby, občianskeho vybavenia a rekreácie je predpokladaná spotreba elektrickej energie len hrubým odhadom vychádzajúcim z prípustného rozsahu zastavaných plôch, nakoľko nie sú známe konkrétne podnikateľské zámery. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie podľa variantu A 3 042 kW a podľa variantu B 3 763 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy / lokalizácia	Kapacita	Variant	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	150 b.j.	A, B	473
2	18 b.j.	B	57
3	46 b.j.	A, B	145
4	59 b.j.	A, B	186
5	10 b.j.	A, B	32
6	70 b.j.	A, B	221
7	16 b.j.	A, B	50
8	7 b.j.	A, B	22
9	16 b.j.	A, B	50
10	5 b.j.	A, B	16
11	7 b.j.	A, B	22
12	24 b.j.	A, B	76
13	12 b.j.	A, B	38
14	3 b.j.	A, B	10
15	16 b.j.	A, B	53
16	-	A, B	27
17	-	A, B	41
18	-	B	570
19a+19b	-	A, B	35
20	-	A, B	570
21	-	B	148
22a+22b+22c	-	A, B	240
23	-	A, B	20
24	-	A, B	50
25	-	A, B	40
Reštruktúrácia býv. areálov (Preglejka) – Železničná	9 b.j.	A, B	28
Reštruktúrácia býv. areálov (kotelňa) – F. Kráľa	12 b.j.	A, B	38
Reštruktúrácia býv. areálov (Pozana) – Sandrická	150 b.j. + OV	A, B	473
Prieluky	12 b.j.	A, B	32
Spolu – variant B			3763
Spolu – variant A			3042

Rozvody nízkeho napätia (NN)

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia

do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice a sídlisková zástavba súvisle urbanizovanej časti mesta sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia by sa mal postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti. Pre osvetlenie navrhovaných ulíc sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energetickejšieho zdroja svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Mesto Žarnovica je zásobované zemným plynom z vysokotlakových (VTL) plynovodov. Západnou časťou riešeného územia je vedený VTL plynovod DN 500 PN 6,3 MPa, východnou časťou VTL plynovod DN 200 PN 2,5 MPa. Z týchto plynovodov sú vysadené vysokotlakové prípojky DN 150 PN 2,5 MPa a DN 100 PN 2,5 MPa. VTL prípojky sú ukončené v regulačných staniciach RS Bystrická, RS ANB, RS CMK.

Zdrojom zásobovania mesta zemným plynom sú dve regulačné stanice: RS 1200 Bystrická a RS 3000 Žarnovická Huta, ktorá je situovaná mimo riešeného územia, v k.ú. Horné Hámre. Ďalšie dve regulačné stanice slúžia pre potreby miestnych výrobných podnikov (RS ANB, RS CMK).

Plynovodom je pokrytá len súvisle urbanizovaná časť mesta Žarnovica a miestna časť Žarnovická Huta, kde je vybudovaný strednotlakový rozvod plynu. Strednotlaková distribučná sieť je prevádzkovaná o maximálnom prevádzkovom tlaku PN 100 kPa. Je budovaná z rúr materiálu oceľ a PE. Ostatné miestne časti – Revištské Podzámčie, Lukavica a rozptýlené osídlenie nie sú plynofikované.

Výpočet spotreby plynu

Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 3. Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N \times HQ)$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N \times RQ)$

(N = počet odberateľov, HQ = max. hodinový odber, RQ = max. ročný odber).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť - IBV sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). V prípade odberateľov v kategórii domácnosť - KBV sa uvažuje s využitím zemného plynu len na varenie a na prípravu TÚV. $HQ_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod}$, $HQ_{KBV} = 0,12 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$, $RQ_{KBV} = 69 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Pre navrhované plochy výroby a občianskeho vybavenia je predpokladaná spotreba zemného plynu len odhadovaná na základe prípustného rozsahu zastavaných plôch. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $991872 \text{ m}^3/\text{hod}$ pre variant A a $1174093 \text{ m}^3/\text{hod}$ pre variant B. Pre rekreačné lokality Lukavica a Revištské Podzámčie, ako aj pre rozvojové plochy č. 9 a 14 sa s napojením na systém zásobovania zemným plynom neuvažuje.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu by potom predstavoval len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Variant	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	150 b.j.	A, B	18	10350
2	18 b.j.	B	27	43650
3	46 b.j.	A, B	69	111550
4	59 b.j.	A, B	88,5	143075
5	10 b.j.	A, B	15	24250
6	70 b.j.	A, B	105	169750
7	16 b.j.	A, B	24	38800
8	7 b.j.	A, B	10,5	16975
10	5 b.j.	A, B	7,5	12125
11	7 b.j.	A, B	10,5	16975
12	24 b.j.	A, B	36	58200
13	12 b.j.	A, B	18	29100
15	16 b.j.	A, B	24	38800
16	-	A, B	10	17321
17	-	A, B	15	25982
18	-	B	80	138571
19a+19b	-	A, B	10	17321

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Variant	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
20	-	A, B	80	138571
22a+22b+22c	-	A, B	30	51964
23	-	A, B	5	8660
Reštruktúrácia býv. areálov (Preglejka) – Železničná	9 b.j.	A, B	13,5	21825
Reštruktúrácia býv. areálov (kotoľňa) – F. Kráľa	12 b.j.	A, B	1,44	828
Reštruktúrácia býv. areálov (Pozana) – Sandrická	150 b.j.	A, B	18	10350
Prieluky	12 b.j.	A, B	18	29100
Spolu – variant B			733,94	1174093
Spolu – variant A			626,94	991872

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou v súvisle urbanizovanom území. Na plynovod budú podľa potreby napojené aj navrhované rozšírenia výrobného územia (okrem rozvojovej plochy č. 21). Plynofikovanie nových rozvojových plôch navrhujeme uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov. Niektoré navrhované rozvojové plochy v zastavanom území je možné zásobovať z existujúcich strednotlakových plynovodov. Potrebia navrhovaného strednotlakového plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných strednotlakových plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia (energetika, telekomunikácie)“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom k rozsahu rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačných staníc a ich prepravného výkonu. Nenavrhujú sa ani žiadne zásahy do existujúcej infraštruktúry zásobovania plynom.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodu sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu

alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Sídlisková zástavba súvisle urbanizovanej časti mesta Žarnovica má vybudovaný systém centralizovaného zásobovania teplom. Z centralizovaného systému sú teplom zásobované okrem sídliskovej zástavby aj niektoré zariadenia občianskeho vybavenia. Výrobu a dodávku tepla zabezpečuje Žarnovická energetická, s.r.o. Areál kotolne je umiestnený v strede sídliska na ul. F. Kráľa. Systém centralizovaného zásobovania teplom bol nedávno modernizovaný. Pôvodne plynová kotolňa bola z hľadiska palivovej základne diverzifikovaná doplnením o nový zdroj tepla na biomasu, ktorá sa stala základným palivom (zabezpečuje 80% z celkovej výroby tepla). Súčasne sa zrealizovala výmena štvorrúrovňových tepelných rozvodov za dvojrúrovňové. V jednotlivých objektoch boli v rámci rekonštrukcie vybudované domové kompaktné odovzdávacie stanice (KOST).

Riešenie zásobovania teplom vychádza z aktuálnej Koncepcie rozvoja tepelného hospodárstva mesta Žarnovica. V súvisle urbanizovanom území mesta je pre zásobovanie bytových domov a zariadení občianskej vybavenosti nutné maximálne využiť systém centralizovaného zásobovania teplom. V zmysle aktuálneho investičného zámeru sa uvažuje so zrušením kotolne na ul. F. Kráľa a zriadením nového energetického zdroja na Sandrickej ul., na mieste bývalej kotolne areálu Pozana. Podmieňujúcim predpokladom je vybudovanie prepojovacieho teplovodu. Na centralizovaný systém zásobovania teplom budú napojené navrhované plochy pre bytové domy – rozvojová plocha č. 1 a plocha na funkčnú transformáciu areálu Pozana. V týchto plochách sa navrhujú vybudovať teplovodné rozvody.

Ostatné miestne časti, vrátane rozptýleného osídlenia, sú teplom zásobované decentralizovaným spôsobom. Na vykurovanie sa využíva zemný plyn, v miestnych častiach, ktoré nie sú plynofikované, sa využívajú pevné palivá (najmä drevo).

Ďalej odporúčame vytvárať podmienky pre investície v rozvoji tepelného hospodárstva mesta zamerané na znižovanie podielu tuhých a fosílnych palív v skladbe palivovej základne. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Mesto Žarnovica i jeho okrajové miestne časti pokrývajú telekomunikačné rozvody. Miestna telekomunikačná sieť je zabezpečená káblovým vedením, v okrajových častiach vzdušným vedením. Je vyvedená do digitálnej automatickej telefónnej ústredne. Diaľkové telekomunikačné káble prechádzajú pozdĺž zberných komunikácií a tiež popri cintoríne do Žarnovickej Huty.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Ďalšie telefónne stanice budú zriaďované pre potreby prevádzok výroby, občianskej vybavenosti a rekreácie. Potreba TS bola na základe predpokladaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená pre stav i návrh, diferencovaná podľa variantov. Je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia potreby telefónnych staníc (TS)

Číslo rozvoj. plochy	Súčasná potreba TS	Návrh. potreba TS – variant A	Návrh. potreba TS – variant B
Trvale obývané byty	1982	2486	2504
Občianske vybavenie	200	250	255
Výroba	80	100	110
Rekreácia	8	12	12
Spolu		2848	2881

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami, optimálne súčasne s pokládkou elektrických vedení. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov, s výnimkou odľahlejších hornatých častí. Telekomunikačný vysielač je umiestnený pri vodojeme a kalvárii. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. Prípadné nové vysielačie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysielačov) by sa nemali umiestňovať v zastavanom území ani v jeho blízkosti.

Pre príjem televízneho vysielania je územie dostatočne pokryté signálom terestriálneho vysielania. Na šírenie signálu sa využíva aj optická káblová sieť. V meste funguje lokálna televízia TV Panoráma a miestny rozhlas. Oznamy z hlásení miestneho rozhlasu sú zverejňované aj na internetovej stránke mesta. Odporúčame postupne realizovať rekonštrukciu systému miestneho rozhlasu.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

Kolektívna ochrana obyvateľov v meste Žarnovica je riešená v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov prostredníctvom jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne (JÚBS). Na tieto účely sú využívané suterénne priestory bytových domov a pivničné priestory rodinných domov. Úkryty sú evidované na základných listoch JÚBS.

Individuálna ochrana obyvateľov v meste Žarnovica je riešená v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov prostredníctvom prostriedkov individuálnej ochrany.

Podľa výpisu z Analýzy územia z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v okrese Žarnovica sú relevantné len nebezpečenstvo záplav z povrchových vodných tokov Hron a Klak alebo možné ohrozenie priemyselnou haváriou. Riešené územie leží mimo 20 km pásma od jadrovej elektrárne v Mochovciach.

Ochranné stavby je v zmysle § 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov potrebné budovať:

- v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti
- v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti

V bytových budovách, polyfunkčných budovách, administratívnych budovách a objektoch občianskeho vybavenia je potrebné vybudovať ochranné stavby ako dvojúčelové plynutesné úkryty s prioritou mierového využitia pri nutnosti zachovať ich ochrannú

funkciu a jednoduché úkryty budované svojpomocne pre kapacitu do 50 ukryvaných osôb. V existujúcej a navrhovanej zástavbe rodinných domov, ktorá predstavuje väčšinu navrhovaných rozvojových plôch, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Technické podmienky a požiadavky na ochranné stavby určuje príloha č. 1 uvedenej vyhlášky.

Úkrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia mesta na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Stav ovzdušia v riešenom území je ovplyvnený existujúcimi strednými a veľkými zdrojmi znečisťovania v mestách Žarnovica a Nová Baňa, ako aj intenzívnou automobilovou dopravou na rýchlostnej ceste R1 (líniový zdroj znečistenia). Dochádza aj k diaľkovému prenosu emisií z výroby hliníka v Žiari nad Hronom, ktorá je od riešeného územia vzdialená menej ako 20 km. Vzhľadom ku kotlinovej polohe s nízkymi rýchlosťami vetra je v území častý výskyt inverzií a prevládajú nepriaznivé rozptylové podmienky.

Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k poklesu. Dôvodom tohto vývoja bol útlm priemyslu a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov v meste a okolitých sídlach. V posledných rokoch

oživením priemyselnej výroby dochádza k opätovnému rastu emisií, hlavne oxidov dusíka, oxidu uhľoňatého a celkového organického uhlíka.

V okrese Źarnovica je evidovaných 6 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 2 v meste Źarnovica (TUBEX Slovakia, s.r.o. a CMK, s.r.o.). V okrese je evidovaných viac ako 50 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. K 31.12.2017 bolo v meste Źarnovica 13 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia (Lesy SR, š.p., Źarnovická energetická, s.r.o., AQUAVITA PLUS, s.r.o, Energy Edge, s.r.o., čerpacia stanica AMI, Optima – KDK, s.r.o., ÚPSVaR, METAL CRAFT, Zvonex, OPTIMA-KDK, s.r.o., TGB Slovensko, a.s., COOP Jednota SD, Neumann Aluminium Services Slovakia, s.r.o.)

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Źarnovica podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	72,597	269,041	92,152	94,928	10,444
2012	52,181	304,256	79,673	53,859	12,413
2013	52,857	288,970	83,983	57,894	11,621
2014	74,387	287,392	178,178	162,084	18,117
2015	77,514	334,090	196,216	174,104	22,042

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd sa sleduje na rieke Hron. Monitoring SHMÚ sa pravidelne vykonáva na profiloch Źiar nad Hronom, Źarnovica a Kalná nad Hronom. V profile Źarnovica je kvalita vody ovplyvňovaná odpadovými vodami z banskej, hutnej výroby, drevo- a kovospracujúcich prevádzok. Vo väčšine ukazovateľov (kyslíkový režim, nutrienty, biologické ukazovatele) je v III. triede kvality (znečistená voda). Najhoršia V. trieda kvality (silno znečistená voda) je z hľadiska mikrobiologických ukazovateľov. V Novej Bani pritekajú odpadové vody s obsahom minerálnych vlákien pri výrobe izolačných materiálov. Zdrojom znečistenia sú aj komunálne odpadové vody miest a obcí.

Znečistenie vodných tokov Kľak, Hodrušský potok a drobných vodných tokov v riešenom území nebolo zisťované. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m³.

Podzemné vody a povrchové vody v toku Kľak sú znečisťované v dôsledku netesných žump, vypúšťania nečistených odpadových vôd zo septikov do dažďovej kanalizácie, ako aj nízkej miery napojenia na splaškovú kanalizáciu. Znečistenie v menšej miere zapríčiňuje aj poľnohospodárska výroba – hnojenie, používanie fytochemikálií a pod.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 7°, ktoré sú využívané ako poľnohospodárska pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

K veternej erózii pôd dochádza len zriedkavo na pôdach bez vegetácie. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

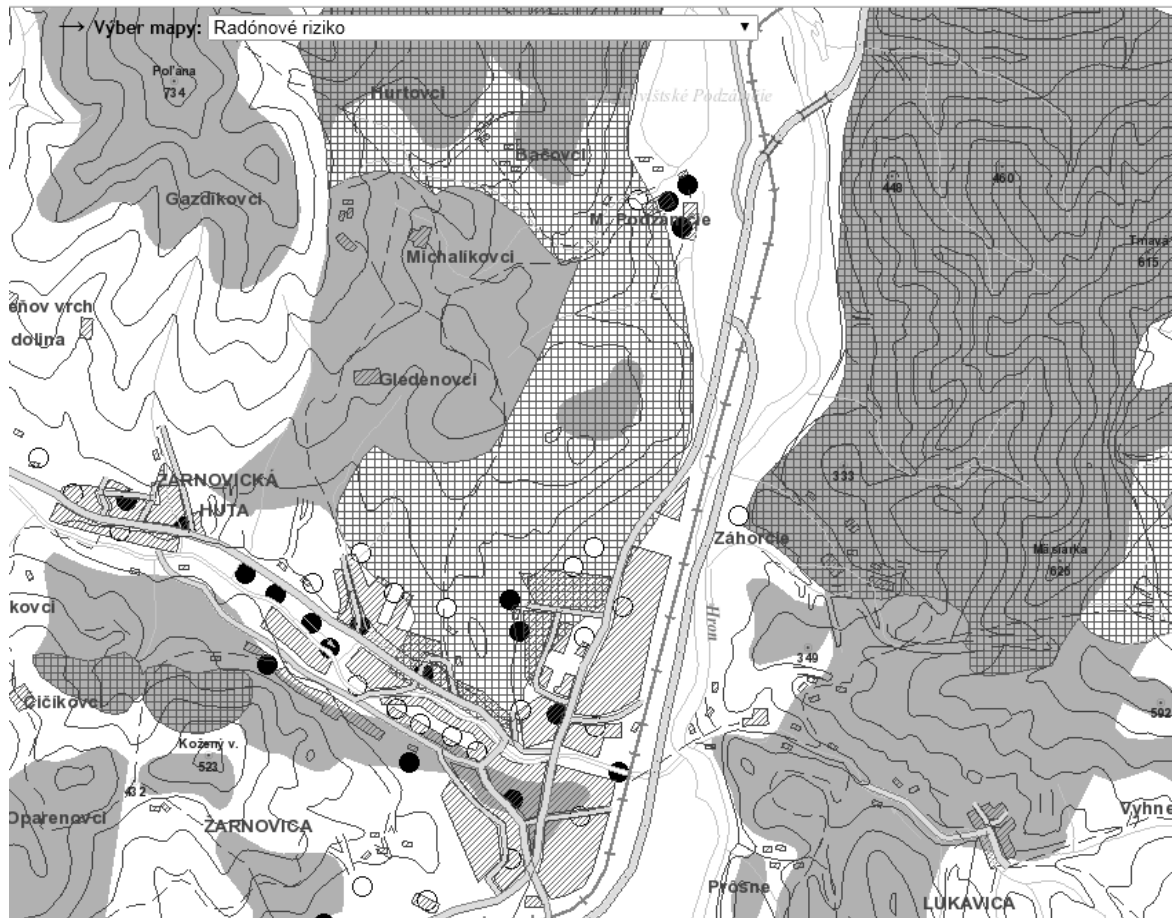
Zosuvy

V riešenom území je značný výskyt zosuvov, ktoré sa nachádzajú na svahoch pohorí Vtáčnik i Štiavnické vrchy. Okrem stabilizovaných a potenciálnych zosuvov sú evidované aj tri aktívne zosuvy – pri ceste medzi Žarnovicou a Žarnovickou Hutou, nad meandrom Hrona a najrozsiahlejší je zosuv v oblasti osád Hurťovci a Bačovci.

Radiačné zaťaženie a seizmicita

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia je zaradená do oblasti s nízkym a stredným radónovým rizikom. Väčšina zastavaného územia jadrovej časti mesta spadá do územia s nízkym radónovým rizikom. V časti riešeného územia je prognózované zvýšené radónové riziko (nad 4 ppm).

Obr.: Radónové riziko

Legenda:

biela farba = nízke radónové riziko

sivá farba = stredné radónové riziko

šrafovanie = prognózované zvýšené radónové riziko (nad 4 ppm)

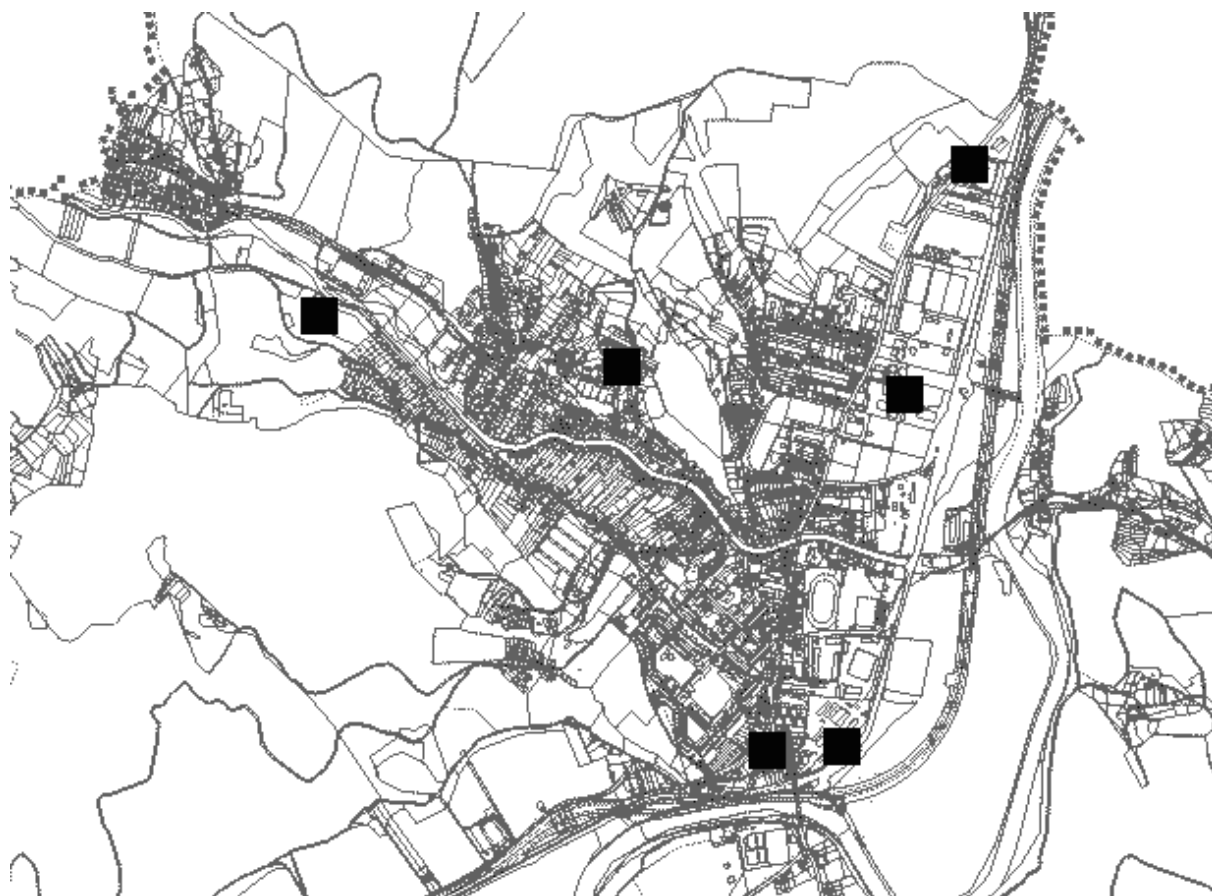
Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64. Najznámejšie silné zemetrasenie (8° - 9°) v roku 1443 údajne zničilo starú Banskú Štiavnicu.

Riešenie odpadového hospodárstva

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje odvozom na regionálnu skládku odpadu spoločnosti Bzenex BMP s.r.o. v Bzenici. V meste je zavedený triedený zber odpadu pre všetky zložky. Pri bytových domoch na sídlisku sú umiestnené zberné kontajnery pre jednotlivé zložky odpadu. Pre domácnosti v rodinných domoch mesto zabezpečuje zber odpadu do farebne rozlíšených plastových vriec. V prevádzke Mestského podniku služieb Žarnovica s.r.o. je zberný dvor. Pre biologicky rozložiteľný zelený odpad je určené zberné miesto biologicky rozložiteľného odpadu. V meste sú prevádzky na zber a zhodnocovanie odpadov.

ŠGÚ DŠ evidoval v riešenom území štyri odvezené skládky (pri potoku Kľak, kameňolome, za mostom do Hodruše). Ďalej tu eviduje 6 pravdepodobných environmentálnych záťaží: ZC (011) / Žarnovica - areál bývalej Preglejky, ZC (012) / Žarnovica - areál SAD, ZC (013) / Žarnovica - areál ZSNP, ZC (014) / Žarnovica - Pozana, ZC (015) / Žarnovica - skládka TKO, pravý breh Kľaku, ZC (016) / Žarnovica - skládka TKO, ul. Obrancov mieru, ako aj jednu sanovanú / rekultivovanú environmentálnu záťaž: ZC (004) / Žarnovica - ČS PHM Slovnaft. Environmentálne záťaže je potrebné rekultivovať a úplne odstrániť.

Obr.: Poloha evidovaných environmentálnych záťaží

Zdroj: www.enviroportal.sk

V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území mesta musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva mesta a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a devastovaných plôch

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- realizovať vodozádržné úpravy na horných úsekoch drobných vodných tokov na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy
- extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- obmedzenie používania chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí, ako i prvkov ÚSES
- rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a podmienky ich ochrany
- rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy
- stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a výrobného územia
- pri budovaní nových výrobných a iných areálov realizovať dostatok izolačnej, vyhradenej a okrasnej zelene
- výsadba pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradiá a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva mesta

- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych smetísk
- netolerovať v území zaburinené plochy - ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvedy medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- zabezpečiť vybudovanie sphaškovej kanalizácie v celom súvisle urbanizovanom území mesta s napojením na celomestskú čistiareň odpadových vôd
- pre čistenie odpadových vôd v ostatných častiach mesta uvažovať s decentralizovaným spôsobom - formou malých čistiarní odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- uskutočniť rekultiváciu kameňolomu po ukončení jeho prevádzky
- rekultivovať pravdepodobné environmentálne záťažce ZC (011) / Žarnovica - areál bývalej Preglejky, ZC (012) / Žarnovica - areál SAD, ZC (013) / Žarnovica - areál ZSNP, ZC (014) / Žarnovica – Pozana, ZC (015) / Žarnovica - skládka TKO, pravý breh Kľaku, ZC (016) / Žarnovica - skládka TKO, ul. Obrancov mieru
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia
- rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov inonizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie sídelnej vegetácie

- zachovanie a revitalizácia existujúcich plôch verejnej zelene
- doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území
- pri revitalizácii zelene vysádzať druhovo vhodné dreviny; nevhodná je výsadba cudzorodých drevín
- vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž toku Kľak a jej začlenenie do systému verejnej zelene sídla

- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- vytvorenie rekreačnej zelene v kontakte so zastavaným územím mesta – lesoparku
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž komunikácií v zastavanom území mesta
- postupné nahradenie alergénnych drevín, ako aj kompozične a krajinársky nevhodných drevín (smrek, tuja) vhodnejšími druhmi v zastavanom území

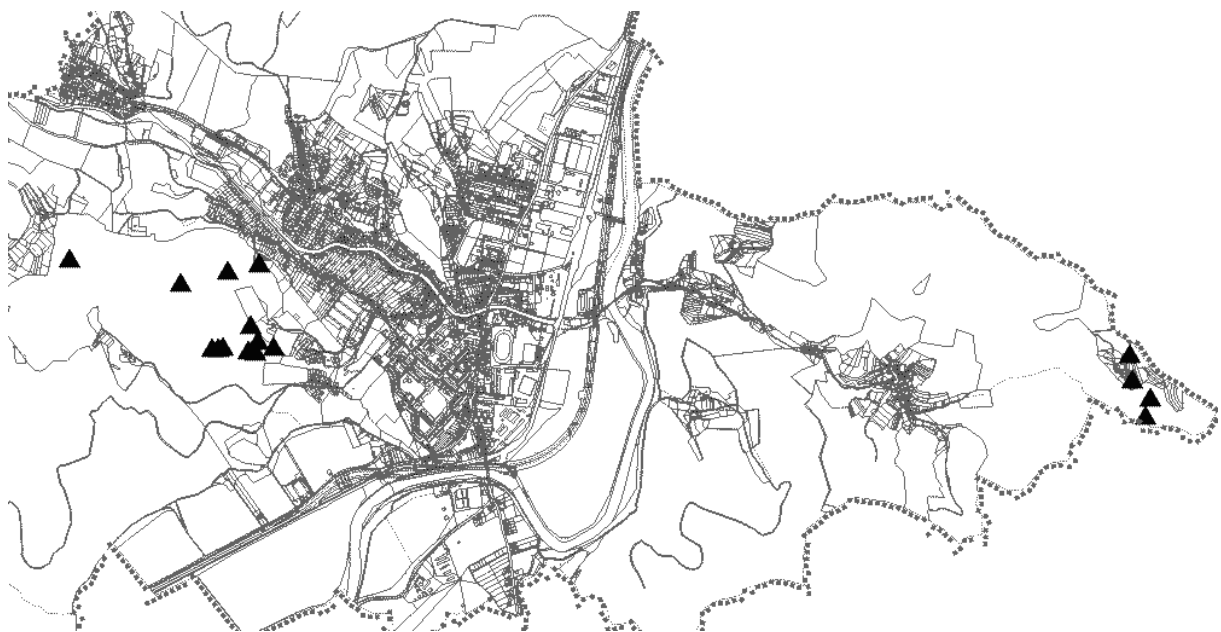
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území Žarnovica sú evidované záujmy z hľadiska využitia nerastných zdrojov:

- výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom (514 – Žarnovica – Kalvária, stavebný kameň), určené pre KSR - Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen.
- prieskumné územie P8/15 Hodruša-Hámre – Banská Štiavnica, nerasty, z ktorých možno vyrábať kovy (Au-Ag, Cu-Pb, Zn rudy) a nerasty z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín, určené pre Slovenské Kovy, s.r.o. Banská Štiavnica s platnosťou do 15.2.2019.

V lokalitách Kožený vrch, Kalvária a Lukavica sú evidované staré banské diela.

Obr.: Poloha evidovaných starých banských diel

Zdroj: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- záplavové územie, vymedzené záplavovými čiarami
- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- územia ochrany prírody – CHKO Štiavnické vrchy, SKUEV0264 Klokoč, SKUEV0947 Stredný tok Hrona CHA Revištský rybník
- zosuvné územia
- výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom
- evidované staré banské diela

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálnych území podiel 28,9%. Lesné pozemky majú na celkovej výmere katastrálnych území podiel 57,6%. Z hľadiska pôdnych typov je riešené územie značne diferencované. Na zaplavovanej nive Hrona a v menšom rozsahu aj na nive Kľaku sa vyvinuli fluvizeme, v hornatej časti na vulkanických zvetralinách vznikli kambizeme.

Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké
- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 58 – luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké, ťažké
- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké

- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké
- 83 – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké
- 00 – pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)

Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené podľa BPEJ do 5. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Podľa Nariadenia vlády č. 58/2013 Z.z. je osobitne chránená pôda s nasledovnými kódmi BPEJ:

- v k.ú. Žarnovica – 0506002
- v k.ú. Žarnovická Huta – 0506002, 0706002, 0765212, 0765412
- v k.ú. Revištské Podzámčie – 0506005, 0506015, 0511045

Na časti poľnohospodárskej pôdy sú vybudované hydromelioračné zariadenia odvodnení.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Vzhľadom k skutočnosti, že možnosti intenzifikácie existujúcej zástavby sú minimálne, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Časť navrhovaných rozvojových plôch už bola zahrnutá v doterajšom územnom pláne mesta, vrátane jeho zmien a doplnkov, nejde preto o nové zábery. To sa týka rozvojových plôch č. 3, 4, 15, 16, 17, 18, 19a,b, 20, 21, 22a,b,c, 23, 24, 25, 26. Okrem toho sa navrhovali rozsiahlejšie plochy pre rozšírenie výrobného územia v lokalite Pod hrbom až po hranicu katastrálneho územia (+ 26 ha), ktoré do nového návrhu neboli zaradené. V tomto prípade ide vlastne o úbytok navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy, ktorý čiastočne kompenzuje nevyhnutný prírastok záberov na rozšírenie obytného územia. Úbytok záberov sa týka aj pôvodne navrhovaných (a neprevzatých) zámerov v lokalitách Za mostom a Pod luhom.

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa sústreďuje v zastavanom území a jeho okolí, v lokalitách bez topografických obmedzení (väčšinou na nive Hrona a potoka Klak). Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov tejto najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie súvisle urbanizovaného územia, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území. Do zastavaného územia spadajú navrhované rozvojové plochy č. 3, 4, 10, 11, 13, 15, 16, 19a, čiastočne aj rozvojové plochy č. 17 a 24.

Rozvojové plochy č. 15, 16 a územia na reštruktúraciu sú podľa stavu KN na zastavaných plochách. Na zastavané plochy, resp. nepoľnohospodársku pôdu zasahujú aj značné časti rozvojových plôch č. 4 a 6. Z týchto dôvodov tu nedochádza k novým záberom poľnohospodárskej pôdy a uvedené plochy nie sú zaradené do bilancie záberov.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Navrhované riešenie je diferencované do dvoch variantov. Vo variante B sú okrem plôch navrhovaných aj vo variante A zahrnuté aj ďalšie rozvojové plochy č. 2, 18, 21. Celková plocha záberov poľnohospodárskej pôdy je vo variante B 79,6 ha a vo variante A 57,7 ha. Podľa variantu A bude teda záber poľnohospodárskej pôdy nižší o 21,9 ha. Etapizácia je len odporúčaná a nie je súčasťou záväznej časti.

Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu a trvalé trávne porasty. Orná pôda bude zaberaná najmä v nižších polohách, inde prevažujú trvalé trávne porasty. Len v zastavanom území dochádza k záberom záhrad. Na lesných pozemkoch sa nachádza rozvojová plocha č. 13 a malá časť rozvojovej plochy č. 4. Celkovo sa predpokladá záber lesných pozemkov na zanedbateľnej výmere 1,043 ha.

Lokality pre výstavbu (rozvojové plochy) s predpokladom záberov pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“. Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab.: Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok. (r.p.)	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	výmera ha					z toho v ZÚ
1	Žarnovica	bývanie	3,8020	3,5100	0571242/7 0583682/9 0583982/9	2,9966 0,3843 0,1291		FO	-	I.	
2	Žarnovica	bývanie	2,4670	2,4670	0571242/7 0583682/9 0583982/9	1,1740 1,2015 0,0915		FO	-	II.	var. B
3	Žarnovica	bývanie	5,7180	5,7180	0506002/5	5,7180	5,7180	FO	-	I.	schvál.
4	Žarnovica	bývanie	6,5130	2,3070	0571242/7 0583882/9	0,4199 1,8871	0,4199 1,8871	FO	-	I.	schvál.
5	Žarnovica	bývanie	1,8650	1,8650	0583882/9 0583682/9	1,5466 0,3184		FO	-	II.	
6	Žarnovica	bývanie	6,9460	3,6070	0765412/6	3,0934		FO	-	II.	les =

Číslo Lok. (r.p.)	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.	
				v ha	Z toho						
					Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚ				
					0783682/9	0,5136				0,035	
7	Žarnovica	bývanie	1,8970	1,8970	0783682/9 0765512/6	0,9656 0,9314		FO	-	II.	
8	Žarnovická Huta	bývanie	5,0180	5,0180	0706002/5 0506002/5	3,2150 1,8030		FO	-	II.	
9	Žarnovica	bývanie	0,3868	0,3868	0765212/5	0,3868		FO	-	I.	
10	Žarnovica	bývanie	0,6564	0,6564	0783682/9 0765212/5	0,6118 0,0446	0,6118 0,0446	FO	-	I.	
11	Žarnovica	bývanie	0,8175	0,8175	0571242/7	0,8175	0,8175	FO	-	II.	
12	Žarnovica	bývanie	2,7270	2,7270	0506002/5	2,7270	0,4514	FO	-	I.	
13	Žarnovica	bývanie	1,0080	0	-	-	-	FO	-	I.	les
14	Žarnovica	bývanie	0,2207	0,2145	0758672/8 0781782/9	0,0985 0,1160		FO	-	II.	
17	Žarnovica	výroba	2,8420	2,4227	0506002/5	2,4227	0,8704	FO	-	I.	
18	Žarnovica	výroba	15,6380	15,6380	0506002/5	15,6380		FO	-	II.	schvál. var. B
19a	Žarnovica	výroba	0,4637	0,4637	0506002/5	0,4637	0,4637	FO	-	I.	schvál.
19b	Žarnovica	výroba	0,4339	0,3473	0506002/5	0,3473		FO	-	I.	schvál.
20	Žarnovica	výroba	15,1180	13,2759	0506002/5 0565202/5	1,2269 12,0490		FO	-	I.	schvál.
21	Žarnovica	výroba	3,7880	3,7880	0506002/5	3,7880		FO	-	II.	schvál. var. B
22a	Žarnovica	výroba	1,5950	1,5950	0565202/5	1,5950		FO	-	I.	schvál.
22b	Žarnovica	výroba	1,8130	1,8130	0565202/5	1,8130		FO	-	II.	schvál.
22c	Žarnovica	výroba	3,1680	3,1680	0565202/5 0783682/9	2,1797 0,9883		FO	-	II.	schvál.
23	Žarnovica	výroba	0,5644	0,5644	0783682/9 0565202/5	0,4983 0,0661		FO	-	II.	schvál.
24	Žarnovica	rekreácia	1,7140	1,7140	0781883/9 0761412/6	1,5851 0,1289	0,2361	FO	-	II.	schvál.
25	Rev. Podzámčie	rekreácia	1,4780	1,4298	0506005/5	1,4298		FO	-	I.	schvál.
26	Žarnovica	cintorín	0,2896	0,2896	0571242/7 0583682/9	0,1340 0,1556		FO	-	I.	schvál.
prie-luky	Žarnovica	bývanie, OV	1,9311	1,9311	0565202/5 0783682/9 0506002/5 0571242/7 0761412/6 0781885/9	0,6053 0,0797 0,5480 0,1390 0,1050 0,0570	0,4503 0,0797	FO	-	I.	schvál. 1,2454 ha
Spolu var.B				79,6317							
Spolu var.A				57,7457							

Vysvetlivky: ZU = zastavané územie, schvál. = už schválené v rámci ÚP

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh dobudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd k zlepšeniu kvality životného prostredia a k udržaniu a zlepšeniu kvality vôd. To sa týka najmä okrajových častí mesta a miestnych častí. Návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania a udržaniu kvality ovzdušia.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť primárne v stanovení presných regulatívov pre rôzne druhy výrobných aktivít v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území a v kontakte s ním sú povolené len výrobné a podnikateľské prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov. Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat v obytnom území. Tým sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom. Navrhované riešenie síce počíta s rozširovaním výrobného územia, ale v dostatočnej vzdialenosti od obytného i rekreačného územia.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoeekologického plánu a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov

poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch, čo mestu umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov v mladšom produktívnom veku. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto skutočnosti budú mať pozitívny dopad na celkovú vitalitu mesta a prispesú k diverzifikácii jeho hospodárskej základne. Predpokladaný nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný.

Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov revitalizácie verejných priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu, vrátane navrhovaného lesoparku. Kultivované prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnemu priestoru.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, preložiek vonkajších elektrických vedení, budovanie transformačných staníc, primárnych a sekundárnych elektrických rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov a cyklistov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie nových miestnych obslužných komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrneho historických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresy č. 2 a 3.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- 1) rešpektovať geomorfologické pomery a prírodné limity (vodné toky, lesné porasty) ako podmieňujúce faktory kompozície urbanistickej štruktúry
- 2) vylúčiť novú výstavbu na území aktívnych zosuvov

- 3) výstavba na území s výskytom stabilizovaných a potenciálnych zosuvov je podmienená uskutočnením inžinierskogeologického prieskumu
- 4) lokalizáciou novej výstavby rozvinúť pôsobenie hlavných kompozičných osí
- 5) pri stavebnom rozvoji mesta zachovať a podporiť kompaktný pôdorys súvisle urbanizovaného územia mesta
- 6) prirodzene nadviazať na existujúci systém uličnej siete a navrhovanú uličnú sieť podľa možností zokruhovať a prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- 7) rešpektovať charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- 8) uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej mestskej zóny, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev
- 9) v centrálnej mestskej zóne uplatňovať vysoké nároky na architektonické stvárnenie budov, udržiavať nehnuteľnosti v dobrom stavebno-technickom stave
- 10) rešpektovať ako nezastavateľné plochy existujúce plochy verejnej zelene
- 11) intenzifikácia existujúcej zástavby je možná pri splnení podmienky zachovania dostatočného podielu zelene a stanoveného maximálneho percenta zastavanosti
- 12) priestorovo oddeľovať územia pre výstavbu rodinných domov a koncentrované formy výstavby bytových domov
- 13) v priestorových celkoch B3, Z5 povoľovať len výstavbu samostatne stojacich objektov a nepovoľovať skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy
- 14) vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- 15) doplnenie druhej strany zástavby na uliciach s jednostrannou zástavbou
- 16) v súvisle urbanizovanom území mesta môžu byť konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany, ktoré sú vyššie ako 1,0 m, len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- 17) pre všetky plochy pre rozšírenie obytného a zmiešaného územia v súvisle urbanizovanom území mesta, kde nie je v kap. 3.11 požadované spracovanie územného plánu zóny, je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie urbanistických štúdií, za účelom dosiahnutia jednotného konceptu riešenia
- 18) novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv bez nadväznosti na existujúcu zástavbu (platí osobitne pri rozširovaní výrobného územia i obytného územia)
- 19) dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé priestorové celky

- 20) rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- 21) rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- 1) harmonicky rozvíjať všetky urbanistické funkcie (bývanie, výroba, rekreácia, občianske vybavenie), v ich vzájomnom súlade
- 2) výrobné územie rozširovať len v dobre dostupných polohách v priamej väzbe na cestu II/428 a cestu III/2511
- 3) revitalizovať územia existujúcich výrobných (priemyselných) areálov, v ktorých sa uvažuje so zachovaním výrobnjej funkcie
- 4) podporovať funkčnú transformáciu (reštruktúraciu) nevyužívaných alebo schátraných výrobných a skladových areálov na funkcie občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít a bývania
- 5) v územiach uvažovaných na funkčnú transformáciu (reštruktúraciu) umožniť v prechodnom období ich súčasné funkčné využívanie (na dožitie)
- 6) obytné územie rozširovať vo viacerých lokalitách v súvisle urbanizovanom území mesta a po jeho okrajoch - v lokalitách Parkan, Prašivá, Za mostom, Pod kalváriou, Na Lieskovci, oproti Žarnovickej Hute
- 7) dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie a na rozhraní výrobného územia a obytného územia povoľovať len drobné podnikateľské aktivity bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- 8) v obytnom území, v rekreačnom území ani v zmiešanom území neumiestňovať prevádzky, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoumyváreň, autoservis)
- 9) vylúčiť drobnochov hospodárskych zvierat v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia – v centrálnej mestskej zóne a zástavbe bytových domov
- 10) rozptýlené osídlenie rozvíjať ako zmiešané územie hospodárskych usadlostí, kombinujúce funkcie bývania, rekreácie (chalupárčenie, agroturistika) a poľnohospodárskej malovýroby
- 11) podporovať rekreačné aktivity súvisiace s vodnou turistikou v Revištskom Podzámčí, na brehu Hrona
- 12) vytvoriť lesopark pre rekreačné aktivity obyvateľov v krajine

- 13) v nadväznosti na plánovaný lesopark podporovať rekreačné aktivity v rámci chatovej a záhradkárskej osady, v lokalite kalvárie a v plánovanom rekreačnom a voľnočasovom areáli Muchov vršok
- 14) vytvoriť pešie vychádzkové trasy pozdĺž potoka Kľak v sprievodnej zeleni toku
- 15) v súvisle urbanizovanom území mesta, vrátane navrhovaného rozšírenia obytného územia, dobudovať sústavu plôch verejnej zelene s rekreačno-oddychovou funkciou
- 16) vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie okolo vrtu termálneho prameňa v Lukavici
- 17) centrálnu mestskú zónu profilovať ako polyfunkčné územie s kombináciou funkcií občianskej vybavenosti a bývania

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v zmiešanom území Z5, v rekreačnom území R2, R4
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B2, B3, výrobnom území V3, V4, v rekreačnom území R1, R3
- 3 nadzemné podlažia – v zmiešanom území Z1, Z2, Z3, Z4, vo výrobnom území V1, V2
- 6 nadzemných podlaží – v obytnom území B1 (neplatí pre existujúce stavby, ktoré túto výšku presahujú)

Maximálna intenzita využitia

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – v obytnom území B1, B2, v zmiešanom území Z1, Z3, Z4, vo výrobnom území V1, V2, V3
- maximálne 30% – v obytnom území B3, v zmiešanom území Z2, Z5, vo výrobnom území V4
- maximálne 20% – v rekreačnom území R1, R2, R3
- maximálne 5% – v rekreačnom území R4

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívny funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov. Názvy plošných javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré plošné javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie, šport), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky:

Zmiešané územie

- Z1: Polyfunkčné územie centrálnej mestskej zóny (plochy bývania a plochy občianskeho vybavenia)
- Z2: Plochy občianskeho vybavenia I.

- Z3: Plochy občianskeho vybavenia II.
- Z4: Plochy bývania a podnikateľských aktivít - výrobných a nevýrobných
- Z5: Plochy hospodárskych usadlostí (štále)

Obytné územie

- B1: Plochy bývania v bytových domoch
- B2: Plochy bývania v rodinných domoch - v jadrovej časti urbanizovaného územia
- B3: Plochy bývania v rodinných domoch - mimo jadrovej časti urbanizovaného územia (v miestnych častiach Žarnovická Huta, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Lukavica, Za mostom)

Rekreačné územie

- R1: Plochy športu - celomestského významu
- R2: Plochy rekreácie individuálnej – chatovej a záhradkárskej
- R3: Plochy rekreácie v krajine – intenzívnej
- R4: Plochy rekreácie v krajine – extenzívnej

Výrobné územie

- V1: Plochy priemyselnej výroby
- V2: Plochy ľahkej priemyselnej výroby a skladov
- V3: Plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít
- V4: Plochy technického vybavenia

Územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

- K1: Voľná krajina lesná
- K2: Voľná krajina lúčna
- K3: Voľná krajina oráčinová
- K4: Sídlna zeleň – verejná / vyhradená (cintorín)

Regulatívy funkčného využitia územia pre zmiešané územie

Z1: Polyfunkčné územie centrálnej mestskej zóny (plochy bývania a plochy občianskeho vybavenia)

Vymedzenie:

- polyfunkčná zástavba v centrálnej mestskej zóne - vymedzená hranicou CMZ

Charakteristika:

- Prevažnú časť centrálnej mestskej zóny predstavuje polyfunkčné územie s najväčšou koncentráciou rôznych zariadení občianskeho vybavenia. Súčasne je územím mimoriadne exponovaným z hľadiska kompozičného a estetického, nositeľom identity sídla. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie + prípustné druhy občianskeho vybavenia).

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v polyfunkčných objektoch
- občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva, maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby

Z2: Plochy občianskeho vybavenia I.

Vymedzenie:

- samostatné areály vzdelávacích zariadení, zdravotníctva, sociálnych služieb ..., ktoré nie sú súčasťou polyfunkčnej zástavby v centre mesta ani obytného územia

Charakteristika:

- Priestorový celok predstavujú samostatné areály zariadení občianskeho vybavenia celomestského a nadmestského významu, s predpokladom zachovania súčasnej funkcie.

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- zariadenia športu, ihriská – pre potreby vzdelávacích zariadení
- prechodné ubytovanie – zamestnancov a študentov
- občianske vybavenie nasledovných druhov: maloobchod, služby, verejné stravovanie – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- živočíšna výroba
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby

Z3: Plochy občianskeho vybavenia II.

Vymedzenie:

- plocha na funkčnú transformáciu bývalého areálu Pozana
- navrhovaná rozvojová plocha č. 16 na Bystrickej ul.

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zariadeniami maloobchodu a služieb.

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianske vybavenie nasledovných druhov: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- ihriská a oddychové plochy
- bývanie – len v polyfunkčných objektoch a okrem 1. nadzemného podlažia

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba
- priemyselná výroba

- sklady (logistika) regionálneho významu

Z4: Plochy bývania a podnikateľských aktivít - výrobných a nevýrobných

Vymedzenie:

- plocha na funkčnú transformáciu výrobného územia na Železničnej ul.
- navrhovaná rozvojová plocha č. 15 na Novej ul.

Charakteristika:

- V zmiešanom území Z4 sa predpokladá lokalizácia podnikateľských aktivít typu remeselno-výrobných prevádzok, výrobných a nevýrobných služieb, ako aj bývania v rodinných domoch, resp. v polyfunkčných objektoch. Obytnú funkciu je potrebné sústrediť najmä v nadväznosti na existujúce obytné územie a podnikateľské aktivity situovať v kontakte s existujúcim výrobným územím.

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**
- **remeselno-výrobné prevádzky, výrobné a nevýrobné služby**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- bývanie v bytových domoch
- občianske vybavenie nasledovných druhov: vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva, maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie
- sklady a logistické zariadenia - miestneho významu a len v nadväznosti na existujúce výrobné územie

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Z5: Plochy hospodárskych usadlostí (štále)

Vymedzenie:

- existujúca zástavba a hospodárske usadlosti rozptýleného osídlenia

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou, rekreačnou a výrobou funkciou. Prípadná výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty , resp. v rámci plôch vyznačených v grafickej časti ako existujúce plochy hospodárskych usadlostí (štále). Uvoľnený bytový fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality štálov je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v hospodárskych usadlostiach, resp. v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov
- drobnochov hospodárskych zvierat – do 30 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek)
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m² zastavanej plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba a sklady
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia územia pre obytné územie

B1: Plochy bývania v bytových domoch

Vymedzenie:

- sídlisková zástavba v súvisle urbanizovanom území mesta (v jeho južnej časti)
- plocha na funkčnú transformáciu bývalého areálu Pozana
- navrhovaná rozvojová plocha č. 1

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou bytových domov formou komplexnej bytovej výstavby so zastúpením základného občianskeho vybavenia. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci regulačného celku je nežiadúca. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie v bytových domoch + prípustné druhy občianskeho vybavenia).

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v bytových domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby – len základného významu a prevádzky do 1000 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hľadavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B2: Plochy bývania v rodinných domoch - v jadrovej časti urbanizovaného územia

Vymedzenie:

- plochy bývania v rodinných domoch v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia (t.j. v samotnom meste Žarnovica)
- navrhované rozvojové plochy č. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch,

v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 85% zastav. plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie – len základného významu a prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch sústredenej zástavby
- živočíšna výroba (okrem drobného do 0,5 veľkej dobytčej jednotky)
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- rekreácia individuálna (chatky)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B3: Plochy bývania v rodinných domoch - mimo jadrovej časti urbanizovaného územia

Vymedzenie:

- plochy bývania v miestnych častiach Žarnovická Huta, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Lukavica a v lokalite Za mostom
- navrhované rozvojové plochy č. 12, 13 (v lokalite Za mostom), č. 14 (v Lukavici)

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov menšej intenzity vidieckeho charakteru a s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia, drobného a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Bývanie v bytových domoch nie je v priestorovom celku povolené.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 85% zastav. plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, sociálne služby – len základného významu a prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného do 1 veľkej dobytčej jednotky)
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu)
- priemyselná výroba a sklady
- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- rekreácia individuálna (chatky)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia územia pre rekreačné územie

R1: Plochy športu - celomestského významu

Vymedzenie:

- mestský športový areál v súčasnom rozsahu

Charakteristika:

- Existujúci mestský športový areál sa dobuduje, prípadne rozšíri o nové športoviská. Ostatné plochy športu (napr. ihrisko v Žarnovickej Hute) sú považované za súčasť obytného územia.

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia
- občianske vybavenie - na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie)
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- nadradené dopravné a technické vybavenie

R2: Plochy rekreácie individuálnej - chatovej a záhradkárskej

Vymedzenie:

- záhradkárske (chatové) osady v lokalitách Kalvária, Pod hrbom, Prôšne

Charakteristika:

- Existujúce záhradkárske, resp. chatové osady sa zachovajú v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho rozširovania, avšak s možnosťou intenzifikácie ich využitia (dostavbou nových objektov v rámci vymedzeného priestorového celku)

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **rekreácia individuálna** – v záhradných a rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 60 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m²
- verejná, poloverejná a súkromná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- občianske vybavenie
- iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania
- nadradené dopravné a technické vybavenie

R3: Plochy rekreácie v krajine – intenzívnej

Vymedzenie:

- navrhované rozvojové plochy č. 24 (v časti Lukavica) a č. 25 (v Revištskom Podzámčí)

Charakteristika:

- Územie budú tvoriť intenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s predpokladom budovania športovísk, zariadení rekreácie. V miestnej časti Lukavica je vymedzená plocha pre vybudovanie plôch rekreácie, vrátane kúpaliska. V rekreačnom celku Revištské Podzámčie, v nadväznosti na plochy rekreácie v krajine (táborisko), sa navrhuje plocha pre športoviská a rekreačné zariadenia.

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport
- rekreácia - kúpalisko

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

- prechodné ubytovanie v zariadeniach cestovného ruchu – penziónoch, hoteloch, prenajímateľných chatách
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia
- občianske vybavenie - na podporu športových a rekreačných funkcií (požičovne športových potrieb, občerstvenie / verejné stravovanie)
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej
- nadradené dopravné a technické vybavenie

R4: Plochy rekreácie v krajine – extenzívnej

Vymedzenie:

- existujúce plochy ranču v lokalite Gremenica a Zveroparku v lokalite Malé Podzámčie – Hurťovci, Bačovci
- táborisko a pobytové plochy pri Hrone v Revištskom Podzámčí, navrhované pobytové plochy v lokalite Muchov vršok

Charakteristika:

- Územie budú tvoriť (na rozdiel od priestorového celku R3) len extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené predovšetkým na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu.

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- lesné porasty, nelesná vegetácia
- pobytové plochy s vybavením – prístrešky, miesta s posedením, prírodný amfiteáter
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- zariadenia agroturistiky a vidieckeho cestovného ruchu (vrátane Zveroparku)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- prírodné ihriská do výmery 500 m²
- prechodné ubytovanie - s kapacitou do 20 lôžok
- vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť
- intenzívna poľnohospodárska výroba na ornej pôde
- nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulatívy funkčného využitia územia pre výrobné územie

V1: Plochy priemyselnej výroby

Vymedzenie:

- kompaktné priemyselné územie medzi cestou II/428 a železnicou, ako aj výrobné areály na Partizánskej ul.

Charakteristika:

- Územie predstavuje hlavné výrobné územie priemyselnej výroby bez predpokladu ďalšieho rozširovania.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **priemyselná výroba** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% zastav. plôch)
- sklady (logistika) regionálneho významu
- čerpacia stanica pohonných hmôt

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie

- živočíšna výroba
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- šport a rekreácia

V2: Plochy ľahkej priemyselnej výroby a skladov

Vymedzenie:

- existujúce výrobné areály menších prevádzok nepoľnohospodárskej výroby, skladov a výrobných služieb
- navrhované rozvojové plochy č. 17, 18 (v lokalite Za mostom), č. 19a, 19b, 20, 21 (v lokalite Pod hrbom) a č. 22a, 22b, 22c (pri el. rozvodni 110 kV/22 kV a fotovoltaičkej elektrárni)

Charakteristika:

- Územie predstavuje sekundárne výrobné areály s menšími prevádzkami ľahkej priemyselnej výroby bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, doplnené o prevádzky výrobných služieb.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- sklady (logistika) lokálneho významu
- ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- čerpacia stanica pohonných hmôt – len v priamej väzbe na cesty II. - III. triedy
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- živočíšna výroba

- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- šport a rekreácia
- sklady (logistika) regionálneho významu

V3: Plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít

Vymedzenie:

- existujúce areály menších podnikateľských výrobných a nevýrobných služieb vo viacerých polohách, prevažne pozdĺž Bystrickej ul.

Charakteristika:

- Územie zahŕňa areály a prevádzky výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít. Vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s obytným územím je potrebné vylúčiť prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby (vrátane stavebníctva)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie
- ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie – len v časti bývalej Preglejky na Bystrickej ul.
- špecifická poľnohospodárska výroba (skleníkové hospodárstvo) – len v časti bývalej Preglejky na Bystrickej ul.

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- živočíšna výroba
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín
- priemyselná výroba
- sklady (logistika) regionálneho významu
- čerpacia stanica pohonných hmôt

- šport a rekreácia

V4: Plochy technického vybavenia

Vymedzenie:

- celomestská čistiareň odpadových vôd, úpravňa vody, rozvodňa 110 kV/22 kV, fotovoltaická elektráreň

Charakteristika:

- Priestorový celok zahŕňa plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály

Prípustné funkčné využívanie:

- technické vybavenie miestneho a regionálneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

K1: Voľná krajina lesná

Vymedzenie:

- Ide o lesnú vrchovinovú krajinu, v severozápadnej časti riešeného územia až hornatinovú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú vo vyššie položenej východnej a južnej časti katastrálneho územia

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- lesné a poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – napr. horáreň, posedy a pod.

- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na základe platných povolení

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

K2: Voľná krajina lúčna

Vymedzenie:

- Ide o zvlnenú vrchovinovú lúčnu krajinu, doplnenú mozaikou lesnej a nelesnej drevinovej vegetácie, ktorá sa nachádza v prechodových polohách medzi zalesnenými svahmi a sídlom, resp. rozptýleným osídlením.

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby.

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- trvalé kultúry
- nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- orná pôda – len malobloková
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m²
- lesné porasty

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

K3: Voľná krajina oráčinová

Vymedzenie:

- Ide predovšetkým o oráčinovú odlesnenú riečnu rovinu na nive Hrona.

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K3 je vhodné na intenzívne poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Prípustné funkčné využívanie:

- orná pôda
- trvalé trávne porasty
- lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy a toky

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

K4: Sídlná zeleň

Vymedzenie:

- verejná zeleň
- existujúca vyhradená zeleň (cintoríny)
- navrhovaná rozvojová plocha č. 26 (pre rozšírenie cintorína)
- súkromná zeleň záhrad (v zastavanom území - podľa legendy komplexného výkresu)

Charakteristika:

- Sídlná zeleň nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň (vrátane zelene kalvárie) a vyhradená zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov
- verejná zeleň
- vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene
- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- 1) zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- 2) nové prevádzky obchodu, služieb, administratívy celomestského významu situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej mestskej zóny
- 3) nové zariadenia občianskej vybavenosti lokalizovať na hlavné smery pohybu, najmä chodcov
- 4) usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- 5) veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu umiestniť vo väzbe na nadradené koridory dopravnej infraštruktúry
- 6) vytvoriť v meste zariadenie sociálnych služieb – v rámci priestorových celkov umožňujúcich umiestnenie budov pre sociálnu infraštruktúru
- 7) rozšírenie služieb zdravotnej starostlivosti – dobudovaním, prípadne vybudovaním zdravotníckeho zariadenia
- 8) zabezpečiť vybudovanie základnej občianskej vybavenosti v navrhovaných rozvojových plochách pre rozšírenie obytného územia
- 9) zabezpečiť vybavenie navrhovaných obytných súborov oddychovými plochami, detskými ihriskami a viacúčelovými ihriskami
- 10) dobudovať existujúci mestský športový areál, prípadne ho rozšíriť o nové športoviská

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

- 1) rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – rýchlostnú cestu, cesty I., II. a III. triedy, železničnú trať
- 2) modernizácia železničnej trate Levice - Zvolen so zvyšovaním traťovej rýchlosti
- 3) v ďalekom výhľade počítať s vedením vysokorýchlostnej trate v tunelovom vedení cez k.ú. Žarnovica
- 4) prioritne uskutočniť rekonštrukciu cesty III. triedy Žarnovica – Hodruša-Hámre (v zmysle ÚPN VÚC)
- 5) rezervovať priestorovú rezervu pre koridor juhozápadného obchvatu mesta (výhľadovú preložku cesty II/512) a súvisiace dopravné stavby
- 6) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- 7) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- 8) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- 9) doplnenie komunikačného systému mesta o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre výstavbu
- 10) vybudovať prepojenie ul. Slobody so Žarnovickou Hutou, s premostením (rekonštrukciou premostenia) cez potok Kľak
- 11) vybudovanie premostenia miestnou komunikáciou cez potok Kľak predĺžením Pivovarskej ul.
- 12) vybudovať nové napojenie sídliska na cestu II. triedy č. II/428 (Bystrickú ul.)
- 13) zabezpečiť vyhovujúce dopravné napojenie miestnej časti Lukavica s premostením Hrona, resp. rozšírením existujúceho mosta
- 14) rekonštrukcia (spevnenie) a rozšírenie hlavných (účelových) miestnych komunikácií v katastrálnom území pre dopravnú obsluhu rozptýleného osídlenia
- 15) na slepých miestnych komunikáciách, ktoré nie je možné zokruhovať, vybudovať obratiská
- 16) vybudovať záchytné parkoviská na vstupoch do centrálnej mestskej zóny

- 17) vybudovať záchytné parkovisko pre potreby rekreačného územia v časti Revištské Podzámčie
- 18) budovanie nových kapacít občianskej vybavenosti, športu a rekreácie podmieniť budovaním parkovacích plôch s dostatočnou kapacitou na vlastnom pozemku
- 19) parkovacie plochy pre rodinné domy zabezpečovať na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách
- 20) zachovať, resp. zabezpečiť pešiu dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m v súvisle urbanizovanom území mesta a v miestnych častiach
- 21) zastávky v súvisle urbanizovanom území mesta budovať so zastávkovými pruhmi a s rozšírenými chodníkmi v mieste nástupných plôch
- 22) v centrálnej mestskej zóne preferovať peší pohyb v hlavných prevádzkových smeroch a vytvoriť pešiu zónu
- 23) dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž celého prieťahu cesty II/428 zastavaným územím mesta
- 24) vybudovať chodník pre chodcov pozdĺž cesty II/512 medzi Žarnovicou a Žarnovickou Hutou
- 25) vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií
- 26) vybudovať a/alebo vyznačiť cyklistické trasy, resp. multifunkčné rekreačné trasy v úsekoch Žarnovica – Žarnovická Huta (s pokračovaním na Veľké Pole), Žarnovica – Revištské Podzámčie (s pokračovaním na Bukovinu a Bzenicu), Žarnovica – Voznica, Žarnovica – Lukavica
- 27) budovať cyklistické trasy v zastavanom území mesta ako samostatné cyklistické chodníky, dopravne segregované od automobilovej dopravy
- 28) ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) vybudovať prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou cez oblastné a skupinové vodovody Gabčíkovo a Žiar nad Hronom – Žarnovica – Hronský Beňadik, v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, v znení zmien a doplnkov

- 2) vybudovať distribučné vodojemy v lokalitách Gremenica a Žarnovická Huta (Muchov vŕšok), s príslušnými prívodnými a prepojovacími potrubiami
- 3) rekonštruovať prívodné potrubie Žarnovického skupinového vodovodu z vodných zdrojov Veľké Pole – Píla
- 4) rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- 5) rekonštruovať rozvodnú vodovodnú sieť v nevyhovujúcom stave
- 6) zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných uliciach a rozvojových plochách
- 7) nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- 8) v súvisle urbanizovanom území mesta dobudovať splaškovú kanalizáciu
- 9) splaškovú kanalizáciu vybudovať aj v miestnych častiach Revištské Podzámčie, Lukavica, Žarnovická Huta a v lokalite Za mostom
- 10) dobudovať celomestskú čistiareň odpadových vôd
- 11) pre lokality s významnejšou produkciou splaškových vôd, ktoré nemožno napojiť na celomestskú čistiareň odpadových vôd, vybudovať malé čistiarne odpadových vôd (Za mostom, Lukavica, Revištské Podzámčie)
- 12) pre väčšie priemyselné podniky budovať čistiarne odpadových vôd na likvidáciu priemyselných odpadových vôd
- 13) trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- 14) do vybudovania splaškovej kanalizácie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do ČOV
- 15) v odľahlejších lokalitách osídlenia, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, zriaďovať vodotesné žumpy
- 16) implementovať protipovodňové opatrenia na toku Hron, rkm 105,300 – 110,000 a na toku Kľak, rkm 0,000 – 4,000
- 17) rekonštrukcia protipovodňovej hrádze v Revištskom Podzámčí
- 18) nové objekty situovať mimo záplavové územie dané záplavovou čiarou Q100; prípadné umiestňovanie objektov do priestoru medzi tok Hrona a zemnú hrádzu je prípustné len v prípade objektov bez pevného základu
- 19) realizácia príslušných protipovodňových opatrení ako nevyhnutný podmieňujúci predpoklad výstavby v rozvojových plochách č. 8, 15 a 16, do ktorých zasahujú záplavové čiary Q100
- 20) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“

- 21) prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- 22) rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia
- 23) rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie ZVN a VVN
- 24) rezervovať koridor pre elektrické vedenie VVN 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica (- Horná Ždaňa), v zmysle ÚPN VÚC Banskobystrického kraja
- 25) elektrické vedenia VN kolidujúce s navrhovaným alebo existujúcim obytným územím preložiť do novej trasy, resp. zemného káblového vedenia
- 26) v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete výlučne káblovými vedeniami v zemi
- 27) transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- 28) rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- 29) plynofikovanie nových rozvojových plôch uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- 30) v súvisle urbanizovanom území mesta maximálne využiť systém centralizovaného zásobovania teplom
- 31) napojiť navrhovanú zástavbu bytových domov na systém centralizovaného zásobovania teplom
- 32) rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- 33) vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho blízkosti
- 34) trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- 35) ochranné stavby budovať v budovách uvedených v § 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- 36) v existujúcej i navrhovanej zástavbe rodinných domov vybudovať jednoduché úkryty budované svojpomocne
- 37) v bytových budovách, polyfunkčných budovách, administratívnych budovách a objektoch občianskeho vybavenia vybudovať ochranné stavby ako dvojúčelové plynotesné úkryty s prioritou mierového využitia pri nutnosti zachovať ich ochrannú funkciu a jednoduché úkryty budované svojpomocne pre kapacitu do 50 ukryvaných osôb

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) zachovať a chrániť nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:
  - Hrad Revište - ruiny, z 13. storočia (č. ÚZPF 1261)
  - Bývalý hrad – tzv. Horný kaštieľ z konca 15. storočia, neskorogotický – na nám. SNP (č. ÚZPF 1281)
  - Pomník sovietskej armády z roku 1962 – na nám. SNP (č. ÚZPF 1308)
  - Socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1808, na štvorcovom podstavci – na Sandrickej ul. (č. ÚZPF 2705)
- 2) zachovať, prípadne obnoviť ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami: kostol sv. Petra a Pavla, pomník SNP, kaplnka baroková z 18. storočia, kaplnky v miestnych častiach Lukavica a Revištské Podzámčie, torzo areálu bývalej huty, bývalý pivovar, bývalá škola v miestnej časti Lukavica, bývalý drevospracujúci areál (píla), bývalá pustovňa, bývalá synagóga, bývalá tehelná, Dolný kaštieľ, Revištský rybník (technická pamiatka), mlynský náhon, Panský dom v miestnej časti Žarnovická Huta, prícestné kríže
- 3) zachovať pohľady na historické dominanty mesta - hrad a kostol
- 4) zachovať a revitalizovať uličnú urbanistickú štruktúru historickej zástavby na uliciach Partizánska, Bystrická, Tehelná, Na Gremenici, Sandrická a Námestie SNP, so zachovaním architektonických prvkov tejto zástavby - tektonikou fasád, veľkosťou otvorov, šikmých tvarov striech, pôvodných materiálov
- 5) zachovať v miestnych častiach Lukavica, Revištské Podzámčie, Malé Podzámčie, Žarnovická Huta vidiecky charakter zástavby a akcenty prostredia - kaplnky, prícestné kríže, torzo areálu huty, technické prvky v teréne súvisiace s minulou ťažbou
- 6) z hľadiska materiálového a farebného riešenia krytín okolitej zástavby Horného kaštieľa a Hradu Revište aplikovať škridlovú krytinu (keramickú), cementovo – vláknitú krytinu, v prípade plechovej krytiny vylúčiť lesklé odrazové, prípadne netradičné farebné riešenia
- 7) zachovať charakter rozptýleného osídlenia lazníckej zástavby s hospodárskymi usadlosťami, tzv. štálmi

- 8) z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
  - rešpektovať evidované a potenciálne archeologické nálezy a náleziská v k. ú. Žarnovica a v k.ú. Revištské Podzámčie
  - stavebník ku každému zámeru stavebnej činnosti, ako aj k rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, si od príslušného krajského pamiatkového úradu vyžiada vyjadrenie z hľadiska nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
  - podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
  - podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné rešpektovať:

- 1) výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom (514 – Žarnovica – Kalvária, stavebný kameň), určené pre KSR - Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen.
- 2) prieskumné územie P8/15 Hodruša-Hámre – Banská Štiavnica, nerasty, z ktorých možno vyrábať kovy (Au-Ag, Cu-Pb, Zn rudy) a nerasty z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín, určené pre Slovenské Kovy, s.r.o. Banská Štiavnica s platnosťou do 15.2.2019

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) rešpektovať Chránenú krajinnú oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy

- 2) rešpektovať územia európskeho významu SKUEV0264 Klokoč, SKUEV0947 Stredný tok Hrona
- 3) rešpektovať chránený areál (CHA) Revištský rybník a regionálne významnú mokraď „Rybník Revištské Podzámčie“
- 4) rešpektovať biotopy európskeho aj národného významu: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510), 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (NATURA 2000: 9130), Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (NATURA 2000: 9180* prioritný biotop) a Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské – biotop národného významu a Ls2.2

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- 1) biocentrum regionálneho významu RBc 12/9 Revištský rybník
- 2) biocentrá miestneho významu MBc1 Poľana, MBc2 Na Lieskovci, MBc3 Kožený vrch, MBc4 Nad Hronom, MBc5 Lúky nad Lukavicou, MBc6 Úboče
- 3) biokoridor nadregionálneho významu NBk 12/12 Vodný tok Hron
- 4) biokoridory regionálneho významu RBk 12/11 Pečanský vrch – Sedlová skala – Vojšín, RBk 12/13 Vodný tok Klak, RBk 12/14 Hodrušský potok
- 5) biokoridory miestneho významu MBk1 Rybník – Gazdíkovci, MBk2 Pod Kožený vrch, MBk3 Lukavica
- 6) interakčné prvky plošného a líniového charakteru:
  - remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách
  - lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami
  - trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
  - drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii

- 2) optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- 3) zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy pozdĺž vodných tokov
- 4) zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (vrátane agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- 5) zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, vyznačené v grafickej časti
- 6) zachovať lesné biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- 7) zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- 8) zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov
- 9) obnova brehovej vegetácie Revištského rybníka
- 10) vylúčiť výrub rozptýlenej a krovinej vegetácie na hradnom návrší
- 11) odstrániť synantropnú vegetáciu a invázne druhy pozdĺž toku Hrona a nahradiť ich pôvodnými pobrežnými porastmi miestnych druhov
- 12) dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- 13) obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- 14) udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- 15) realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- 16) optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy
- 17) extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- 18) realizovať vodozádržné úpravy na horných úsekoch drobných vodných tokov na zachytávanie a retenciu privalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- 19) rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- 20) existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy
- 21) stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie

- 22) výsadba línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a výrobného územia
- 23) pri budovaní nových výrobných a iných areálov realizovať dostatok izolačnej, vyhradenej a okrasnej zelene
- 24) výsadba pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- 25) revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradií a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- 26) zachovanie a revitalizácia existujúcich plôch verejnej zelene
- 27) doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území
- 28) vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž toku Kľak a jej začlenenie do systému verejnej zelene sídla
- 29) výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- 30) vytvorenie rekreačnej zelene v kontakte so zastavaným územím mesta – lesoparku
- 31) výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území
- 32) uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a devastovaných plôch
- 33) uskutočniť rekultiváciu kameňolomu po ukončení jeho prevádzky
- 34) rekultivovať pravdepodobné environmentálne záťaže ZC (011) / Žarnovica - areál bývalej Preglejky, ZC (012) / Žarnovica - areál SAD, ZC (013) / Žarnovica - areál ZSNP, ZC (014) / Žarnovica – Pozana, ZC (015) / Žarnovica - skládka TKO, pravý breh Kľaku, ZC (016) / Žarnovica - skládka TKO, ul. Obrancov mieru
- 35) pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia
- 36) rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov inonizujúceho žiarenia

- 37) v prípade výstavby budov pre bývanie v blízkosti cesty III. triedy III/2530 (na Sandrickej ul.), cesty II. triedy II/428 (na Bystrickej ul.) a železnice je v etape projektovej prípravy a pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. V prípade preukázania potreby protihlukových opatrení je potrebné na ich vykonanie zaviazat' investorov.

3.7 Vymedzenie zastavaného územia

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán mesta Žarnovica zastavané územie tak, že bude zahŕňať:

- 1) existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990
- 2) existujúcu zástavbu nadväzujúcu na zastavané územie
- 3) všetky navrhované rozvojové plochy situované mimo zastavané územie

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- 1) cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
  - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
  - ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)
  - ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m (od osi vozovky)
  - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- 2) ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

- 3) ochranné pásma rádio-navigačného zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva, určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-30/90 zo dňa 10.05.1990, z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. s obmedzujúcou výškou cca 631 – 1059 m n.m. Bpv.

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- 4) ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - 110 kV – 15 m
  - 22 kV – 10 m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- 5) ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- 6) ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
  - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- 7) ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8) bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
  - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 9) ochranné pásmo teplovodu (v zmysle § 151n Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.): 1,5 m od osi teplovodného rozvodu na obidve strany po zemi a vo vzduchu (zriadené na dobu životnosti inžinierskych sietí)
- 10) ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- 11) ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- 12) ochranné pásmo cintorínov – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- 13) ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- 14) pásma hygienickej ochrany vodného zdroja HRP-1 I. stupňa, II. stupňa (vnútorné a vonkajšie) – určené rozhodnutím C/97/01162 zo dňa 18.11.1997
- 15) ochranné pásmo celomestskej čistiarnie odpadových vôd – 250 m od oplotenia čistiarnie odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- 16) ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších

predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri vodohospodársky významnom toku (Hron, Klak a Hodrušský potok) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia (uvedené v kap. 3.6):

- 17) Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy
- 18) územia európskeho významu SKUEV0264 Klokoč, SKUEV0947 Stredný tok Hrona
- 19) Chránený areál Revištský rybník a regionálne významnú mokraď č. 4 Rybník Revištské Podzámčie

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

Územný plán mesta Žarnovica vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby a zariadenia, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení sociálnej infraštruktúry (vrátane športu, cintorína, nájomného bývania).

Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú vyznačené grafickou značkou javu alebo súvisiaceho javu podľa všeobecnej legendy výkresu, pričom ich bližšie špecifikuje názov konkrétnej verejnoprospešnej stavby. Verejnoprospešné stavby sú zakreslené v komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami. Niektoré verejnoprospešné stavby technickej infraštruktúry líniového charakteru (inžinierske siete) sú z dôvodu prehľadnosti grafickej časti identifikovateľné podľa výkresu riešenia verejného technického vybavenia. Poloha verejnoprospešných stavieb sociálnej infraštruktúry (č. 34, 35, 36) nie je špecifikovaná; tieto sú prípustné len v priestorových celkoch, kde to regulatívy funkčného využívania umožňujú.

Delenie a sceľovanie pozemkov sa predpokladá v prípade navrhovaných rozvojových plôch, ktoré sú určené pre novú výstavbu. Nakoľko územný plán mesta Žarnovica nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované pozemky, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán mesta explicitne nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Asanácie sa predpokladajú na plochách výroby navrhnutých na reštruktúraciu a funkčnú transformáciu. Asanácia staršieho domového fondu by sa mala uskutočňovať uvážene, bez nežiaduceho vplyvu na okolitú zástavbu. Asanácia objektov bude ďalej potrebná v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

Územný plán mesta nevymedzuje nové plochy pre chránené časti krajiny, nad rámec vyhlásených chránených území krajiny.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán mesta Žarnovica určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] modernizácia železničnej trate Levice - Zvolen
- [2] rekonštrukcia a rozšírenie cesty II/512 v úseku Horné Hámre – Žarnovica
- [3] rekonštrukcia a rozšírenie ciest III/2530 Žarnovica – Hodruša-Hámre a III/2519 Žarnovica – Revištské Podzámčie
- [4] prepojenie ul. Slobody so Žarnovickou Hutou, s rekonštrukciou premostenia cez potok Kľak
- [5] dopravné napojenie miestnej časti Lukavica s premostením Hrona
- [6] nové napojenie sídliska na cestu II. triedy č. II/428 (Bystrickú ul.)
- [7] vybudovanie mosta na potoku Kľak v predĺžení Pivovarskej ul.
- [8] výstavba miestnych obslužných komunikácií, vrátane chodníkov – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- [9] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane chodníkov
- [10] rekonštrukcia a rozšírenie hlavných komunikácií v katastrálnom území pre dopravnú obsluhu rozptýleného osídlenia
- [11] záchytné parkoviská a ostatné verejné parkoviská v zastavanom území
- [12] záchytné parkovisko pre potreby rekreačného územia v časti Revištské Podzámčie
- [13] pešia zóna (chodníky a priestranstvá) v centrálnej mestskej zóne

- [14] samostatné cyklistické trasy v zastavanom území mesta
- [15] chodníky pre chodcov pozdĺž ciest II. triedy a III. triedy v zastavanom území
- [16] chodníky pre chodcov pozdĺž miestnych komunikácií s vysokou intenzitou dopravy
- [17] prepojenie Západoslovenskej vodárenskej sústavy so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou
- [18] výstavba vodojemov v lokalitách Gremenica a Žarnovická Huta s prívodným potrubím
- [19] rekonštrukcia prívodného potrubia Žarnovického skupinového vodovodu
- [20] výstavba a rekonštrukcia líniových a bodových stavieb vodovodnej siete
- [21] výstavba a rekonštrukcia líniových a bodových stavieb kanalizácie
- [22] dobudovanie celomestskej čistiarne odpadových vôd
- [23] malé čistiarne odpadových vôd v častiach Lukavica, Revištské Podzámčie, Za mostom
- [24] protipovodňové opatrenia na toku Hron, rkm 105,300 – 110,000
- [25] protipovodňové opatrenia na toku Kľak, rkm 0,000 – 4,000
- [26] rekonštrukcia protipovodňovej hrádze v Revištskom Podzámčí
- [27] výstavba elektrického vedenia 2x110 kV Kozárovce – Žarnovica
- [28] výstavba transformačných staníc, vrátane prívodných vedení
- [29] výstavba a rekonštrukcia líniových stavieb na zásobovanie zemným plynom
- [30] výstavba a rekonštrukcia zariadení teplovodnej siete
- [31] výstavba a rekonštrukcia líniových rozvodov teplovodnej siete
- [32] výstavba a rekonštrukcia líniových vedení / rozvodov telekomunikačných sietí
- [33] vytvorenie lesoparku v nadväznosti na zastavané územie
- [34] zariadenie sociálnych služieb
- [35] zdravotnícke zariadenie, vrátane rozšírenia existujúcich stavieb
- [36] oddychové plochy, vrátane detských a viacúčelových ihriskami a ihrísk - ako súčasť obytného územia
- [37] dobudovanie mestského športového areálu
- [38] sociálne nájomné bývanie budované mestom v rozsahu rozvojovej plochy č. 9
- [39] rozšírenie cintorína v rozsahu rozvojovej plochy č. 26

3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

Územný plán mesta Žarnovica vymedzuje pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny územia:

- územie centrálnej mestskej zóny
- navrhované obytné zóny v rozsahu rozvojových plôch č. 1, 3, 4, 6, 7

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresov č. 2 a 3.

Všetky položky tohto výkresu predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Aglomerácia Žarnovica – kanalizácia a ČOV (projektová dokumentácia)
- Akčný plán udržateľného odpadového hospodárstva na území mesta Žarnovica, 2015
- Akčný plán Mesta Žarnovica vo vzťahu k deťom a mládeži na roky 2012 – 2013
- Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Indikácia zdrojov nadmerného hluku v meste Žarnovica – lokalita Bystrická ul., EUROAKUSTIK, s.r.o. 2017, Bratislava
- Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Žarnovica na obdobie rokov 2014-2020
- Koncepcia odpadového hospodárstva Mesta Žarnovica v rokoch 2009 – 2013
- Koncepcie rozvoja sociálnych služieb Mesta Žarnovica v rokoch 2008 – 2013
- Koncepcia rozvoja tepelného hospodárstva mesta Žarnovica, Enas 2006
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, v platnom znení
- Meranie hluku v úseku rýchlostnej cesty R1 v meste Žarnovica, 2014, 2015
- Povodňový plán záchranných prác mesta Žarnovica, 2011
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žarnovica na roky 2014 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žarnovica na roky 2014 – 2020 – analytická časť (kompletné neskrátené znenie)
- Program odpadového hospodárstva mesta Žarnovica do roku 2015
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica : Ekotrust, 1994
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2013, MŽP SR a SAŽP, 2014.
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Štúdia kvality ovzdušia Žarnovica, SHMÚ Bratislava, 2016
- Štúdia realizovateľnosti zmeny palivovej základne, Enas 2006
- Urbanistická štúdia rozvoja CMZ mesta Žarnovica, 2008
- Územný plán mesta Nová Baňa, 2014
- Územný plán mesta Žarnovica, 1982, v znení zmien a doplnkov

- Územný plán obce Bzenica, 2008, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán SÚ Vyhne, 1991
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vodohospodársky plán povodia Hrona III. cyklus
- Vodný plán Slovenska II. cyklus
- Žarnovica – DVZ Revištské Podzámčie – 3. stavba (RPS), StVaK 1997